

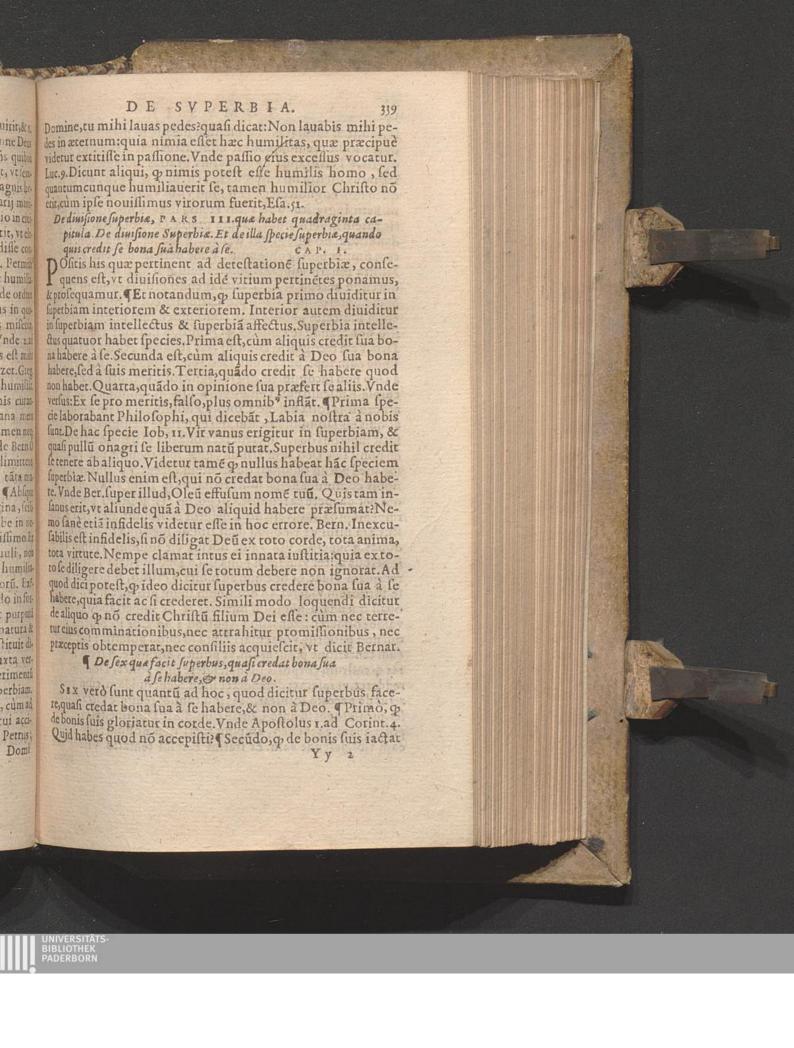
Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm, Tomus ...

Guilelmus < Peraldus > Lvgdvni, 1585

De diuisione superbiæ, Pars III. quæ habet quadraginta capitula.

urn:nbn:de:hbz:466:1-46161

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

SVPERBIA. DE bona sua à Deo recognosceret, ipse de iniuriis sibi illatis se no vindicaret, sed expectaret, q dominus suus sibiiustitiam facertelligitu ret, Prouer. 20. Ne dicas, Reddam malum pro malo: sed expeo propr da Dominum, & liberabit te, à labore scilicet vindicandi, & à Deo. Vad of facia debito gehennæ, quo te obligas vindicando. Trem quo Deti folum omnium bonorum suorum dominum recognosceret, m homi untum eius iudicium formidaret. Non enim timenda est senem prett tentia à non suo iudice lata. Sic nec iudicia hominum sunt tieft digna menda.1.ad Cor.4.Mihi pro minimo est, vt à vobis iudicer. n habes Pharifac Deinde subditur, Qui autem me iudicat, Dominus est. Item Deo ranquam domino non hominibus placere studeret. Apobet vita solus ad Galat. t. Si hominibus placerem, Christi seruus non il tibi w essem. Figuram verò illorum qui sibi attribuunt bona sua, tes fis. Non nentilliqui volebant Ioannem vocare nomine patris sui. Figufi non piz ram vero illorum, qui bona sua Deo attribuunt, tenet Elizaere, & not beth,quæ ait: Nequaquam, sed vocabitur Ioannes Et merito el feruin, loannes, id est, gratia, vocatur, qui natus est de sterili secundum Se haben naturam. Sic bonu opus gratiæ Dei debet attribui, cum anima æestu ex sesterilis sitinec habeat niss ex Deo op bona agar. Psal. Qui in aliqu habitate facit sterilem in domo matrem filiorum lætantem. omino r. Sexu Deilla specie superbie, qua quis credit se habere bona sua Deo, qui à Deo sed tantum pro meritis suis. pauper CAPVT Lequitur de illa specie superbiæ, qua quis credit habere pro ritis qual na dedi meritis suis bona, quæ à Deo habet. Ad cuius vitij detettationem, primo facit hoc, o vitium illud contrarium est gratiæ utas quoi Dei, & quodammo do euacuat eam. Si enim dantur hominibus ibi Chu mihino bonapro meritis eorum, quæ gratia Dei erit? Sicut si paterfamilias foluat operatio operationem quam ipfe meruit, in hoc mo em nullam gratiam ei facit. Secundo, o libetalissimum largitocognolati em fuun tem reputat venditorem, dum ca quæ dominus ei dat, credit se oration pto meritis emete, in quo Deo magnam contumeliam facit. fuccut Tenio facit ad detestationem huius vitij hoc, q vitium illud elis Deus omnino obstruit homini fontem misericordiæ. Si enim laboed faciel lantes hoc vitio perant aliquid sibi dari à Domino, metiro dim fi vide cit eis dominus, Ite potius ad vendentes, & emite vobis: ficut nino igo dicunt virgines prudentes fatuis, Mat. 25. Quarto facit ad dem tentatestationem huius peccati magna fatuitas quæ comitatur hoc a no polvitium Multiplici verò ratione potest ostendi fatuus qui hoc ram colvitio laborat. Primo, quia quantumcuque conetut homo, ta o reddo men non sufficit soluere, quod Deo debet. Vnde Bern in lib.de Item qu Y y 3

vnde

rius:S

iultit

tione

cat,

nece

bus a

illos

rat I

inn

bet

pi

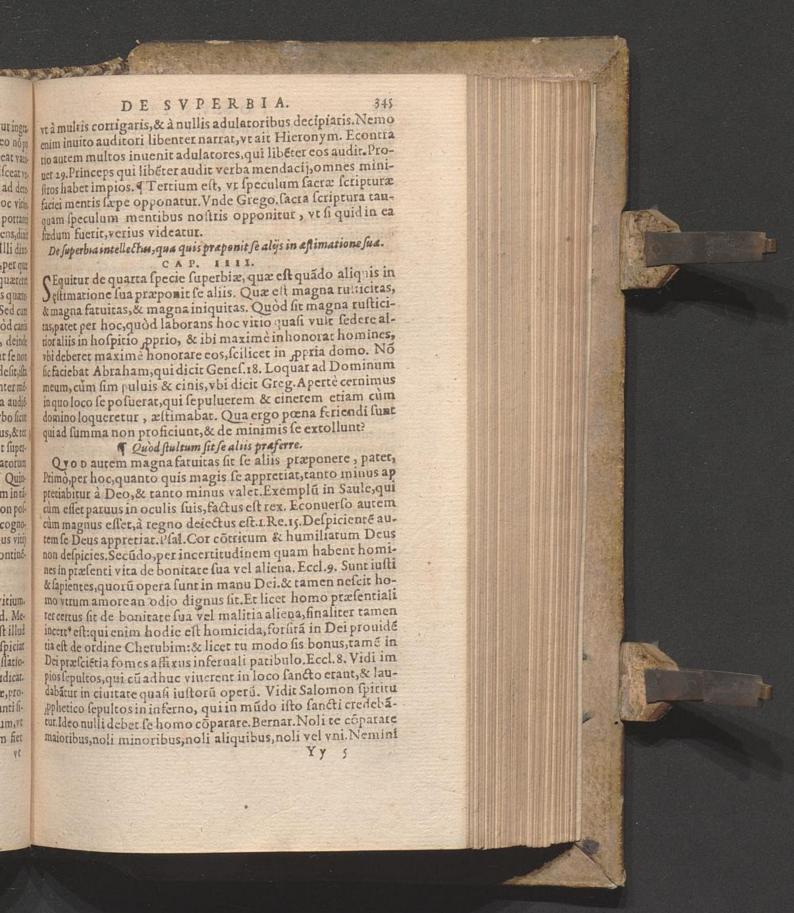
tu

tia

diligendo Deo. Sitoru me debeo pro me facto, quid addamu me refecto? Nec enim tam facile refectus, quam factus. Siquit non folum de me, sed etiam de quocunque quod factuelt, for ptú est, Dixit & facta sunt. At verò in reficiendo, & dixit mula & gessit mira, & pertulit dura: nec tantu dura, sed etiā indigm In primo opere me dedit, in secundo se. Et vbi se dedit, memili reddidit. Datus ergo & redditus me pro me debeo, & bis mele beo, quòd Deo retribuá pro se? Nam etiá si me millesies repedere pollem, quid sum ego ad dominum? quanta ergo fatura est, q homo credat pro meritis suis bona sua habere, cumm fufficiat soluere Deo, quod deber? Solutio enim debiti recipio tem non obligat, sed debitorem absoluit. Secudo potestosse fatuus qui bona sua credit habere pro meritis, quia bene op rando facit ipse propria vtilitate, & non Dei. Deus enim bono nostrorunon eger. Luc.17. Cum feceritis omnia quæ præcen funt vobis, dicite, Serui inutiles sumus, quod debuimus faces fecimus. In quo verbo innuuntur nobis dua dicta rationes de cet q bene operado soluimus quod debemus, & q Deo inuits sumus, vel ad minus reputare debemus: vnde timere debemu quasi serui inutiles, illa sententia domini Matt.25. Inutilestu prolicite illum in tenebras exteriores. Quid ergo debeturho mini ex hoc, quod propria vtilitate facit? Tertio potestolla di fatuus per hoc, quod iple nihil dat Deo, nisi prius hoc De dederit illi. Vnde dominus Iob 41. Quis dedit mihi yt reddu ci? Et Danid ad dominum r. Paralipo. vlri. Quæ de manutuali scepimus, dedimus tibi. Et Elaiæ 26. Omnia opera nostra opera tus es in nobis domine. Et Aug Domine, supererogatur tibis debeas, & quis habet quicquam nisi tuu? Reddis debitanulli bens, dans debita nihil perdens. Et Bern. Non sunt talia menu, ve proprerea vita æterna debeatur ex inre, ve Deus eis iniunan laceret, nist eam donaret. Nam vt tacea, o multa Dei sint dona & ita homo magis propter ipla debitor est domini, quam Da homini, quid sunt omnia merita ad tantam gloriam: Nonema funt condignæ,&c. Quarto,quia operabona nostra exsesus velut moneta absque argento. Gratia enim Dei valor eltinopo tibus : fine ea funt opera velut falsa moneta, qua nihil potell emi ab eo qui falsitatem illam agnoscit. Quinto, fatuuseltu lis,quia în oculis nostris frequeter videtur merita, qua in out lis Desfunt demerita. Iob 4. Ecce qui servisit ei no sunt stabiles & in angelis suis reperit pravitate. Quanto magis hi qui habita domos luteas, &c. & Esa. 44. Facti sumus vt immudi omnes nos

DESVPERBIA. vide quafi pannus menstruatæ vniuersæ iustitiæ nostræ. Grego ddamyn ius:Sape iusticia nostra ad examen iusticia divina deducta ins.Si quid julitia eft, & fordes in cofpectu iudicis, quod fulget in æftimaū cit, latione operantis. Nullus ergo de suis meritis confidatinon modi xit mulu tum valet ad meritu, feire o non sufficiant merita. Bernardus: indigm Eraggera quantum vis merita, & extolle ludores, melior est mi-,me mili lencordia Domini super vitas. Idem: Meum meritum est, mileois med. mio Domini. Idem: Vapulem sanè ve male operans, si forte imies repermerita verbera coputentur, forte miserebitui flagellato, qui in o fatura menon inuenit meritum quod remuneret Idem: Nemo fe fedu Cum no at, quia si bene cogitare voluerit, inuenier proculdubio, quia recipies neccum dece millibus possit occurrere ei qui cum viginti milli eft offer busadse venit. Et est sumptu de Luca 14. ldem : Spiritussanctus oene opillosquos replenerit & spiritu feruere, & veritate agnoscere fam boncci duquia sola misericordia est quæ homines præuenit & perduргасери di. Et subdit: Multum sibi de hac misericordia vudique attraxeus facer, nt Dauid cu dicerer: Milericordia eius præuenit me, & mileriones:la cordia tua subsequetur me, & misericordia tua magna est super o inunia me,& misericordia tua ante oculos meos est: & qui corripir me debems inmifericordia, & in miferatione, & Deus meus & miferi.mea. cile femi De superbia qua quin credit se habere quod non betur ho-PARS III. eft often habet. CEquitur de tertia specie superbiæ pertinente ad intellectum, ioc Des Jque est quando quis credit se habere bonum quod non hat reddan bet, Ad cuius vitij derestatione. Primo potest valere comedanutualle tiocius contrarij. Vnde Bernard. Magna & rara virtus profectò ra openell, mirabilete apparere, & cotemptibile m reputare. Ego cateur tibist is virtutibus mirabilius hoc iudico. Sic econtratio dici potest, nullide quod valde magnu virium est, re miserabilem apparere, & laua menu dabilé repurare. Hoc cæteris vitiis mirabilius sudicandum est. iniumam Secundo, maledictionem imprecatur Efaias laborantibus hoc int dont viio, Elaiz 5. Væ qui sapientes estis in oculis vestris. Terriò, àm Des quahoe vitium impedit hominem à gratia Prouer. 26. Vidisti on enun hominem sapientem sibi vi !eri , magis illo spem habebit insix fe fun piens, f Estautem triplex ratio, quod hoc vitium impedimen-At in ope tum sit Dei gratiæ. Vrima elt, quod laborans hoc vitio, grail potell tiam Dei non petit, cum credit se eam habere: & quia non petit, uusesta ideo non accipit Sene. Ideo imitari no umus, quia nos optimos e in ocuctedimus. C Secunda, quia tali non libenter dominus dat gra-Stabile, tiam suam, quia scit quod non esser gratus, cum ipse iam crei habitat dat eam habere: & sic quasi per deret dominus gratiam suam, & nesnos Y 4 4

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

te no dico præponas: sed nec præsumas comparare. Idem:Ing. ma plane non est timenda quantaliber humiliatio, houen aute nimiumque paueda vel nimia temere prælumpta ereli Et est competens exemplum de illo qui ingreditur perofin bassum, cui no nocet quantum cunque le inclinet: sed ii eleun. rit se plus debito, lædet caput suum, quod accidit his quipul mile oftium paradifi nolunt ingredi. Augu. Oftium paradifid humile:quod fi sano capite volumus intrare, oportet nos capite demittere. Tertio, per hoc, qua aliquis pizient aliis apud Deum, cui cogitatio locutio est, quædam oftenta est propriarum diuitiarum,& obstruit sibi fontem diuinami ricordia. Bernardus: Pharifaus exfoffat divinam misericord dum dissimilar miseriam. Quarto, per hoc, qualis vulte iudex suiipsius, cum proprius amor homines fallatiniude fuipfius. Bernardus: Amor ficut nec odium, veritatis nescitim cium. Idem de legibus humanis atutum, & in causis tament siasticis quam secularibus scio servatu, homines specialesan cos causantium non debere admitti in iudiciu, ne vel sallant fallantur amore suorum. quòd si culpam amici tuo iudidol lius amor aut minuit, aut prorsus abscondit: quato magisanu tui tuum contra te iudicium fallit? Senec. Ita ferè compani

cogitare vbique esse serenum, nisi apud te: & peius dete,qua de aliquo alio aftimare. I Quod sit magna inequitas se praferre alia, quantum ad Deun. INIQ VITAS etiá magna est preferre se aliis. & quo ad Do & quo ad proximu. Quantu ad Deu, quadrupliciter est inique qui le aliis praponit. Primo, in hoc, q iudiciti datti filio le fibi vsurpat. Ioan, 5 Omne iudiciu dedit filio \ Secundo, 900 eius despicit. Prou. 14. Qui calumniatur egentem, exprobrate ctori eius qui fecit talem. Multum displicet mulieri qui delpo silium suv, vel artifici, cu quis despicit opus eius:ita Deo di cet, cum quis despicit creaturas eius. Tertio, quia cum lelo bonum credit, quodammodo de Deo male sentit: & de sapio Dei male fentit, qui credit quod Deus in vno solo loco dium

est omnium natura hominum, vt aliena melins indicetqua

sua. Talipotest dici, Tu iu dicium de teipso facis, iudicium

non est verum. Quinto, quia tales credunt solem iustitizm

lucem dare, nisi in domo conscientiæ eorum, quod indubitit

magna fatuitasest Vnde Bernar. Nolo vt nusquam arbitteiis!

cere diem, nisi in cella tua: nusquam esse serenum, nisi penese

nulquam operari gratiam Dei, nisi in conscientia tua: malou

poluer nus,in farue:c condit iniquu in co c effe,O illud p

IN

Prin

cium, & nói uum a indica cato q ta pec proxi coim vtrue to &c 1 tione cat m tera c cata [Itanti graua exam

> fao,q fabdi doch: norar demin Dedi

stima

qui de

cut ac

dus, ci

SVPERBIA. DE politerit. Et de bonitate eius male sentit, cum credit quod aliis m:Inate Deus non sit bonus, nisi sibi: vel credit quod aliis sit parum bohoneau nus,in quo Deo derogat. Vnde super illud Matt. 5. Qui dixerit, ta eredia faue: dicit glo. Non modicus furor est, que Deus sale sapientiæ erofina condiuit, in fatuatum dicere, & falieti Deo derogaro. Quarto, iniquis estralis in Deuiquia dum iple Deus est magnus in se, quiper in co quodammodo paruus est, cum contrario modo oporteat aradifie esle, Opottet enim homine minui, vt Deus in eo crescat : iuxta nos cape illud præcurforis Ioan.3. Illum oportet crescere, me aute minui. præfen: Quod sit magna iniquitas, se praferre aliis, quanoftenran inæmi tum ad proximum. I n proximu verò iniquus est, qui se præfert aliis, dupliciter. cricord Primo quia præsumit proximu iudicare, in quo no habet iudi s vulcd dum,& cotra prohibitionem domini, Matt.7. Nolite iudicare, in iudica &noiudicabimini. & Apost. Rom. 14. Tu quis es qui iudicas ler escit int um alienu? Domino suo stat aut cadit. Secundo, quia inique tamecc indicat eu, & quasi habet stateram dolosam, cum pro vno pecalesam cato quod feit de proximo fuo, ei præponit fe, cum fe feiat mulfallatin tapeccata comissis. Præterea nescit circustantias peccatoru in udicioiproximo, quæ multú possunt diminuere peccatum eius: nescit gisamu com qua intétione fecit, vtrum exfurreptione vel debilitate, mparen villex ignorantia vel ex certa scietia, veru casu vel ex proposicet qua to & vtrū ex vehemétia tétationis. Ité pro ridiculofa arguméta um tess uone qua no auderet etia recitare in Icholis, proximu iuu iudititiz nu cat malú, vel pro aliquo leui figno. De hac statera, Prou. 11. Stadubitant teta dolosa abominatio est apud Desi:qui sapies esset, loge pec itreris cata lua maiora q alioru æstimaret, cu melius cognolcat circupeneste malou stantias peccatu fuum aggrauantes, quam circustantias que aggrauant peccata aliorum. Vnde Bern. Qui perfecte semetipsum te,quan examinado intelligit, suo peccato nullius peccatu par esse exi-Deurs. slimat, quod non sicut suu intelligit. Homini qui se præfert alus ad De qui de se solo bona habet opinionem, quandoq; ita accidit, sit inique ent accidit Ama, qui de se solo credebat qu'à rege esset honorafilio Da dus, cu à rege effet suspendedus, Esther 6. Cogitas Amain corde luo, q nullum aliu rex nisi se vellet honorare, respodit, &c. Et 0,90 obrath lubditur, o suspensus est Amá in patibulo quod parauerat Mari delpice dochæo:Mardochæu verò que Ama suspendere voluit, rex hoeo dilp norampræcepit. Sic ille qui alium iudicat, quandoque est conn felan demnandus: & qui ab eo iudicatur, ad regnum est sublimandus. fapilit Dediuisione superbia affectus. Et primo de prasumptione, & de triplici diuitiz damno quod ex ed prouenis. CAP. Y.

348 S V perbia affectus, dividitur in præsumptionem, & appetium propriæ excellentiæ. Primo igitur prosequemur de præsum. ptione. De qua primo oftendemus quantum præsumptiohom ni sit timenda. Secundo præsumptuosos homines satuoselle Tertio distinguemus diuersas species præsumptionis. Tiple citer potest oftendi q valde timenda est præsumptio. Primo per hoc, quòd dominus cum tato damno & iactura animaine voluit huic morbo mederi. Ideo enim distulit incarnari longo tempore, vt præsumptio in homine destrueretur. Noluit enin venire donec homo de lege naturali & scripta conuincereus, quod neutra iuuari potuisiet. Secundo per hoc quod domi nus aliquando viros sanctos permittit cadere in aliquod man festum peccatum mortale, ne de se præsumant. August. Audu dicere, superbis esse vtile cadere in aliquod apertum & manife stum peccatum, vnde sibi displiceant, qui iam sibi placendot ciderat. Salubrius enim fibi Petrus quado fleuit displicuitquin placuit quando præsumpsit. Tertio per hoc, quod multiplu damnum prouenit ex prælumptione: & est triplex damnuquo ınde prouenit. Deus enim præsumenti de se, auxilium sussil trahit: subtracto Dei auxilio homo in bono no proficiet,& dem in malo corruit. De primo, Iudith 6, Prælumentes de let de sua virtute gloriantes humilias. De secudo superillud Plal Infirmata est, tu verò perfecisti ea. Non firmaretur, inquit Aug nisi infirmaretur.Idem, Multos impedit à sirmitate prelumpuo firmitatis. De tuina quam facit præsumptio, patetin Petto, qui vilius omnibus corruit, quia præ ceteris presumpsit. De presumptione eius Marci 14. Et si omnes scandalizati fuerint in testo non ego. & Luc. 22. Domine, paratus sum tecum in carcerem, a in mortem ire. De ruina eius, Matt. 26. qualiter ad vocem and

De fatuitate illius qui de se prasumit. FATVITAS verò de se presumetiu osteditur, Primo perve ba scripturæ quæ infirmitaté humana ostedut. 2. Cor.3. Nong sufficieres simus aliquid cogitare ex nobis, &c. Si no sufficit homo ad bene cogitadu qd minimu est inter bona opera,quomo do sufficier ad alia? Io.6. Nemo venit ad me.nisi Pater meusus. xerit illu. Ité dicit Ecc. Catic. 1. Trahe me post te, ibi dicit Berm perlona ecclesie: Domine, scio me nequaqua esse peruenturia te, nih gradiendo post te. Sed neque hoc quidem, nisi adiutusa te. Ideo precor ve trahas me post te. Beatus siquide est, cuius al-

læ Christum negauerit. Vnde Aug. loquens ei : Vbi dixisti, lut-

cio, ibi defecisti: vbi tibi placuisti, ibi periisti.

xiliur maru

Ofee

perfe

le del

intrat

le pro

facer

cere.

gnole

ad yn

cund

hosti

infer

tuus

gante

explo

les fa

ra fu

forti

lome

biat.

mul

instr

Spici

cipu

tiam

dicu

præl

mer

time

gue

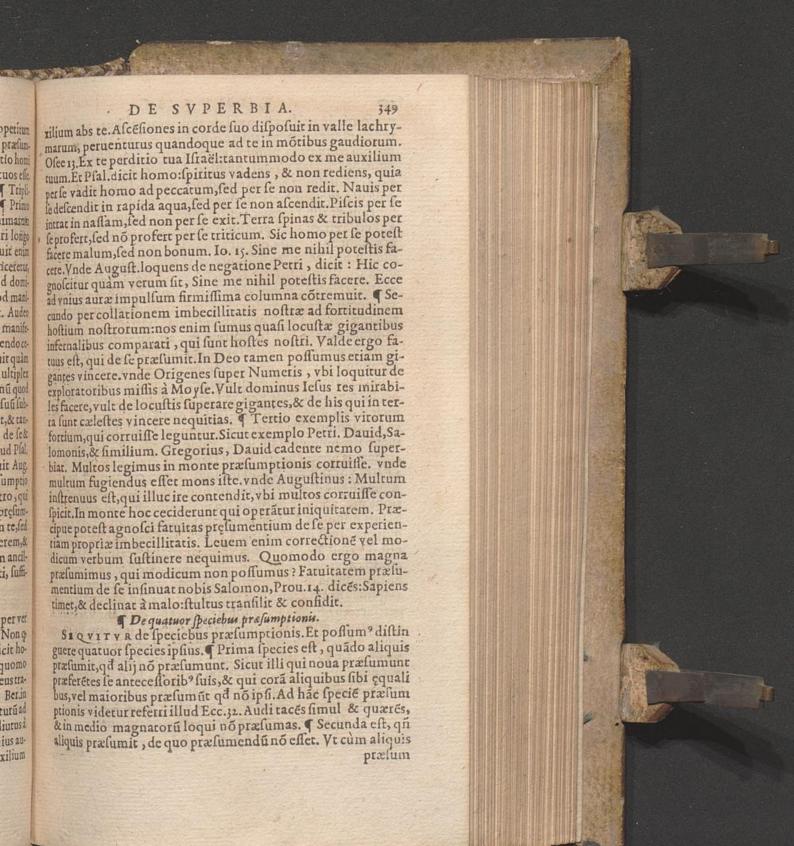
præ

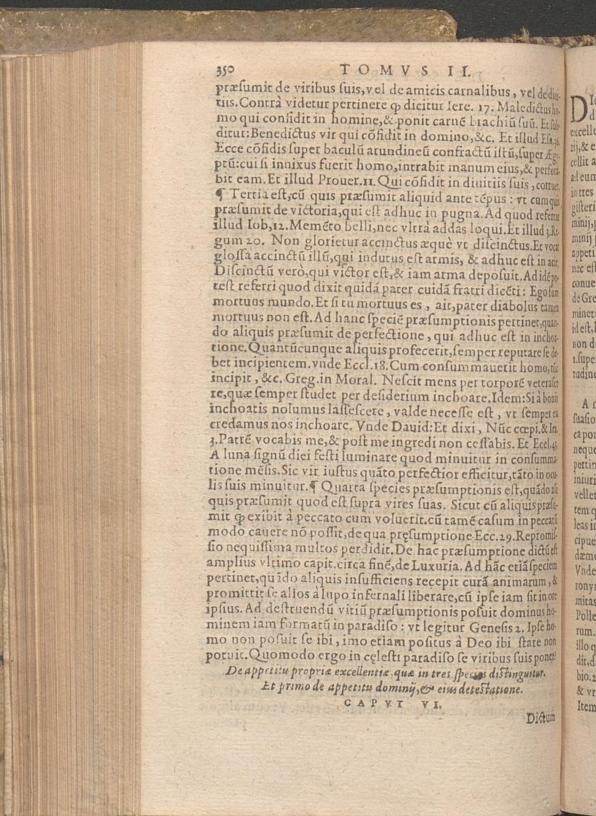
præ

bus

ptic

alic

aleun intres gifteri minij, mini appeti nec eff conue de Gre

fuzfio capor neque pertin iniuri vellet tem q leas in cipue dæmo Vnde

> rum. illog dir,d b10.2 & VI

DE SVPERBIA. el dedin-Ichum est de speciebus præsumptionis, consequeter dicendum est de appetitu propriæ excelletiæ. Et cum sittriplex ű. Etak excellentia, scilicet excellentia dominij, & excellentia magistead Elaja n, & excellentia simplicis excessus, quando scilicet aliquis exper Ag ellit alium in aliqua gratia, ita tamen quod non est superior e perfora aleum: adhuc poterit distingui appetitus propriæ excellentiæ MINO C intes species, scilicet in appetitum dominij, in appetitum ma_ camqui gilterij,& appetitum fimplicis excessus. De appetitu verò do i refemi mini, primo prosequemur. Qui ideo peccaru est, quia locus dolud 3.Rt. mini proprij, excellentiæ locus Dei elt, nec debet ab homine .Et votz appeti. Naturaliter enim inter homines æqualitas esle debet, t in acit ne elt homo subiectus homini, nisi per peccatum in bestia sit ld idépo onuerlus, & sic quodammodo homine inferior sit factus. vn-Egolim de Gregorius in Moral. Non est homini data prælatio, vt dous tampa minetur hominibus, sed bestiis terræ, & volucribus, & piscibus: et,qual-Helt hominibus in eo quod induunt faciem horum: vbi enim inchor non delinquimus, pares sumus, & est sumptum illud de Genesis are le deiluper hoc verbo, Faciamus hominem adimaginem & fimiliomo,tíc tudinem nostram, &c. Et subditur, Præsit piscibus, &c. veteralit De his que faciunt ad detestationem huius vity. iaboni A o detestationem verò huius vitij, Primo possumus vti difmpet et sussionibus quæ faciút scripturæ de hoc vitio,& de multis pau-Pi.& ltt. Eccl.4 caponamus. Vnde Eccle. 7. Noli quærere ab homine ducatum, neque à rege cathedram honoris. Sicut ad regem specialiter fumma pertinet ponere aliquem in regno suo, qui loco eius sit:& regi o in ocumuriaretur, qui ab alio quam à rege fine eius cosensu obtinere uadozi vellet. Sic Deo iniuriam facit, qui ab alio quam à Deo dignitais praintem quærit. Ité Eccl.7. Noli quærere fieri iudex, nisi virtute va-Peccati leas irrupere iniquitates: sicut in conflictu corporali, hostes prepromif. demones, irruunt pracipue super illum, qui in dignitate est. dictuelt I peciem Vade oportet eum virtutem habere dirumpédieos. vade Hicrum, & ronym. Caue honores, quos fine culpa tenere non potes. Subliit in one mitas horum, magnitudo scelerum est. Et Gregor. in Pastoral. nus ho-Pollens virtutibus inuitus, & coactus accedet ad regime anima lpse horum. Si ille qui virtutibus pollet, inuitus debet accedere, quid de are non illoqui viciis sordet?Ille vno modo debet accedere : & si acces poner dindamnosum est & sibi & populo. De damno populi, Prouerstur. bio.18. Regnantibus impiis ruinæ hominum. Item leo rugiens, & vilus efuriens, princeps impius super populum pauperem, ltem:Dux indigens prudetia multos opprimit per calumniam, Didum

bet a

Amb

facial

hum)

rosm

quos fcept

gnita

adar

tanto

bus f

perio

perio

uitat

feria

ciuit

bus 6

.Ibc

Don

in pe

tes,

lic d

res,

tio

funt

dep

TERTIO potest valere ad detestationem huius vitij hot op ambitiosis male est du ad dignitatem tendunt: peius est eum ipsam iam acquisierunt: pessemè erit eis cum punientud hoc, quin dignitate male se habuerunt. Quòd male sit ambitiosis, dum ad dignitatem tendut, Primo patet ex verbis Senta dicentis: Quacunque eminere videntur, quamuis pusila sintatantum modo comparatione humillimorum extent, perdistites & arduos tramites adeuntur. Confragosa ad sastigium dignitatis via est. Item Philosophus: Hoc maximum malum list.

ű, geme

lignus fi,

um mil

n, politi

regimin

DE exem-

exempli

t eum is

em, vla

it:vt off

quam ele

es & post

n statu u

Currams

atorema

gu.fimili

oiscopun

am nom-

ict meg

anctoB

tus adje

dum at

, Epilco

idam mo-

potes,

t morten

nonacha

quomo-

eproboni

ritij hog

ius est es

ientur de

ambino

is Senecz

lla fint, &

er diffici

gium di alum hi bet ambitio, op non respicit vel Deum, vel se, vel alios, sed per hs & nefas,& mille pericula ad dignitate tendit quam appetit. Ambitiolus semper est pauidus. Timet enim ne quid dicat vel faciat, quod in oculis hominű displiceat, honestaté mentitur, humilitaté fimulat, cunctis adulatur, cunctis inclinat, omnium eltseruus & tributarius: grauem pugnā habet in se, dū iniquitaspullat animu, & ambitio cotinet manu. Quod autem valde male sit ambitioso, cum iam habet dignitatem, multipliciter potest ostendi. Primo ex verbis Bernar. dicetis: O ambitio ambientiúcrux, quomodo omnes torques, & omnibus places? Nil acerbius cruciat, nil moleltius inquietat, nil tamen apud mifecos mortales celebrius negotiis eius. Idem Senec. Nemo ex his quos purpuratos vides, felix est: non magis quam ex illis quibus scepttů vel chlamydě in scena fabulæ assignat. Qui in loco dignitatis sunt, sunt in maiori periculo, & quo ad corpus, & quo adanima frequenter. Vnde Hieronimus: Honores lecum pericula trahunt: cito periclitatur potestas, & quato maior honor, tanto maiora pericula. Idem: Altissimi montes crebris fulmintbus feriuntur. Vnde August. Quanto in loco superiori, tanto in peticulo maiori versatur. Interdum principes propter magnu periculum in quo funt, non audent etiam ire in propriam ciunatem, nisi ab armatis circundentur, quod non est parua miseria. Vnde Tullius: Nonne millies melius est perire, qua in sua dutate line armatorum præfidio non poste viuere? In maioribus etiam criminibus sunt frequenter qui præsunt. Vnde Iere. Aboad optimates, & loquar eis. Ipfi enim cognouerunt viam Domini, & iudicium Deifui: & ecce magis hi fimul confregetunt sugum, ruperunt vincula. Et in code ca. in fine: Inucti sunt mpopulo meo impij infidiates, quafi aucupes laqueos ponentes, & pedicas ad capiendos viros. Sicut decipula plena auibus, lic domus eorum plenæ dolo. Ideo magnificati funt & ditati in terra.Incrassati sunt, & impinguati, & præterierunt sermones meos pessime. Vnde Seneca: Abstrahunt à recto diuitiz, honoles, & potentiæ, & alia quæ in opinione nostra sunt cara, prettolui vilia. In maiori etiam labore sunt tales. Vnde signati lunt per duo operimenta superiora quæ in tabernaculo erant depellibus arietum, propter æstuum & imbrium defensionem: de quibus habetur Exodi vicesimo quinto: Operimenta illa custodiebant operimentum inferius quod erat valde pretiotum. Sicilliquipræsunt, custodiunt filios Dei, quos ipse tenere diligit.nec vult incommoditatibus & vexationibus exponi. Vnde

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

&ifq!

Locus

dit eis

cat D

runtq

fpond

mol

aliqui

euin v

beat [

præpo

in ho

oppre

hoc,

Chris

yacua bet.P

figna

gratia

refug pit.Ir

Deip

quia

tebit

cæ de

inter

gulti

polli

mun

perfe

cufat

mun

phui prim

bitto

com

Cahi

Greg. Misericors Dens, quos tenere diligit, ab extremis alle. nibus abscondit. Nam & paterfamilias, ad eum laborem semon mittit, à quo subtiles filios suspendit. Et inde filij sine vexano ne decori sunt, vnde serui in puluere deturpantur. Capapluis lis non ideo superponitur cæreris vestibus, quia charior habetur, sed ve potius sola deturpetur: nec fit hoc principalitet il vtilitatem capæ, se cæterarum vestium. Sic qui superior est, debet se reputate exteris meliorem. Debet etiam credese se statu illo positum propter vtilitatem populi, non propter lo norem. Expedit enim vt vous homo moriatur pro populo, eft,laborioiæ vite & periculoiæ exponatur, quæ eft velutma guædam. Multi tamen sic fatui sunt, vt mortem istam appei & dulcedinem quietæ vitæ fastidiant. Vnde Gregor Cestato nem à laboribus mundi Dominus imperat : sed vesana men plus assequi aspera carnaliter, quam tenere blanda spirus ter gaudet. Habentes manna fattidiunt, & capas desiderat, qui non fine lacrymis comeduntur. Præterea ambiriofi ex dignis te quam appetunt, non obtinent honorem, quem intendent Non enim honorantur ex dignitate, sed potius dignitas exh noratur & deturpatur ab ipsis. Ideo egregie de Casare Tulin ait? Casar cum quosdam honorare voluit, non ipsos honelle uit, sed ornaméto deturpauit. Boërius: Quato maior est digu ras, tanto despectiores improbos facit. At no impune. Redum nanque improbi parem dignitatibus vicem, quas ipli lua @ tagione maculant. Et licet valde male sit ambitiosis, dum lu in dignitate?deterius tamen erit eis cum pro abufione fui p nientur. Vnde Hiero. In maiori gradu maior fine dubio pon Et Sap. 6. Potentes autem potenter tormenta patientur. Et App calyplis decimo octano, Quantum glorificanit se, & in delim fuit, cantum date illitormentum & luctum. Quarto potti etjam ad huius vitij detestationem facere hoc, g vitiumille elt valde efficax ad homines capiendos. Vnde quidam: Plus ma cum soleant hominum corrumpere mores, Fortius euens fæmina, census, honor. Idem : Quem res nec fæmina vinutt poslunt, Subiugar ambitio. Quinto poslumus etia vti ad de țestationem huius vitij, parabola illa Iudic.9. Ierunt ligna, " vngeret super se rege:dixeruntq; oliuæ:Impera nobis:qua n spondit: Nunquid possum deserere pinguedinem mea, quad vtutur & homines, & venire vt inter ligna promouear? Dut tunt ligna ad arbore ficu? Veni, & super nos regnu accipe. Um respodit eis: Nunquid possum deserere dulcedinem meam fre

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

SVPERBIA. DE L'isquesuanissimos, & ire, vt inter carera ligna promouea? s aftio-Locataq; func ligna ad vite: Veni & impera nobis. Quæ responditeis: Nunquid possum deserere vinum meum, quod lætisiexatiocar Deum & homines, & inter cætera ligna promoueri? Dixepluuia habea marq omnia ad rhamnu: Veni & impera super nos. Quæ reliter al spondit eis: Si verè me regem vobis con tituicis, venite & sub vmora mea requiescite. Ligna super se regem vngunt, quando aliqui aliquem eligut, vt ess dominetur. Notater auté dicutur, ere len eun vngere Occasionemenim dant vt vncte & mansuere deeter ho beuse habere erga eos, in hoc, queum sibi præsiciunt, & sibi pulo, preponunt. Valde enim peruersum est eos exhonorare, qui eu ut mon n honore posucrunt, & porestate de manu aliorum accepta in appeir, Cellano oppressionem serunt. Vesque peruersitas est figurata Matt. 27. in hoc, quod milites præsidis accipientes arundinem de manu na men Christi, percutientes inde caput eius. In arundine enim quæ iritualyacua eit, intelligitur terrena potestas, quæ nihil soliditatis harat, que bet. Per oliuam, cuius pinguedine Deus hominésque veuntur, digna fignatur aliquis vt misericors, qui oleo misericordiæ suæ pautendun as exho petratem altorum condit, & quali impinguat, & lucem diuinæ gratize eodem oleo in se nutrit & conservar. Talis prælationem Tulis honelt tefagit, timens ne occasione eius bonum amittat, quod acceft digm pit. In icu intelligitur aliquis contemplatiuus iam dulcedinem Deiper contemplationem sentiens, qui prælationem refugit, Redau quiatimet dulcedinem, quam sensit, perdere. Scit enim & oporfua cor um fin tebu eum per solicitudinem exteriorum extra se ire. Vnde Lufua potædecimoquarto, Villam emi, & necesse habeo exire. dicit Glo. o pan interlin ab interna contemplatione, & ibidem dicit Glossa Au-.Er Apo gulini:In empta villa dominacio notatur & superbia. Villam delim posidere, homines sibi subdere, vitium malum, vitium prio poted mum. Per vitem propter vini feruotem intelligitur aliquis umille persecta charitatis & seruentis, qui prælationem similiter reculat, timens ne feruor charitatis in eo tepelcat, propter aquam : Plun mundanæ curæ seperinsusam. Rhamnus autom est genus rubi senenti asperum nimis, & aculeatum sicut sentes, & secundum Iolevincell i ad do phum, ad impetum venti ignem naturaliter producit: & est primo molle, & post dutescir. Vude signataliquem malum amigna, " bitiosum, qui spinis vitiorum spinosus ett, qui spoliat subditos qua te quadi suos, sicut spina lana spoliant oues contingentes eas, qui ex r? Dixle emittitignem peruersæ conversationis, quo se, & subditos pe.Qua comburat incendio infernali. Qui primo se subditis suis molle am fre whitet & mansuetum, deinde verò durum, quia tyrannicam tulque Zz 2

BIBLIOTHEK PADERBORN

effec

quan

time

git ti

Prim

doce

fieri f

& Pro

demo

hono

leger

pro r

elt,q

Turp

nem

optiv

pter

nam

xit L

orna

locia

veile

fione

nam

gati

39. A

cibu

Circ

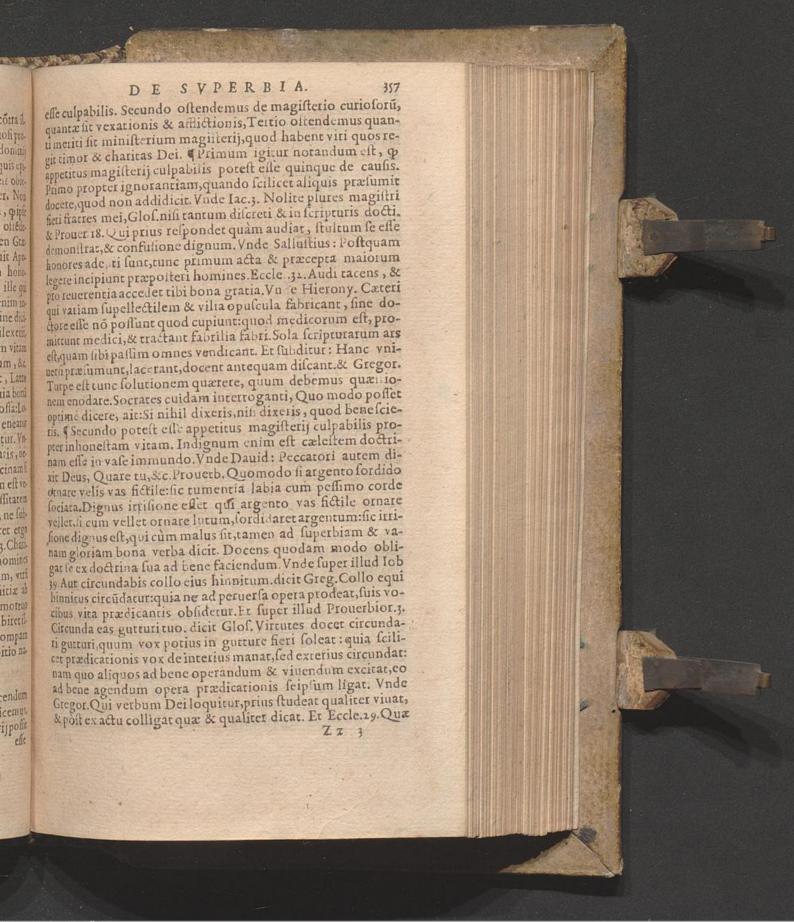
ad

356 vitam exercet, talis regimen non recufat. (Responsio conal. lud verbu Apoltoli, Si quis episcopatu, & c. quod ambitiofipose allegant. Poterit tamen videri alicui o appetitus domini malus non sit, quum dicat Apostolus, 1, ad Timoth 3, Siquisco. scoparum delinerat, bonum opus desiderat. Sed nulla en obio Etio ista, ii quis verbum Apoitoli consideret diligenter, Non enim dicit Apostolus, of quis denderet episcopatum, giph bene faciat, vel quod defiderium eius bonu fit: sed vult olielle re qui fignificetur hoc nomine episcopatus, quia nomen Giz cum est. Vnde dicit Gl. super illum locu: Exponere voluit Apo stolus quid sit episcopatus, quia nomen est operis, non home ris. Græcum enim eit. &c inde dictum vocabulum, quia illegi præficitur superintendit curam eorum gerens. Scopos enim is tentio est Vnde episcopus Græce, superintendens Latinedia tur: vt intelligat se non esse episcopum qui præesse dilexer. non prodesse. Episcopus enim est super suam & aliorum vitan intentio:nec valet hoc argumentum. Si quis episcopatum, in ergo denderium episcopatus est bonum:neut non valet, Lam qui vult furari bonam capam, desiderat bonam rem, quiabeti capam:ergo desiderium eius bonum est. Ibi eadem Glosselo cus superior, fine quo populus regi non potest, & si ita teneam atque administretur vt decet:tamen indecenter appetitut. Vi de Hieronymus:Otium sanctum quærit charitas veritaris, 18 gotium iuitum suscipit necessitas charitatis : quam sarcinami nullus imponit, percipienda atque intuenda vacandum eltro ritari. Si autem imponitur, suscipienda est propter necessitaten charitatis, sed non deserenda est delectatio veritatis, ne la trahatur ipfa fatuitas, & opprimatur ista suauitas. Pater etgi quod non appetendus' est locus dignitatis,1. Corinth.13. Chartas non estambitiosa. Quidautem in dignitatibus homins apperant, verum lucrum animarum, vel lucrum burlarum, veil laborem, vel honorem: satis apparet, si honores & dinitia d officiis ecclesialticis separentur. Vnde legitur quod motto Sixto Papa, diu vacauit papatus, nec inuentus est, qui subitetil lud onus: quoniam non habebat ecclesia diuitias, vel pompam secularem. His adiunctis tempore Syluestri illico ambition scebatur, & larè peruagabatur.

De appetitu magisterij CAP. VII.

Ichum est de appetitu dominij, consequenter dicendum
eit, de appetitu magisterij, de quo hoc ordine dicenus.
Primo ostendemus exquibus causis appetitus magisterij posti

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

BIBLIOTHEK PADERBORN

mult

clefia

Vnde

valet

tati fe

more

cordi

reddi

goriu

tur.I

crede

effe, &

gula

Iden

hoft

mala

neru

tæ,&

inim

eius,

fang

Te

quò

cafic

que

OCH

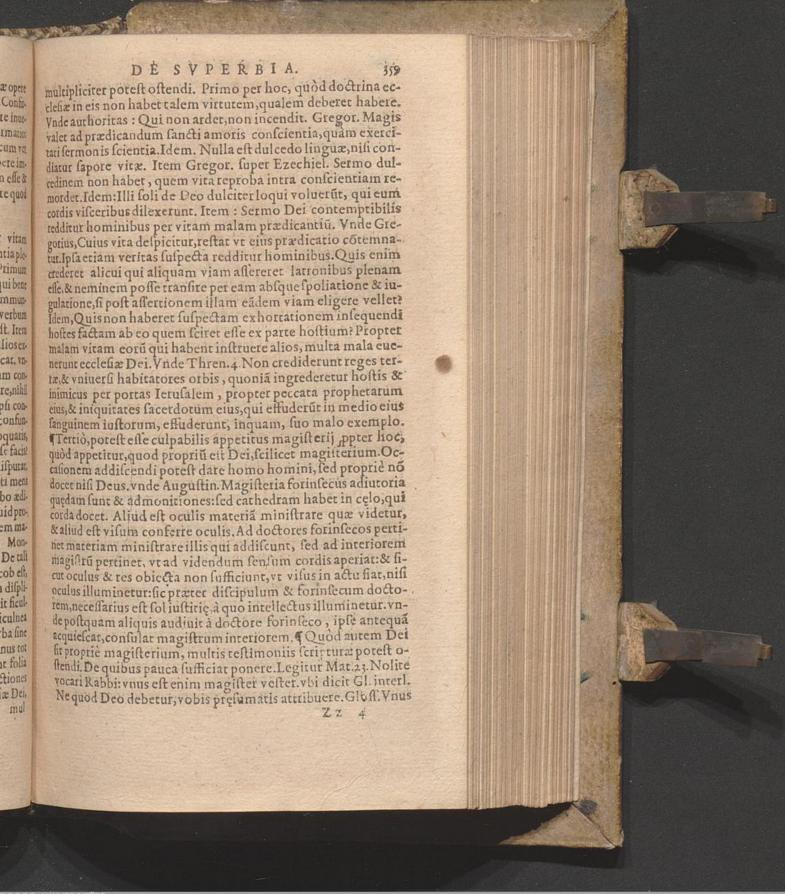
rem

de

acq

fit

De doctrina bona & vita mala. Er notandum quod habere doctrinam bonam & vitan malam,ipsi habenti valde est verecundum & erubescentiaple num, & Deo displicet, & ecclesia multum nocet. Primum multiplicites potest oftendi Primo ex hoc, quod ille quiben docet & maie viuit, quasi defert lucernam ante se, qua immuditiam luam oftendit. Dauid : Lucerna pedibus meis verbun tuum,&c.Prouerb.6.Mandatum lucerna est,& lex luxest Iten talis de bello fugit, & tamen ad pugnandum strenuè alioser hortatur. Item literas etiam propriæ damnationis publicat. 18de Apostolus ad Rom. 1. In quo alium iudicas, teipsum condemnas.Irem in libro Prosperi:Bene loqui, & male viuere, nili aliudest, quam seipsum sua voce damnare. Talis sibiipsi contradicit, & leiplum confundit. vnde Hieronymus: Non confu dant opera tua sermonem tuum, ne cum in ecclesia loquais, tacitus quiliber respondear: Cur ergo hoc, quod dicis, ipse face Delicatus magnifer est qui pleno ventre de iciuniis disputa Acculare auaritiam eriam latro potest. Sacerdoris Christiment manusque concordent. Talis opere destruit, quod verbo zd ficat. Ecclesialt. 34. Vnus ædificans & alius destruens, quidpo dest illis nisi labor? Talis habet linguam longe maioremma nu, quo fine dubio monstruosam est. vnde Gregor. Monstruosa res est manus remissa, & lingua magniloqua. Deul ironice folet dici illud Genes. 27. Vox quidem vox Iacobell sed manus, manus sunt Esau. Quod hoc autem multum difilceat Deo, potest ostendi ex hoc, quod dominus maledixit sent neæ habenti folia fine fructu: vt legitur Matth. 21. Ficulno enim habens folia fine fructu, est prædicator habens verbalme bonis operibus. Item oftendi potest ex hoc, quod dominus to maledictiones faciebat Scribis & Pharifais qui habebant folla verborum fine fructu bonorum operum. Quas maledictiones habes Matth. 23. Quod autem valde noceat hoc ecclefie Des

BIBLIOTHEK PADERBORN

Deafflictione magisterij curiosorum.

Dict v mestex quibus causis possit esse culpabilis appetit magisterij, nunc dicendum est quantæ afflictionis magisterium curiosorum sit. Quod saris ostendit nobis Salomon Eccles. I dicens: Propositi in animo meo quærere & inuestigare sapieter de omnibus quæ siunt sub sole. Hac occupationem pessima dedit Deus siliis hominum, vt occupentur in ea. Alia translatio habet, hanc dissensionem pessimam. Seudium curiosorum dicipotest

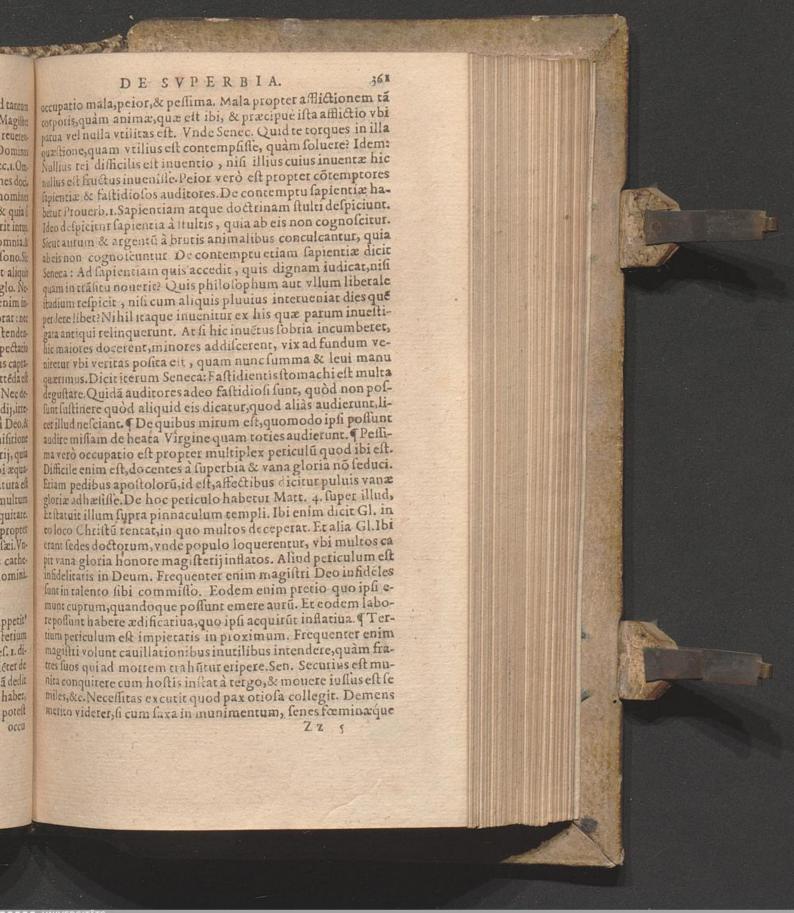
tium p

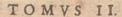
magil tres fu

nita e

miles

metit

congererent, cum iuuentus manu portis armata expediatele derem otiofus, & huiufmodi quæftiunculas ponerem: Quòdis perdidifti habes: cornua non perdidifti : ergo cornua habes. wacat ad iftas ineptias. Ingens negotium in manibus eft, ms me fequitur, fugit vita, aduerfus hæc me doce.

362

TDe merito bonorum do Elorum & triplici genere hominum, SEQ VIT VR videre quanti meriti fit ministerium bonom doctorum, quos timor Dei & charitas regit. Ad cuius reien tiam notandum est, quod triplex est genus hominu. Alien funt indocti, alij sunt docti:non tamen adeò vt sufficiant dom alios:tertij verò adeo docti sunt vt docere possint. Primime sunt in vita ista. Quodammodo enim brutis inferiores lunt le de Boëtius in lib.Confolat.Humanæ naturæ ilta códitio et, tunctantum cateris rebus excellat, cum se agnoscat:eadems men iufra bestias redigitur, cum le nosse delierit. Namant animantibus lese ignorare natura est, homini verò non como nit. Ad idem facit quod legitur Canticor. 1. Si ignoras te, opportunit. cherrimainter mulieres, egredere, & abi post vestigiaguen tuorum. Sponsa si se ignorat, post greges vadit : quia quodin do iumentis miserior sit. Miseriores autem sunt indoctiqua moriuntur. Prouerb. 10. Qui indocti sunt in cordis egeltatem rientar. De merito verò eorum qui docti funt, legitur Dans Qui docti fuerint, fulgebunt quali splendor firmamenti: & a ad justiria erudiunt multos, quasi stellæ in perperuas atems tes. Sicut enim stellæ valde splendidiores sunt, quam firmtol tum:sic maior est gloria docentium alios, quam corum qui docent. Præcipuè tamen vtile est docere eos qui alios polluno cere. Vno seruo pigro & nequa obiicitur Matth. 25. quodopo tuit pecuniam domini sui committere numulariis: vbi diag Numularij funt, qui prædicationem auditam volunt veibil opere exercere. Et q valde vtile sit docere tales, quam docere lios homines, si bene & fideliter doceantur, manifestum poss este ex hoc, quod maior vtilitas potest sequi ex eruditionen talium, quam ex eruditione mille aliorum.

De appetitu simplicis excessus.

CAP. VIII.

Dictum est de appetitu dominij, & de appetitu magistus.

Nunc dicendum est de appetitu simplicis excessus. Horn tio laborat illi qui volunt excedere alios in diuitiis, vel pulcht tudine, vel in aliquo alio bono, nec vellent aliquem sibi equal Ad hoc vitiu videtur pertinere illud quod legitur Luc. 21. [25]

est contentio inter eos quis eorum videretur esse maior. [3]

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK hoc vicus
mus affic
confequ
Vult en
hoc vt
ad dete
valde n
fpicit al
veto ali
do dolo

habene humino quali que hderiut vnum, o grazia, o iple app tis in a homin vellet v vellet vellet v

debean debet e omnes sem.V tribus p noli ex

quid en dit. Et ; tum, in appare in equi ficiis, i superb

fecude

DE SVPERBIA. ectares deeftatione verò huius vitij, Primò, viderur facere hoc, que d boc vicium peccatum est malitiæ, malitiam enim hie intelligin:Quodni habes mus affectionem alieni mali. Lui enun vult excedere alios, per onlequens non vult excedi abialiis, & tic vult malum aliorum. eft, mos Vultenim aliorum paruitatem, quia quodammodo facitad hoeve suamagnitudo vel sic appareat. Secundo potett valere 72 1 23 16 1m. addeestationem huius vitij hoc, quod ipsum reddit animum n bonom ulde murabilem. Quando enim ille qui laborat hoc vitio, re-STELEUM bicitaliquem quem iple excedit, iple maniter lætatur:quando . Alijeni renaliquem à quo exceditur, trittatur, & fic modo tumet, moant door riminie dodolet, modo inflatur, modo triftatur. Hanc mutabilitatem infinuat nobis Senec. dicens: Magnitudo certum modum non es funch hibencomparatio autem tollit eam aut deprimit. Nauis que in itio ei, cadema fumine magna est, in mari paruula est. Terrium virium est qualquædam fames insatiabilis. Nunquam enim impletur deam cattu noncora iderium eius qui omnes alios vult excedere: quia fi excedit us te, op mum, exceditur ab alio. Præterea si excedit a iquem in alique gatia, exceditur ab code in alia gratia. Præterea excellus quem ia gregin quodim ipleappetit, ad malum fuum est. Sicut enim abundantia humo octi,qui isin aliquo membro apottema solet generare: sic excessus in hominibus apoltema generat superbiæ. Et sic fatuus esset, qui estate me r Daniel vellet vnum oculum alium excedere, cum secun um naturam nti: ad debeant aquales esse : Sic fatuus est, qui desiderat ve ipse alios acedar, Profectum proprium porest quis desiderare, sed eriam s ætemil n firmani debetei placere profectus aliorum, quo ei æquentur. Debent omnesfilij Dei velur fratres amare æqualitatem & similitudium qui pollunta sem. Vndelegitur de ipso filio Dei, ad Hebr. 2.qu'd debuit trauod oper uibus per omnia assimilari. & Ecclesi.32. Rectorem poluerunt: bi dicte aoliextolli, efto in eis quali vnus ex iplis. nt verbus De fecubus superbia exterioris. Et primo de superbia in corpore. docetti-CAPYT 1X. eum potet Ichum est de superbia interiori, consequenter dicedum est Desuperbia exteriori. Vocatur aute superbia exterior ali-ETODOTE ond extrinsecti, o à superbia interiore procedit, & eam osten-11. dit.Et potest distingui ista superbia secundum diversitatem renagifin um, in quibus superbia hominum potelt apparere. Potest auté apparere superbia hominu vel in ipso corpore, vel in lectis, vel elpula nequis, vel ornatu, vel amplitudine familia, in couiuis, in adi fibi equal leis, in deauratis libris, & in cantu. Et primo prosequamur de C.11. (25) luperbia illa quæ in iplo corpore apparet. Que potelt diftingus aior. lecidum dinerfitatem membrozum que funt in corpore : Icili-

BIBLIOTHEK PADERBORN

damus

mihit

alperii

Excut

49.qu De jup

UV

buspo

& mu

Eccle

extol

VEECC

auro: prom

vult 1

tem e

dia vi

tis,id

hace

viris

tura,

fed q

Iti &

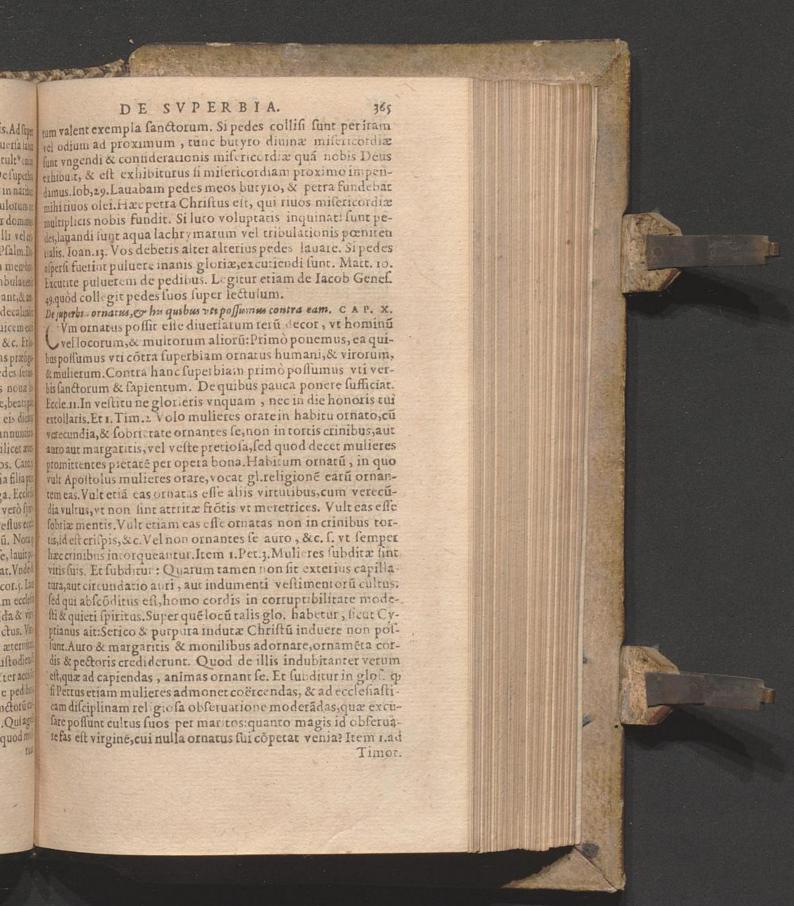
priar

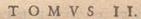
lunt.

dis &

fiPe

cer oris, oculoru, narium, colli, & sic de cæteris mébris. Adsum tum va biam oris pertinet illud Pfal. Disperdar dominus vniuerialia vel oc dolofa Et illud Pro.14. In ore itu ti virga iuperbiæ. Stult' in funt v verbis superbis quali quada virga fromines cedit. Desupeta exhibi narium, Eia.z. Quieleit ab homine cuius spiritus estimante eius. De superbia oculorum Eccl. 23. Extollentiam oculorum ded ris mihi. Et Prou. 6. Oculos tublimes detestatur domin Et Pfalm. Neque elatifunt oculi mei. De superbia colli vela uicis, Iob, 15. Currit aduerfus Deum erecto collo. Et Pfalm.D minus initus concidet ceruices. De superbia aliorum mentr rum, Eta.3. Pro eo quod eleuatæ funt filiæ Sion, & ambulauni collo extento, & nutibus oculorum ibant, & plaudebant, & p bulant pedibus luis, & composito gradu incedebant, decalm Dominus verticem filiarum Sion, & Cominus, cernicema nudabit. Contra Ezech.1. Pedes corum pedes recti, &c. hl quirus de quatuor animalibus, quatuor Euangelistas prato rantibus. Doctores enim vereris legis habuerant pedes los rum, dum pro terrenis Deo seruiebant. Sed doctores nouz gis habent pedes rectos, qui caleftia promittit. Vnde, beaus peres spiritu. Item, agite poenitentiam, &c. Vnde de eis dio Esa. 52. Quam speciosi pedes euangelizantis pacem, annuma tis bona. In veceri lege annuntiantur verba bona, seilicetza na. Similiter doctores nouæ legis pedes habent rectos. Cam Quam pulchri funt greffus tut in calceamétis, Ecclefia filiagu cipis, id est, cælestis regis, cuius ancilla fuit synagoga. Los etiam recipit spiritum adoptionis filioru, synagoga veroli tum feruitutis. In calceametis autem funt pulchti greffusto fiæ, quia calceari funt exemplo Christi & Apostoloru. Nota sponlus ecclesiæ volens totam ecclesiam pulchra este, lauto des eius, & de quorum inquinatione præcipue timebat. Vndel ligenter debet pedes, id est, affectus custodire. Canticot, lu pedes meos, quomodo inquinabo illos? No debetiam eccel vel fidelis anima pedes suos ponere, nisi vbi sunt florida & m dia. Florida sunt merita. In floridis enim est spes fructus. Vo dia funt æterna præmia. In virore enim intelligitur æterna Vnde pedes sanctorum suorum seruar:pedes enim custodita funt ne calore adurantur, quod malo exemplo frequeterace & ideo discalceadi sunt. Exod.3. Solue calceameta de pedil &c.Qui tépore negligentiæ frigescunt, exemplis sanctoisc ceadi funt. Exo. 12. Calceameta in pedibus habebitis. Quiag paschale comedit, Dominică imitatur passione, ad quod

366

Timot.6. Habentes alimenta & quibus tegamur, his content has oft fimus. Contenti debemus este tegumento, non quetetetta fruata mentum. Item Apoc. 18. V w v w ciuitas illa magna, que amb erat purpura, & by flo, & cocco, & deaurata erat auro, &lat fibiect pretiolo, & margaritis? quoniam vna hora destituta sunt un bizeve diaitiæ.Item Auguitinus: Tibi vestis purpurea circund cum ad pulchritudinein, fed propter necessarium regumentum, eigo a dum exquilicis vestieris, alceram turpitudine ailumas.ldeo! nafign citur, Veitis purpurea, &c.quia fordes poteit homo investimo perciu tis vitate. Vnde dicitar de Aug Vertimenta eius & calceans ta nec nitida nimium, nec abiecta plutimum. Hiero. Otnami dietegt fordes pari modo fugienda sunt: quia alterum delicias, alten gloriam redolet. Sen. Non splendeat rota, nec sordeat quida omatu leofter Hier. Nec affectatæ fordes, nec exquilitæ deliciæ laudépunz diffimi Si tamen ve tem fordid im pro Christi amorequandoq om quand teat ferre, non est curandam, cum prophera viderit Iesuman ramen dotem magnum indutum fordidis vertimentis. Et cam don mretis nus immundiciam corporalem non reputet immundicia, Mu Etmer 15, Nonquodinerat in os coinquinat hominem. Et iteru: No anima lotis manibus manducare, non coinquinat hominem. Ethi docea titate immunditia corporis vera immunditia esse nonvider consputum quasi mundum sudicarus, dum est in ore:quama est extra, immundum iudicatur. Sen. Argumentum bonzo luntatis grabatus & pannus, vbi apparuerit aliquem non ned sitate hoc pati, sed velle. Idem: Nemo nascitur diues:quique exit in lucem, visus est lact : & panno esse contentus.

minab

ceata,

deterie

conlui

poenite

ie vlqi niue.E

le, &

veltin

vel fac titaba

cynth

De exempin que d'ssuadent ornatum superbum & humilemsusten

CAPVE S Ecundo possumus vei contra superbiam ornatus exemplo suo distuadent nobissum bum ornatum, & surdent humilem habitum. Primo suadetas his hocipse Deus. Et hoc dupliciter. Primo in plaimanou hominis. Voluit enim Deus pretiosum spiritu vili sacco can ablcondere. Nec est verifimile q voluerit corpus quod vilett pretiosum tegumentum habere, oppretioso spiritui vile to mentu voluit dare. Secundo in hoc op parentibus noitus p peccatu tunicas pelliceas fecit, vt legitur Gen.3. Ad idemetil monemur diversis exemplis hom nu. De quibus licet sint mo ta,pauca ponere lufficiat. vnde Aug. de ipfo dicit, Fateot, def riofa veste erubelco. E ther 14. Domine, tu scis quod abomin lignum superbiæ & gloriæ, quod est super caput meuminis

DE SVPERBIA. bus oftentationis meæ, & detefter illud quasi pannum mentruatz, & non portem in diebus filentij mei. Merito abomiquæ amm nabatur Esther signum superbiæ, quia signum est diabolicæ), & lapt Subjectionis, Diabolus enim est rex super omnes filios superfunt un bizive dicitur Iob , 41. Et sic dicit Gregorius : Euidentissimum ndecute fenum reproborum est superbia, humilitas electorum. Sicut entum, a ago aliqua nobilis persona merito dedignaretur, si vilis persoas.Ideo. mignum seruitutis poneret in capite eius, & sic duceret eam n veitime perciuitatem: Sic regina Esther, quæ cor nobile habebat, abocalceamn minabatur signum superbiæ quod in capite suo erat. Notanter Ornates! diciquod est super caput meum in diebus oftentationis mea: tas, altern omatum enim suum non ferebat, nisi quando regi marito suo at quida seostendebat. In quo mulieres nostri temporis multum sunt ei idé patim difimiles, quæ cum sunt cum maritis, non curant de ornatu: dog opp quando verò in publico voltit procedere, volunt esse ornata,& lefum lan iamen dicunt quod ornant, se propter maritos suos. Detestabacam dom wretiam Esther ornatum capitis sui, quasi pannum menstrui. ditta, ME Emerito: melius enim effet ferre peplum sanguine alicuius terú: Na mimalis cruentatum, quam ad vanam gloriam, vel superbiam n. Etine queeatu, excepto scandalo. Vitta enim ad vanam gloriam croon vides cata, peccati languine quodammodo intincta est, qui languis quam on deterior est quo cuque languine animalis. Item Iob,15. Saccum a bonzii consuisuper cutem meam. Talis deberet esse vestis ad minus non neca panitentium. Vnde Ionæ 3. Vestiti sunt Niniuitæ saccis à maioes:quilque ad minorem. Et peruenit verbum vsque ad regem Nimue. Et lurrexit de solio suo, & abiecit vestimentum suum à emsuaden le, & indutus est sacco. Item Matthæi 3. Ipse Ioannes habebat veltimentum de pilis camelorum. Antiqui etiam tegebantur exemple velsacco vel cilicio. Maria eria A gyptiaca nuda in nemore laobissupa itabat. Si obiiciatur de pellibus tabernaculi rubricatis & hyafuadetm cynthinis:ad hoc respodet Hieronymus sic:Olim illa approbaasmation bantur, quando sanguis pecudis remissio suit peccatorum. Nuc acco care autempauper dominus suam paupertatem & simplicitatem in od vilet ettlesia consecravit. Et subdit: Si hoc iudaizando revocas in tevile teg plo,teuocemus cruorem immolatorum. Adidem etiam mone noltrispo murexemplo mercatorum, qui quando torsellum est de panno demenn pictiolo, faciunt ipfi cooperturam de burello. Quis fatuum non et fint m udicet illum, qui velit torsello pretiosam facere cooperturam? Ad idem etiam monemur exemplo ipfius Sapientiæ, quæ in per cor,depa sontemptibilibus sæpe se abscondit. Vnde Sapiens: Sæpe abomin um in de coim sub palsio sordido later sapietia. Vade, & tu fac similiter,

BIBLIOTHEK PADERBORN

Cillicet

glorific

rum,qu

nes ad 1

que gu

ces mu

trem. V

majore

bona fi

nere, qu

Inueni

lustent

homin tudine

vila, co

ciuntur

Ie: pro

Quin

modun

ftratú &

qualis i

pulchr

cum in tibus fe

magna

locusit

Et affu

tegis.E

permif

alia lo

barban

munda

Etcom

bet effe

III CICA

vt sub humili habitu abscondas te. Ad hoc etiam moneus ipsa natura, quæ sub terræ vilitate aurum & alia preis abscondit, & sub vilitate corticis dulcedinem nuclei habit.

De duodecim stuititis se ornantium.

CAPVI XII. Ertio valet contra superbiam ornatus, si ostendantut mi L tiplices stultitiæ ornantium se. Prima ett, quexum fua vilia interioribus, qua pretiola funt, præponunt: vnde qu paraturam pomi ipli pomo præeligut. Quando vnum pom darur duobus, & aiter parat, nonne stultus esfet si paratun derineret, alij vero daret totum ? Item fi paraturam datet focio, & fibi retineret totum refiduum, fatuus effet qui pon nem acceptaret. Sed portionem à diabolo factam utilimit multi acceptant. Ornatum enim exteriorem, qui parte pomi similis est, quæ quodammodo est depicta (habeten candorem & roborem) multi præponunt animæ fuæ:& fices vilem coopertoram pretiofo torfello præponút. Diabolusa non curat nisi de torsellis: id est, de animabus. Gene, 4. dien Sodomorum, qui figuratenet diaboli, ad Abraham Damilia mas, cetera tolle tibi. Iitam sultitiam superbie innuit glo.lo illud Ioannis fexto: Eum, qui venit ad me, non ciiciam fores perbi est foras elici, qui nihil habet in interiori bono, nel nec in futuro (Secunda est, quod ipli ordinem Dei perum in seipsis. Volunt enim quod ancilla habeat ea que dominella & econtrario. Carnem enim quæ ancilla est, ornant, &delle palcunt, & oportec, vt fiat quodab ea imperatur, licet moust mæinde debeat sequi. Econtrario anima quæ domina famt fiti affligitur, & male induta eft, & ad præceptum carnisops tur:quod est valde magna peruersiras.vnde Bern. Dominio cillari, & ancillam dominari, magna abuño & nimis magna Si quis affereret se fuisse in terra aliqua, in qua domina om no le haberent vt ancillæ, qui dicerer, vix crederetur sibisol veritate terra illa patria ilta est. In ea enim fere per totis num fit festum ancillatum, quod alicubi consuetum est fed feito beati Vincentij. Tunc enim accipiunt ancillæ velts minarum suaru. Ista peruersitas similis est illi, quam ponis Iomon Eccl. 10. seruos in equis, & principes qualiferuosamo lantes super terram. & peruersitas ista est valde magna & mo ua ecclesia Dei, Vnde Prou, 30. Per tria mouetur terra, &qui tum quod fustinere non potest, per seruu cum regere cape Terria, quod ipfi valde care emunt quod nihil valerelas

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN toneths

pletich

habet.

ntutm

extella

nde qu

n pom

aratum

daret le

ii pom

i himira

parate

abet em

dicqui olusem

dicum.

a mihiz

glo.lip

o , nech

ningla

& deliu

mots#

nisopti minati

nagnaci næ omi

fibi.Sod

eft fitti

veltes

ponits

10Samb

2,300

e cape

sellicet vanam gloriam, quæ non valet eis, nec quo ad animas, quum animabus sit valde nociua, nec quo ad corpora. Io.8.Si glorifico meipfum, gloria mea nihil est: nihil, inquam in valore. Quarra elt, quipli plus expedunt ve pascant oculos aliotum,quam ve pascant ventrem suum. Seneca: Non sunt homines ad pompam dentibus, & ore, & ventre contenti, oculis quoque gulofi funt. Si quis cat peraliqua cinitatem, plutes artifies inueniet operantes, vt pascat oculos, quam qui pascat venmm. Vnde dixit quidam, mundum este animal mirabile, qui miores habet oculos, quam ventrem. Potius volunt homines bona sua perdere, & diuitibus hominibus quasi per oculos ponere, quam os Dei in pauperibus famelicu pascere. Vnde Bern. lueniunt curiosi quo delectétur, & non inueniunt miseri quo Intententur: cum periculo animæ suæ acquirunt, vnde oculos hominu delectant. Mira fatuitas est, quum videns in pulchriudinerei visa habeat delectari naturaliter potius quam res vila, cò q videtur melius pertinere ad inspicientes pulchritudinem coru quæ inspiciunt prouidero, quam ad cos qui inspicuntur. Debet ergo homo pulchritudine exteriorem negligetesprocuret autem eam, fi voluerit, qui habet eam inspieste. Quinta stultitia ornantium se est, o ipsi similes sunt illi, qui erdecore sellæ & fræni equi æstimat , vnde Senec. Quemadmodum stultus est qui equum empturus non ipsum aspicit, sed liațu & frænos; sic stultissimus est qui hominem ex veste cirundata astimat. Idem: Cum voles astimationem in rescire qualissit, nudam inspice. Et sicut quidam ait : Ex auro frænum non meliorat equum. Sexta est, commia sua volunt habere pulchra, & se turpes, vnde Augustin, Ecce omnia pulchra sunt cum iniquis, & ipsi sunt turpes. Ita accidit peccatoribus ornanubusle extrinsecus, sicut accidit cuidam regi qui conuocatis magnatibus terræ suæ, fecit conuiuium magnum, & non erat locus in domo qui non esset opertus purpura, & aliis pretiosis. Etattuit quidam philosophus; qui volens spuere, spuit in facie tegis. Et cum ministri propter hoc vellent eum suspedere, non peimilitrex: sed quasimit ab eo quare hoc fecisser. Qui air: Vidi alia loca plena argento & auro, gemmis, & purpura, & ideo in barbam regis quæ incrassata est ciborti pinguedine, quam immundam vidi, expui. Non enim vidi locum minus mundum, Etcompunctus eft rex. Sie diabolus videns hominem qui debet effe dominus aliarum creaturarum, minus pulchrum careis ceaturis, in faciem eius spuit, vel eum cotemnendo vel ani-

gneum

bioli,q

etfi al.

tempo

dantia

alique

nam?

funt qu

dicere

ficutti

deaura

oftend

nem fit erubel

tiam f

bescer de fra

pulchi

pulchi ipli cre

licet & Vnde

Denu

dam,8

in fel

erat ir fuam

perbu

illud ;

tusno

sus de

lingu

TIS CO

quem

cuius

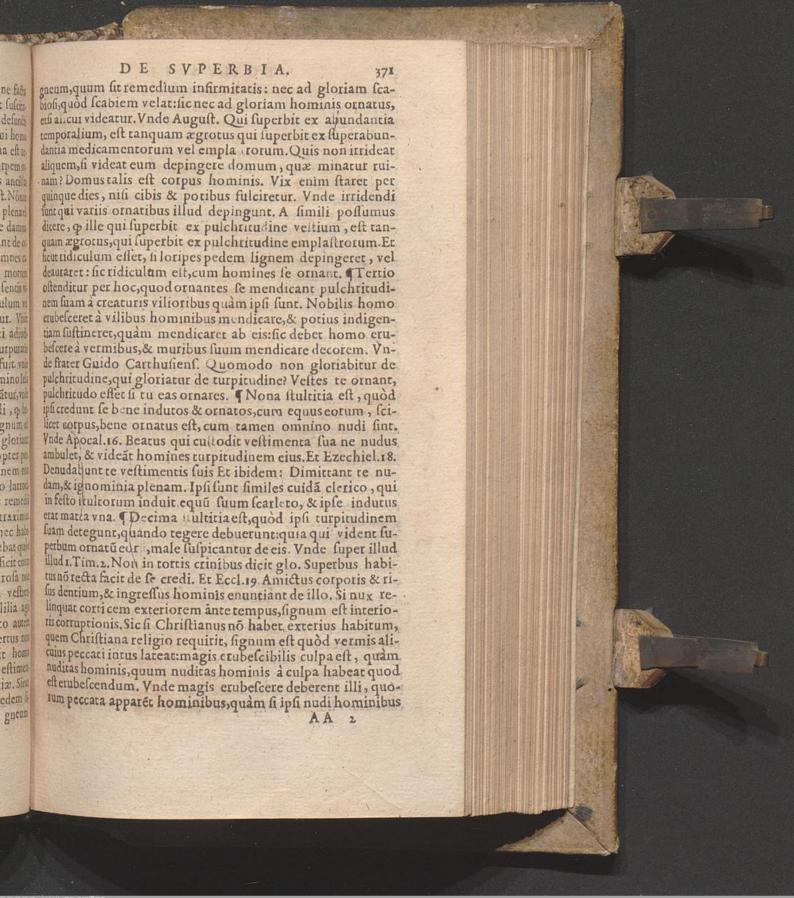
nudi

efter

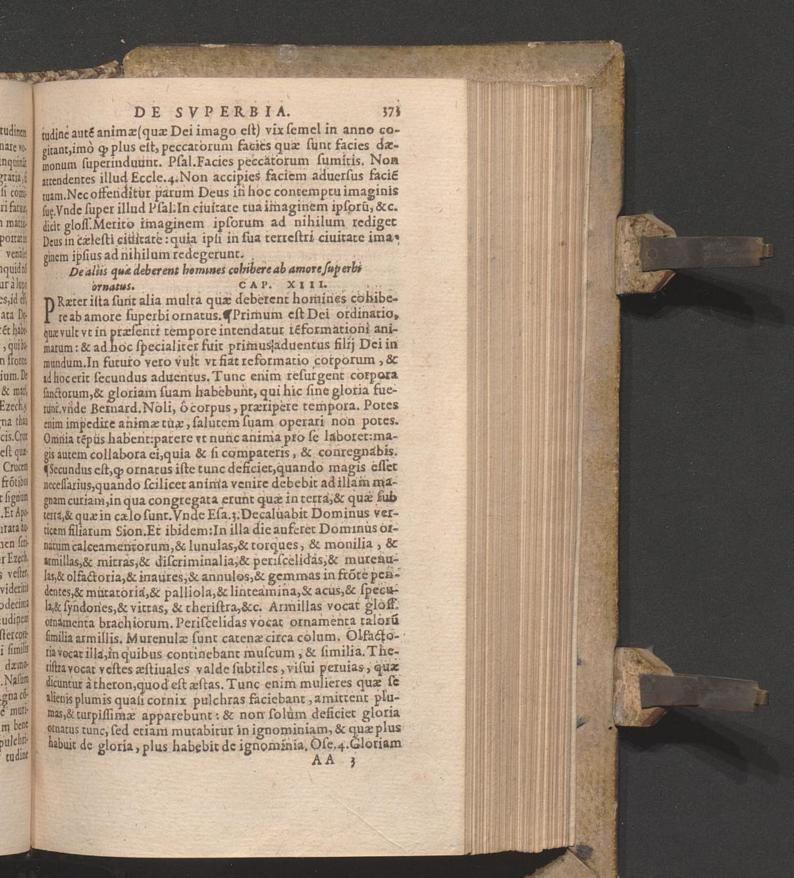
Ium

mam eius maculando. Quod figuratum est ex spuitione fil in faciem Domini. Er in illa quæ fiebat ei, qui nolebat susce re semen fratris defuncti, Deuteron. 25. Frater hominis defunc fine semine, diabolus est, qui fine spe damnatus est. Cui hom deber fuscitare semé:quia ex hominibus angelica ruina elto paranda. Erubelcat ergo homo videns le malum & turpems ter suas res bonas & pulchras : sicut dominæ habentes and pulchras, cum ipfæ fint turpes, erubefeunt. vnde August. Nom vides debere erubescere te de bonis tuis, si domus tua pleme bonis,& te habet malum? Septima elt, q cum morte dame ti fint, & iam ducuntut ad illam, potius tamen cogitant de natu, quam quomodo liberent animas suas. Sence. Omnesa pitis supplicio condemnati sumus, & incessanter ad mone tendimus.vnde Augustin. Nihil aliud est tempus præseniss tæ, quam cursus ad mortem, in quo nemo vel paululum i tardius ire permittitur, sed pari motu omnes vrgentur. Vid cum ornatus superborum, sit ornatus hominum morti admo catorum, potius est illusio, quam honor. Sient purpum Christi pollquam adiudicarus fuerar morti, ille sio fuit vi Bernardus: Omnis purpura illasio est, possquam Dominoli in purpura illustrus fuir. COttaua est, quia inde gloriatus deberent erubescere. Triplici ratione potest ostendi, o mo de veste deber erubescere. Primo, quia vestis signume peccati parentum noltrorum. vnde Bernardus : Qui gloim de veste, similis est furi glorianti de cauterio: quia propter pa catum Adæintroductus est vsus vestium. Quis lattonem m irrideat, si videat eum gloriari de signo sibi facto pro latto nio suo, quod in fronte porrati Secundo, quia vestis remen est turpitudinis erubescetia, quam per peccatum contraxima Ante peccatum fufficiebat homini palchritudo lua, nec ha bataliquam caulam erubelcentia, vnde non oportebatqui ablconderer le lub velle. Sicut fol velle non egeniufficiton fibi pulchritudo fuæ lucis pro vestimento. Similiter rola m eget ornatusfusficit enim sibi pulchritudo coloris ad velto dum, & sic de cerceris floribus. March. 6. Considerate lilia 49 quomodo crescunt: non laborant, neque nent. Dico auto vobis quoniam Salomon in omni gloria sua coopertus m est ficut voum ex istis. Sed si per peccatum incurrit hom turpitudinem & erubescentiam, necessarium est vestime tum, quod est remedium turpitudinis & erubescentia. Sia ergo ad gloriam loripedis non cedit, quod habet pedem

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

togau

oftend

deaura

reis fet

fas ma

apoli

Atilli

ratis,0

fine ho

rex:Ift

mortu

Iffeei

Item (

per L

citgle

Dei r

indut

lavel

noral

dui ,

ties 1

mibt

baty

fed t:

in Au

Aho

men

quar

Sopl

gtin

fluit

hab

374

corum in ignominiam commutabo. & Efa. 3. Et erit pro fuit odore fœtor, & pro zona funiculus, pro crispanti crine calum & pro fascia pectorali cilicium. Tertiu est hoc, q corporaqui hic fuerunt superbe ornata, à domino tune no ornabuntur. Vi de Bernard. Nunc eant, nunc rideant qui corpora sua pellin murium & stercoribus vermium informat : quia cum dominu ad judicandum venerit, no reformabit nisi quod abiectionit humilitatis inuenerit. Vnde Apolt.ad l'hilip.3. Saluatoremen ctamus, qui reformabit corpus humilitatis nostræ, &c. Sur quod verbum dicit Bern. Requiesce in hac spe misera caro:q propter animă venit, propter te quoque venturus est:qui tell mauit illam, tui quoque non obliuiscerur. Quartum est, al gnus conteptus æternæ gloriæ in eis qui se ornant. Multut contenunt æterna gloria, qui ei præponut gloriam & laudib minum. Charius enim habet vt pulchri dicatur, quam que eternum consequantur. Nec etia laudem semper habent,qui habere intendur. In arca enim no ferata thefauru fuu faciu, ideo leuiter illu amittunt. Vnde Bernard. Infipienstu, quo gregas merces in faccu pertufum, qui thefaurum ruum inal no ore constituis, ignoras, quod arca ista non clauditur, net ras habet Quintum est, ingratitudo magna quæ estinciso superbe se ornant. Valde enim ingratifunt, qui Deu inhond in hoc, in quo ipfe, voluit eos præ cæteris creaturis honoratel hoc specialiter Deus honorauit præ cæteris hominem, om ad imaginem & similitudinem suam creauit vnde multuing tus est ei qui in imagine sua contumeliam facit. Quis enim timeat irrenerentiam aliquam facere imagini beatz Virgo vel imagini Christi hominis scilicer Crucifixo? Quomodo go non timent homines imaginem beatæ Trinitatis irreund ter servare?illi, quise ornant exterius, similes sunt sepulcio dealbatis, quæ foris apparent hominibus speciosa, intus vel plena sunt omni spurcitia & ossibus mortuorum. Corpusent peccatoris animæ mortuæ ett fepulchru:vt dicit Aug. vndedt minus Marthæi 23. Væ vobis Scribæ & Pharifæi, qui similes th sepulchris dialbatis, quæ à foris apparent hominibus pretid intus vero plena sunt ossibus mortuorum, & omni spurcitia! quod potest induci quoddam exemplum: Barlaam rex quidii magnus habuit in itinere duos viros obuiam in veste attitul sordida,& facie attenuata,& psallebant domino. Rexautent curru exiliens amplexatus est eos.quod videntes principes indignétulerunt, & cum per se non auderent corripete ell

DESVPERBIA. togauerunt fratrem eius vt quereret ab eo quare tantam reue. pro fui tentiam exhibuisset ralibus vilibus personis. Rex autem volens calum ostendere illis errorem suu, præcepit sicri quatuor arcas. Duas poraqui deauratas, in quibus posuit ossa mortuorum, obstrmans eas auntur. Vi reis fetis. Alias duas de pice & bitumine, in quibus posuit pretio pellih las margaritas, & vnguenta optima, ligans eas funibus cilicinis, domin apoluit eas ante magnates, vr æstimaret quid singulæ valeret. Ctionisk Atilli deauratas magni pretij iudicauerunt. Quibus rex ait: Erremen mis,omnia oportet inspici interioribus oculis, no exteriorib?; &c. Supe fue honorem, fiue cotumeliam. Apertis ergo deauratis arcis, ait caro:qt terifte est typus corum qui exterius sunt gloriosi, intus repleti qui rein mottuis & fœtentibus operibus. Deindeapertis aliis duabus, ait: n eft, Ilheistypus corum, qui extra sunt sordidis vestibus operti, inultűem uspretiosi bene redolentes apud Deum, quales fuerunt illi, de laudel quotum veneratione me reprehendifecistis. Et sic cofudit eos n ottegi lemornantes se similes sunt simo cooperto. ent,qui Quodsuperbus habitus potest esse culpabilis, multis de causis. faciti, CAP. IIIII. i, quia N Otandum ergo quòd superbus habitus potest esse culpabi lis multis de caulis.¶Prima causa est, pretiositas. Vnde suım ina ur, nech per Lucam 16. de diuite qui induebatur purpura & bysto, ditin eis qu atgloss. Si culpa pretiosarum vestium culpa non ester, termo inhonoi Dei no ita vulgariter exprimeret, quod diues purpura & byflo onoralch indutus apud inferos torqueretur. Vnde Gregor. Nemo pretiom, 900 hveltimenta, nisi ad inanem gloriam quærit : videlicet vt houltu ingo notabilior cateris videatur. Nemo vult pretiofis vestibus ibi inenim dui, vbi anemine potest videri. 4 Secunda causa est molliæ Virgin ties vestium. Vnde Matthæitt. Qui mollibus vestiuntur, in do-mibus regum sunt. Et super illud Matthæiz. Ipse Ioannes habeomodo irrevelo batvestimentum de pilis camelorum, dicit glo. Seruus Deinort Cepulche debet habere vestimentum ad decorem, vel ad delectarionem, intus vell ledtantum ad regendű nuditatem. vnde Grego. Nemo estimet rpus cast mhuxu ac studio pretiosarum vestium peccatum deeste : quia . vnded hhoc culpa non esset, nullo modo dominus Ioaunem de vestiimilesel mentisuiasperitate laudasset. & Tertia causa est, extraneitas: is pretion quando scilicet aliquis vult habere vestes aliis dissimiles. Vnde urcitia. Sophoniæ t. Visitabo super omnes, qui induti sunt veste pereex quidu guna, Quarta causa est superfluiras. Potest autem ista supere attriti. fluitas esse duplex, vel quo ad multitudinem, vel quo ad max auteme guitudinem. Primo modo est superfluitas in illis qui volunt cipesein habete veltes longas, ve maiores effe videantur : quod vitium ipere ett AA 4

¶ Tel

licet 2

licet 2

IN

biles (

ticæ d

mo, q

vade l

biain

per ha

perbia

mater

ficutin

ficval

milita

prorfu

dici go

gna.lc

creatu

buit,c

rum n

habca

oboli.

plenu

tam,8

ficitit.

gare [

tideat

cum c

fecito

tz,cir

titia n

inim:

(cand

quum

pæni

prop

[cerer

diabo

gente

multum abundat in quibul a prælatis, qui pileos longosde runt in capitibus, catopodia in pedibus, & vestes longas petto ram trahunt, volentes sic adiicere ad staturam sua cubitini Vnde Eucæ 20. Attendite Scribis, qui volut ambulare in Iloli Stola veltis est longa. Illi qui vel magnitudine vel altitudi corporis sui dignitate volut honorare, non videntui attenda quod legitur de Saul, quod rex malus fuit, & altior vniueton pulo ab humero & surlum,1.Re.10.& illud,quod dicit David Psalm. Nec in tibiis viri beneplacitum crit ei. Et illud Proues Spirituum ponderator est dis. Fatui corpora ponderant, & dicat hominem ex ca parte, ex qua non est homo: dominus to spiritu poderar. Vnde 1. Reg. 16. dicir dominus ad Samuela qui præcepisset ei de vnctione Dauid in rege: Ne respicias tum eius,nec altitudinem staturæ eius:quonia abieci eum, m iuxta întuită hominis iudico. Homo enim videt quæ appant dominus autem intuctur cor. Pretiofores species aromatical minoribus saccis solent reponi, vt garyophilli, & similia.

De caudis mulierum. Hoc vitio laborant dominæ, quælongas caudastrahus post se terram pretiosis vestibus induentes, & de nuditate Chi sti in pauperibus non curantes caudis suis pulices colligun, a puluerem mouent hominibus: Christu verd, que in tot paupo ribus nudu respiciunt, & no operiut. timendu est eis ne mas dis earum diabolus quiescat. Vnde legitur de quoda sancto, qui vidit diabolum quedam tidemtem:&quetes ab eo causamilu dixit: Vidi sociú meŭ equitatem super cauda cuiusda mulien quæ du retraheret cauda, cecidir socius me' in lutu, & indetta Secudo modo est superfluitas in illis qui volunt habere dius sa paria vestiu, & potius volut vestimenta sua à tinea comed quam inde Christum in pauperibus indui. Iac. s. Agire nuncdu tes, plorate vlulătes in miseriis quæ euenient vobis: Diuitia 16 stræ putrefactæ sunt, & vestimeta vestra à tineis comesta sunt Et Bern. Clamat nudi, clamat famelici, & conqueruntur: Nobil fame & frigore miserabiliter laboratibus, quid coferunt totmi tatoria, vel extensa in perticis, vel plicata in manticis? Quinto potest esse reprehensibilis habitus propter materiam, visies lerica, vel aurea, vel argentea. Et notadum, o circa materiate stiu multu proficit, vel potius desicit curiositas humana. Phi mo enim fuit materia vestiŭ pellis cu lana. Vnde Genesis 3. Fect quoque Deus Ada & vxori ei tunicas pelliceas. Deindeptocessum est vique ad lanam puram, quæ est leuior quam pelle

DE SVPERBIA. Terrio processim est ad corrices arborum vel herbarum, sciigos dela licet ad linum, & huiufmodi: q Quarto ad ftercora vermin, fcias petit licetad sericum. Deinde ad aurifrigium, & ad lapides pretiosos. ibitumi. De Superbia corrigiarum. in Hola INTER ornatus verò qui propter materiam reprehenfialtitudia biles sunt, specialiter videntur effe reprehensibiles corrigiz seattender nica deauratæ vel deargentatæ. Et hoc multiplici ratione. Prinuerlow mo, quia saperbia taliú corrigiarum in loco humiliationis est. Dauidi vide Michææ 6. Humiliatio tua in medio tui. Vnde ficut superrough biain paupere amplius displicet Deo, qua in diuite, quia paunt, &n perhabet materiam humiliationis & quoddam teprelfiuum fu oinus 16 perbia: sie potius Deo displicet superbia circa ventre, vbi tanta muela materia est humilitaris, quam in alia parte hominis. Præterea ciasy scurignis vehemens est qui ardet cu aqua que corraria est eis eum, na sevalde magna est superbia quæ durar vbi tata est materia huappaten. militatis.Bern. Nó est magnú humilé este in abiectione: magna naticzli porlus & rara virtus, humilitas honorata. Sic è corrario potest 12, dicio magnii prorsus vitium est superbia cum humilitate magoaldeo humilitas beatæ Virginis omnem humilitatem pure strahum deaure superauit, quia maiorem materiam superbiendi haate Chi but, cum Dei mater fuerit. Sie superbia ventris superbiam alsogunt, & um membrorum superat, quum maiorem materia humilitatis t paupo habeat. Item saccus bono critico plenus bene ligatur fune vnius e in car oboli. Non modica facuitas est ad ligandum laccu immuditia ncto,qu plenum, quarere corrigiam sericam deauratam, vel deargentaam niu um, & valis vinum pretiofum continentibus circuli lignei lufnulietis nciit. Ridiculum ergo est circulis deauratis vel argentatis liindenia gate laccu ventris abominatione plenu. Præterez quis non itre diuer udeat, sivideat ornatú templi poni circa simú, vel aliquem locomedi cum continentem immunditias? Sic faciut mulieres quæ ornant uncdia lectrea medium corporis. Vnde Pfalmi. Filiæ eorum composiitiæ vo tz itcumornatz ve fimilitudo templi. F Est etiam magna stul ta funt mamulierum, p corrigizille care conftant eis, & no prolunt : Nobis nimz, neccorpori, imo Deus in eis offenditur, & proximus totmu squaminterdu magis ponderos fint, quam circuli ferrei quos Quinto vt fi cft riave. pantentes deferunt. Multæ mulieres funt, fi iniungeretur eis proponitentia ve ita ponderolas ferrent corrigias, non acquie-. Pri 3. Fecit lerentiniungenti. Mira infania mulierum, quod tantis ex, chis dabolo seligant, & quod tam care emunt vnde a diabolo lile propellis Certio gratur. A Diabolus enim bene scit ligare aliquem suo proprie

DE SVPERBIA.

vt in vell-

ceitation!

nő inucu

olorume

incipion

tate Aut

it,quizh

antemd

et natur 10TI colon

ab outin aplens, k

et home

iti. Sopo illi, io

rehenis

i, finers

t oftent idet ver-

idetina

is, & pia

Deo miodelta

apite

no born

tius volu

rontes !-

numini

inte. Et il

o per hor

Subjectio-

cet villa

tio mod

iri,& piz

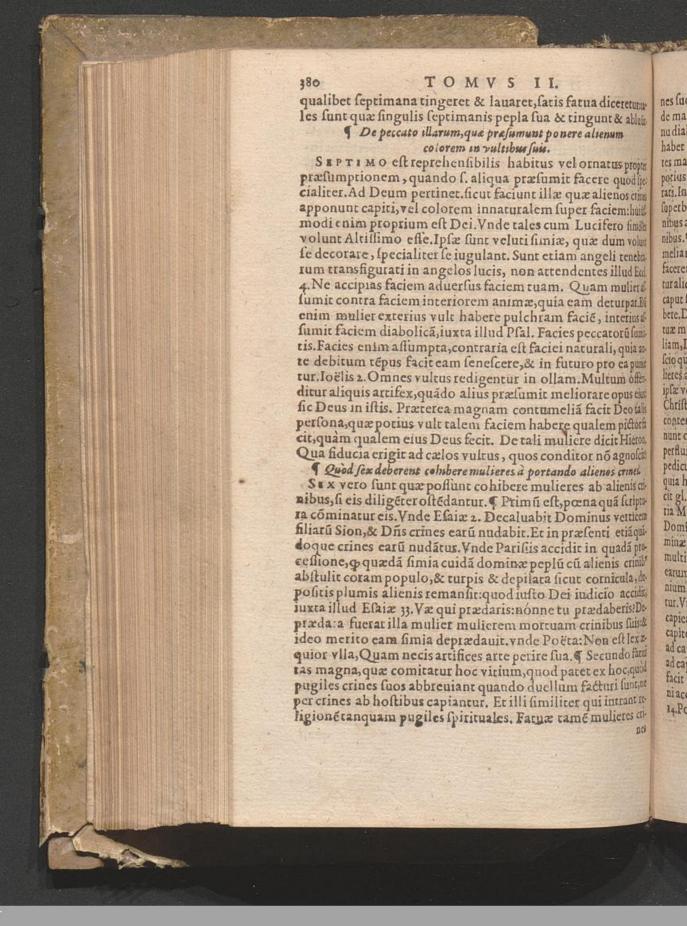
illed 13

licit glo

t virate

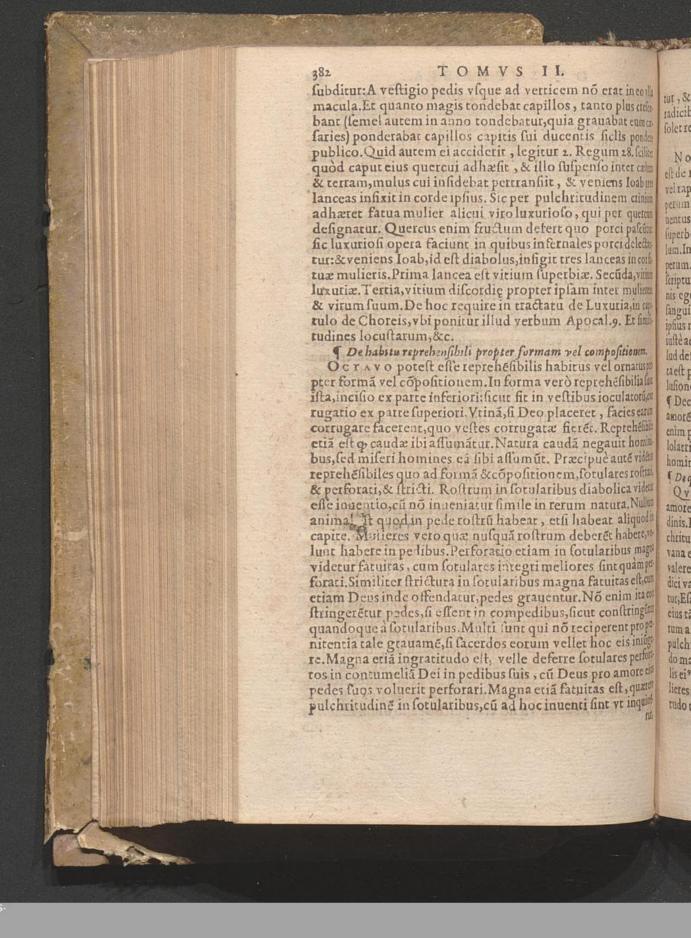
licit glob

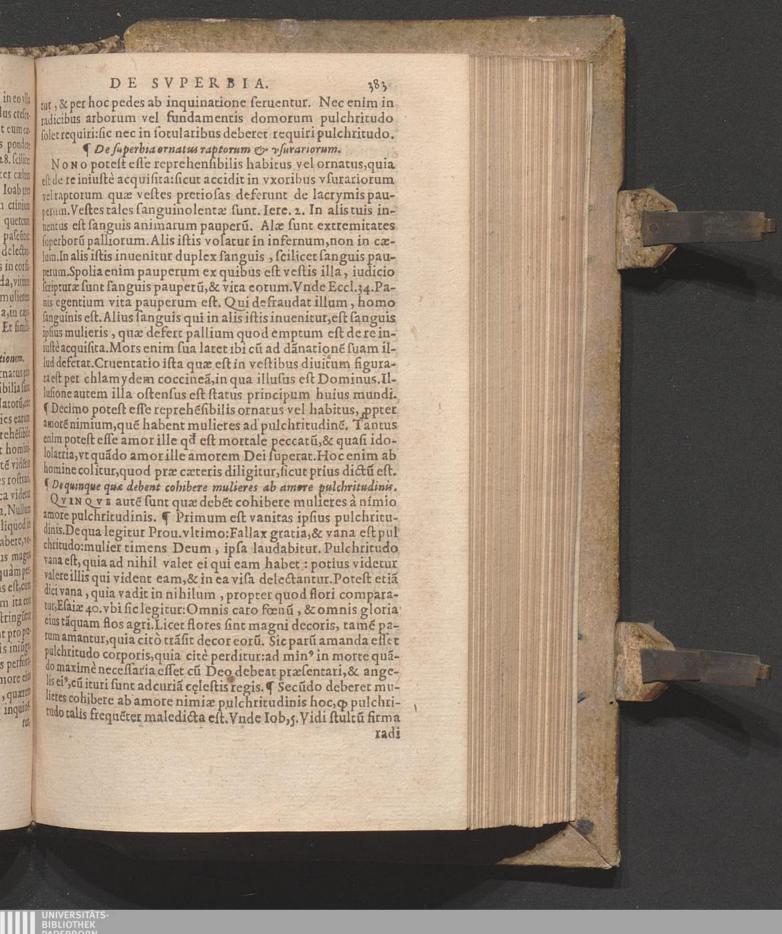
lieo debet mulier super caput suum habere velamen propter angelos.vt dicit Ambrof.vt scilicet oftendatur subiecta vito, & quia per eam pra uaricatio cœpit. Vnde cum peplum debeat efle signum humilitatis, multum Deo displicet si superbiant inde mulieres, Irridendus effet fur , cui in fignum furti burla fufendi debet ad collum, si peteret vt illa bursa purpurea estet. Siciridenda sunt mulieres qua volunt habere pepla croceata. la opprobrio enim suo quarunt gloriam, vbi esse non potest. Noncedit ad gloriam futis, si bursa ad collum suspensa sit deaurata. Tertio per hoc quod mulieres quæ croceum colorem in peplis deferunt, colorem decentem, amabilem Deo & angelis, & hominibus mundi cordis vilipendunt : colorem vero minus decentem contra doctrinam ecclesiæ deferunt, scilicet coceum. Color decens & amabilis Deo & angelis est color albus. Quod croceus color minus fit decens, quam candidus, patetex hoc quòd nulla est quæ non velit habere faciem suam andidam potius, quam crocei coloris. Quod autem color iste placeat Deo, patet per hoc quod dicitur Cant. 5. Dilectus meus candidus. Non dicit, croceus. Sapient. 7. de ipso: Candor est ludiaterna. Et Bernardus loquens de sapientia increata, dicit: Candor est lucis sapientia, & candidam oportet esse animam, inqua ipla sedem elegerit. Sic etiam placet Deo cadidus colotin ornatu corporis, potius quam croceus. Quod patet per illud Matthæi 17. quod in transfiguratione Domini vestimenta eustacta sunt alba sicut nix. Magisterio enim Spiritusiancti inlittutum est, quòd sanctissimum corpus Domini panno cadido muoluatur, non croceo, vel alterius coloris. Vnde bene debetet lufficere immundo corpori color ille ad inuoluendu se, qui lufficit Dominico corpori. Quod etiam color iste placeat ange lis,patet per hoc quod legitur Marci vltimo,angelum apparuif leltola candida. & Matthæi vitimo legitur, vestimenta angeli alba fuisse sicut nix. Et Ioannis 20. Et vidit duos angelos in albis sedentes. Quod aurem hominibus mundi cordis placeat colorilte, pater:quia si quis occurrat duabus mulieribus, quarum vna habeat peplum candidum, & altera croceu, statim ilam quæ defert candidum honestiorem iudicabit, & ira magis esplacebit, nisi iniquitas proptia cor eius subuerterit. Quarto poteltidem oftendi per hoc, o cum ornatus propter vanitatem teprehensibilis sir, quod vanius & mutabilius erit in ornatu, ma gisreprehensibile erir. Vnde cum croceus color in peplis valde murabilis sit, reprehensibilis est. Si aliqua mulier tunicam suam

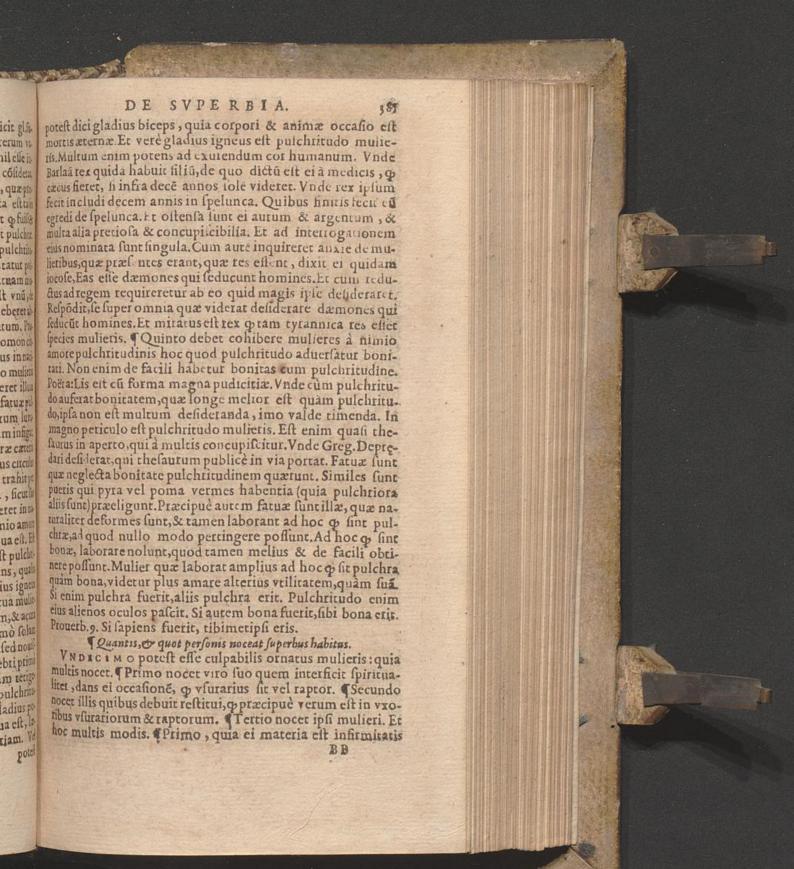

SVPERBIA. DE 381 nes suos augent, licet in bello periculossimo sint, quasi nolint return de manibus diaboli euadere. No de facili euadit mulier de mac abluir nudiaboli, ex quo tenet eam per crines, quando sciliet mulier habet nimium amorem ad decorem crinium. Irem tales mulie tes materiam periculosæ infirmitatis quam habet, augent, cum proptet potius deberet eam minuere, quasi nolint à sua infirmitate cuuod be rati. Infirmitas auté valde periculofa est, sicut prius ostélum est, OS CIMA superbia:quæ materia augetur:quado crines alieni propriis crim:huit nibus addutur. Satis sunt iltæ superbæ quæ parum habent de cri o fimili nibus. Terrio peruerfitas magna. Faciút enim tales ad contun volut meliam Dei,ac damnum animarum suaru, quod nullo modo tenebit facerent propter amoré Dei & salutem propriam. Si iniungerelud Ecd turalicui mulieri pro pœnitentia quòd haberet per noctem ad ulieral caput suum manum mulieris mortua, nullo modo vellet haupat.Di bete. Diceret enim terrore se amentem fieri. Crines auté morerius a uz mulieris vult habere in nocte ad caput suum in contumerá funt liam, Dei, & contra voluntatem ecclesia. Nec terretur inde nequia a sioquo diabolico miraculo. ¶ Quarto deberet cohibere muеа рин: licesa vitio isto, magna ingratitudo que est ibi, quado scilicet n often ola volunt habere in loco isto crines ad Dei contumelia, vbi pus chis Christus pro amore earum tulit spineam coronam. Quinto)cotals contemptus Dei qui est in vitio isto. Valde enim Deu contempictorfi nunt qui capillos Deo præponunt, cum capilli videantur esse su Hieroa perfluitates hominis, sicut & vagues. De receptaculo lédium & gnola pediculorum faciunt mulieres thefaurum fuum, imò Deu fuu: qua hoc ab homine colitur, quod pre cæteris diligitur: sicut dienis alcit gl. super illud ad Philip.3. Quotum Deus venter est. De Ma-[criptu ma Magdalena legitur Lucæ 7.9 capillis capitis sui tersit pedes etticen Domini sui. Non enim cos amabat tantum, quantu amant dotiaqui mina nostra. Sexto deberet cohibere mulieres à vitio isto, ida premultiplex malum, quod inde prouenit tam eis quam proximis crinib' carum. Proximis de facili malu prouenit ex pu chritudine criula, comum. Crines enim velut quida laquei sunt, quibus fatui capiuacciditi un. Vnde legitur Iudith 14. q ipsa colligauit cincinnos suos ad eris?De capiendum Holofernem. Cincinni sunt capilli dependentes à s Cuisia capite mulieris. Sicut pueri laqueos faciunt de pilis caudæ equi A lexzad capiendum aues: sic diabolus laqueos facit de pilis mulieru, do fatul ad capiendum viros. Ipfis etiam mulieribus multiplex malum c,quod facit pulchritudo crititi. Accidit enim eis sicut legitur Absalofunt, nt maccidisse de pulchritudine criniu eius, seut legitur 2. Regum rant Ic 14Portoficut Absalon vit no erat pulchriot in omni Israël. Et eres cil-

crines.

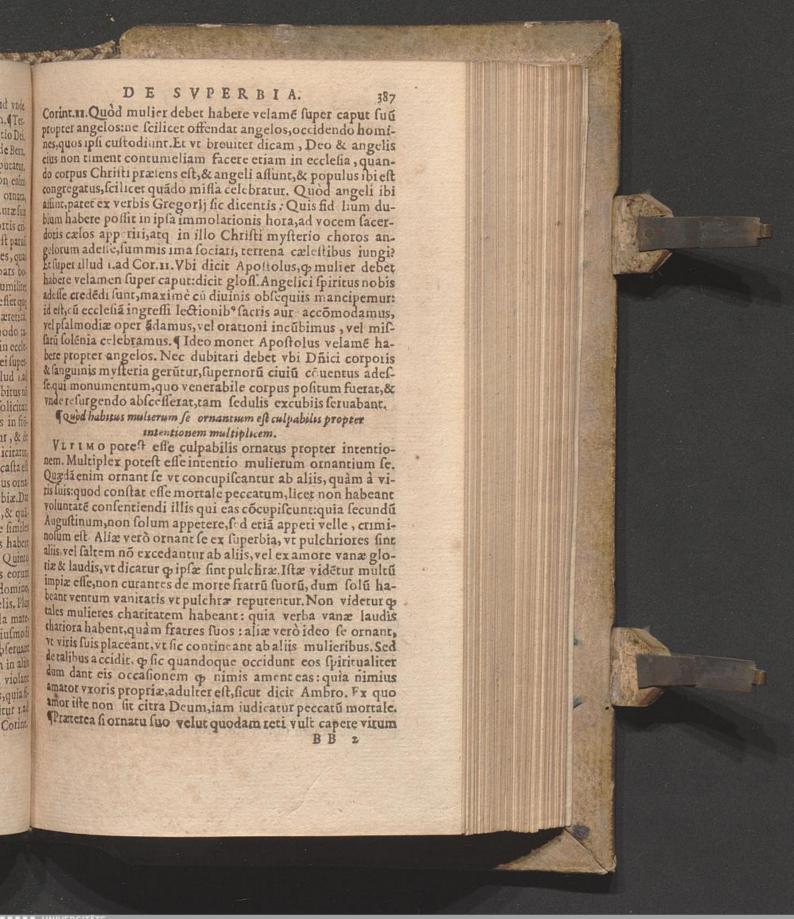

99

VL

nam

quari

res de

re cis

lauer

die re

fuper

YXOL

dum

quali

quia

fimu

ofter

bapt

Tem

fratti

in fili

ad ca

vnde

vena

nolu

& CC

carn

tates

cipi

nem

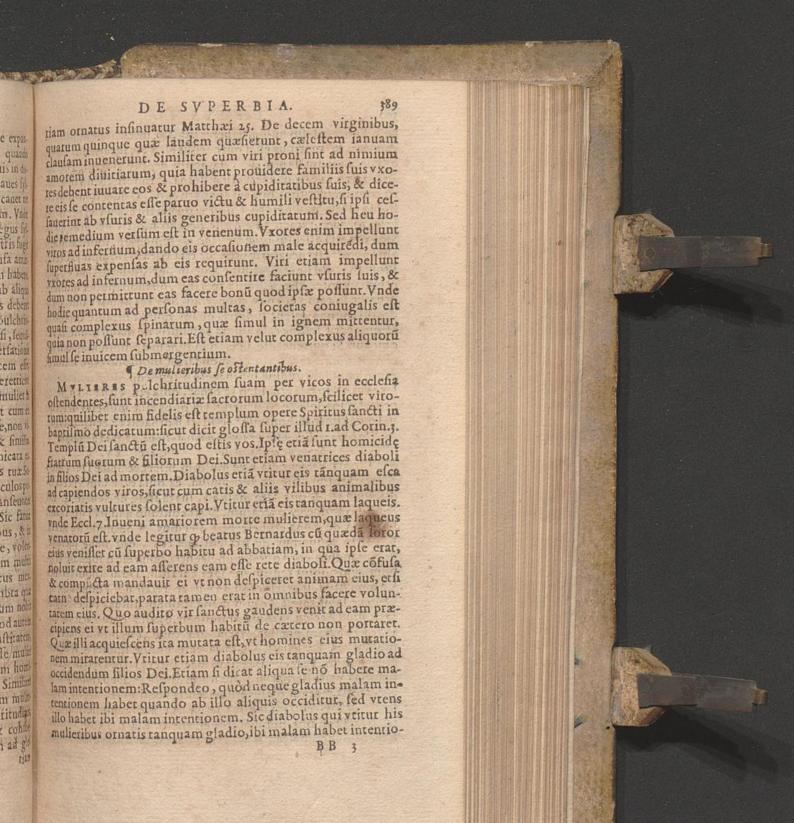
OCCI

lam

tent

mul

suum,ne capiatur ab aliis musieribus,quare,illud rete expadit, vbi non est vir eius? Multæ enim potius ornant se quand prodeune in publicum, quam quado funt cum viris fuismon mo. Tales similes sunt il is qui dreunt se velle capete aus il ueltres, & capiur domesticas. 9 Præterea ficut muliet canem perdat virum fuum, fic vir debet cauere vxorem fuam. Van debet cauere ne ipfa immoderate ornara sient murilegus uettris efficiarur & fugiat. Sicut enim murilegus lylueffishe quando habet pulchia pellem, & qui doq, hac de caufa am titur. Aliquis enim propter pulchra pellem vellet eum habet Sic mulier ornata libentius vadit ad spectacula, vt ab alique concupifcarur, & à vito quandoque amireitur. Porius deber velle vir eam habere minus pulchram, quam aliis pulchis rem. Item fi non placet viro o vultures, id eft luxuriofi, la tur vxore sua, quare vult cam este absque pelle conversation honeltæltem cum non vult vxorem inam meretricem de quare vult cam similem meretrici este, & in habitu merenio De hochabitu legitur Prouerbio.7. Ecce occurrit ei mulie! ornatu meretricio, præparata ad capiendas animas. Et cume hoc verbo conftet aliquem ornatum meretricium este,non deo quid sit meretricius habitus, nisi croceus sit , & simila Ezech.16 Habens fiduciam in pulchritudine tua fornicans Ad omne caput viæ ædificasti fignum prostitutionis tuzs lent caupones in domibus fuis ex diuersis partibus circulospo nere, quando diuerfæ viæ funt circa domum, ve transeum per quancunque viam sciantibi vinum esse venale. Sie fau mulieres figua venalitatis ponunt in capite, in pedibus, & brachi's,& ram le dieunt elle caftas,caftitatem amare, vole tes o magis credatur vni telti allueto mendaciis, quam mut testibus veris qui mentiri non nouerunt. Testis assuetus me daciis, lingua est catum. Test es veri sunt cartera membra qui impudicitiam oftendunt. Hieronymus: Aut loquendum no est ve vestiri sumus, que vestiendum ve loquimur. Quodauta pollicemur & aliad oftendimus, lingua personat cassiate & totum corpus profest impudicitiam. Deberet esse mus viro fuo adiutorium falutis. Genefis 2. Non est bonum hom nem este solum : faciamus ei adiutorium simile sibi. Similat & vir debet vxorem iuuare, vt saluari possic. Et cum mull res, ve sa pius pronæ sine ad nimium amorem pulchtitud & gloriam ornatus, vir debet inuare in hac parte & com re cam ab ornatu inhonesto. Pronitas ista mulicrum ad gli

ma j

Conf

fulio

fcere

dicas

cit er

quid

pecca

quod

centi

ipfiu

daler

credi

mun

puta

fubd

min

dee

redd

ferio

fed]

peco

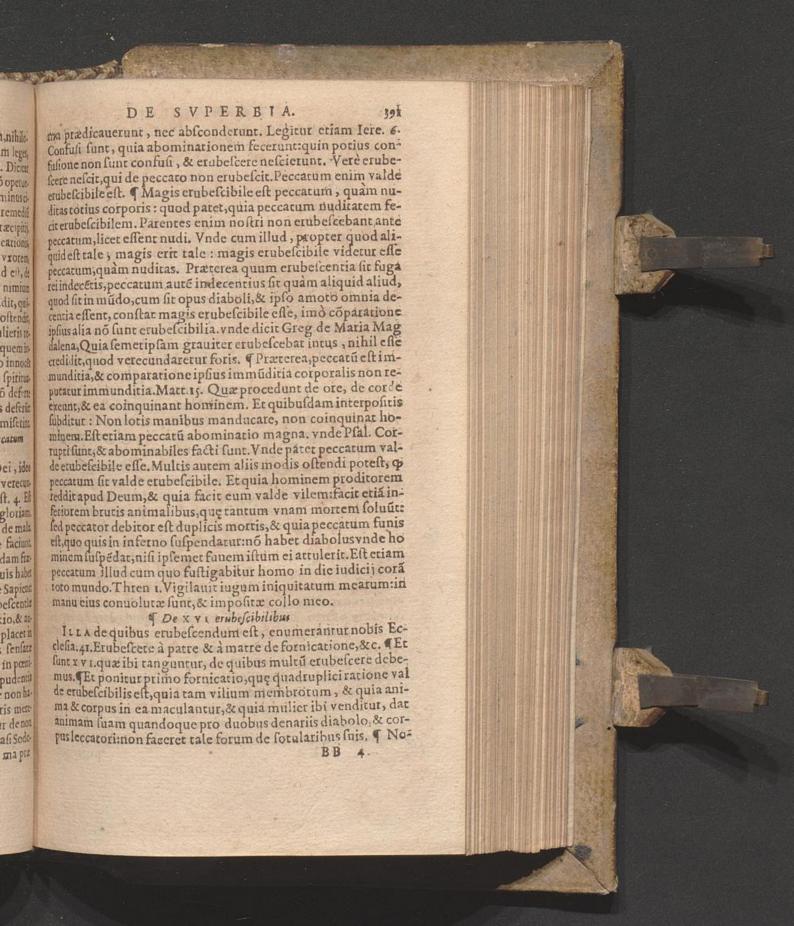
mai

cles

nem Et licet etiam nullus haberet malam intentionem,nihille minus tam mortuus ellet qui occifus ellet ! & fecun um legs. qui occasionem damni dat , damnum dedisse videtut. Diem etiam Exo 21. Si quis aperuerit cifterna, & foderit, & no opens rit eam, cecideritque bos vel annus in eam, reddet dominus iterne pretium iumetoru. Cisterna quæ habet aqua ad remedi ficis, incautis tamen potest esle occasio mortis vel pracipiti Sic vxor etia alicuius, quæ viro fuo est remedium fornications aliis potest este occasio mortis Sic etia vocat Salomon vxorea Prouerb.5. vbi fic legitur: Bibe aquam de cifterna tua, id et. de propria vxore. Hæ cilterna aperitur, quando mulier nimion ornatur. In eam verò non coopertam bos vel afinus cadit, qui do oftensione pulchritudinis, quam mulier incaute oftende aliquis perit In hoc casu anima percuntis de manu mulicism quittur. Si quis incaute deferendo ignem domum aliquemis condat, nonne tenebitur ad emendam? Quo modo ergo innoch erit, quæ pulchritudine sua incaute o endedo, domos spiritu les exurit? Quæda etia ideo le ornat, quia erubelcut no defin ornat?, quos deferte colu uerut, vel quos aliæ mulieres defent vel quia timet ab hom nib, erid ri, fi ornatus tales dimikum

De bona erubescentsa & esus commendatione. Et qu'ed peccatum sit vaide erubescibile. CAP x v.

T quia verecundia hæc multum nocer ecclesiæ Dei, idn tractabimus hic de verecundia. Et quia quædam verem dia bona est, & quædam mala est, iuxta illu Ecclesiast. 4 El confusio adducens peccarum, & est confusio adduces glorian Primo de bona erubescentia dicemus. Secundo demali Terrio tangemus de irri entibus cos, qui bene faciunt Notandum ergo quod erubeicentia bona est quoddamfiz num, quo aliquis regitur in viam paradifi. Dum aliquis habe franum istud, sperari orest de eius correctione. Vnde Sapiess Etubuit, salua res est. Ad commendationem huius erubescentit facit illud Ecclesi. 2. Ante grandinem præibit coruscatio, & te verecundiam præibit graria Præcipue verecundia placein mulieribus. Ecclesiast. 7 Gratia verecundiæ mulieris sensatz super aurum. Verecundia eriam specialiter placet Deo in part tentibus.vnde Bernardus: Quantum displicer Deo impudenti peccatoris, tantum placer ernbescentia poenitentis. De nontibente erabel entiam legitur Ieremiæ 3. Frons mulietis mete tricis tacta est tibi, noluisti erubescere. & Esa 3. d citur denot habentibus erubescentiam istam: Peccatum suum quasi Sodo

num di

manu r

cipico

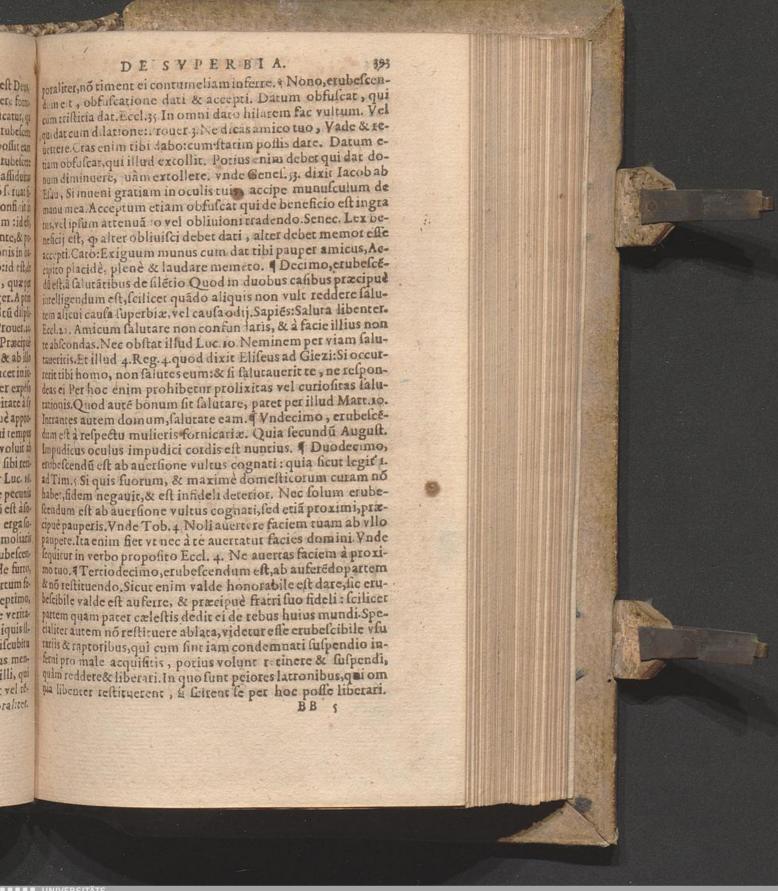
Intrant

partem

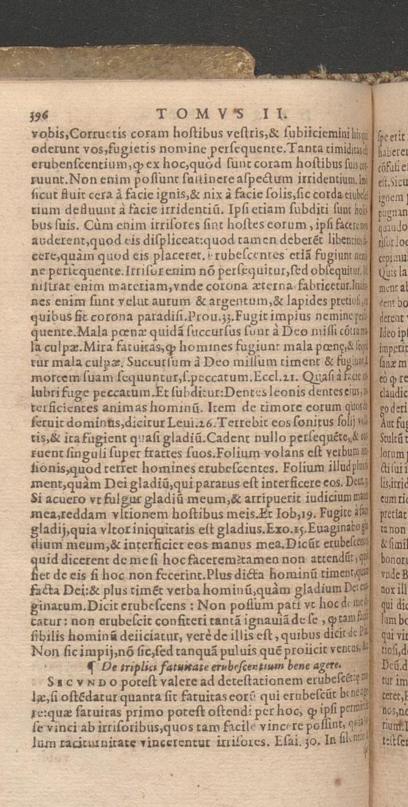
tariis & fetni pi

quam r

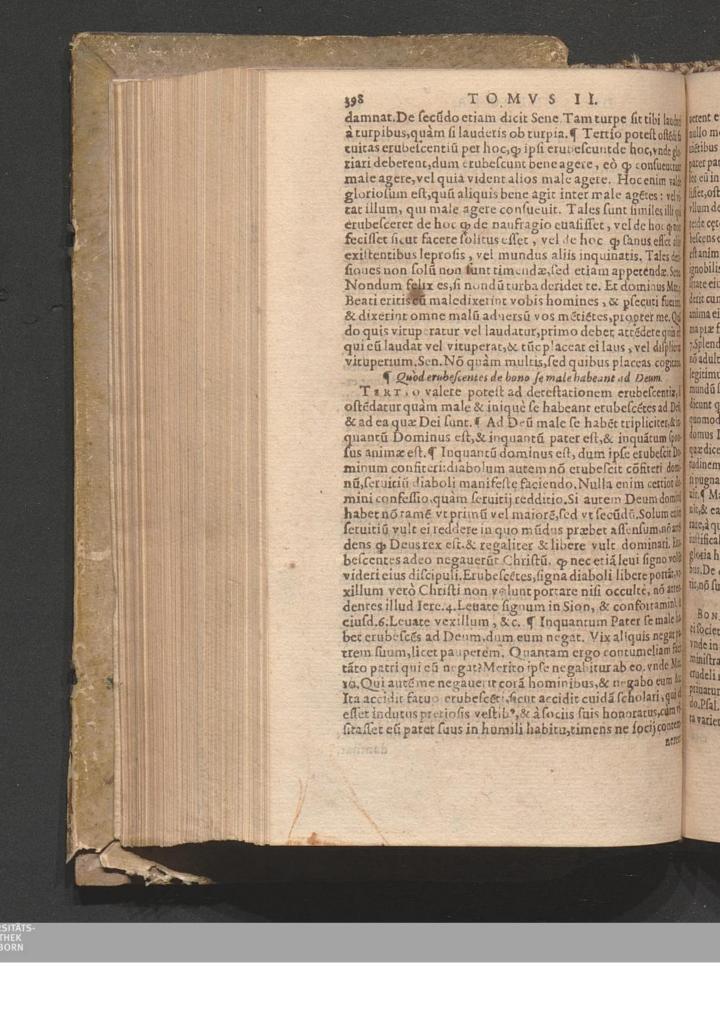
tabiliter etia dicit, Erubescite à patre & matre. Pater est Deut poralit & Ecclesia est mater, de quibus debet multum erubescere for dame cans. Poteit multum erubelcere filia divitis dum fornicam, q cum tr pater fuus poterat eam honorifice maritare. Nonne etubeles quidat debet filia Dei de tanto patre, fi fornicetur, cum iple possitue pettere optime maricare? A præli ente & a potente demum etubelim tiam o debet homo de mendacio:quia porior est fur, quam assiduir viti mendacis, vr legitur Eccl. 20. & quia mentiens nos fruit Elau, dem, licet velit fibi fidem adhiveri, & fallit eum qui conficili co:erubescendum est enim propter Deum præsidentem:idd tus, vel præsentem,& potentem vindicham sumere de mentiente,&p neficij telt illud intelligi specialitet de mendacio promissionis accepti prismate factæ Terrio erubescendum est de delictorid esta negligentia & pigritia. Senec. Turpissima iactura est, quest du eft, negligentia fit. Eccl. 22. In lapide lureo lapidabitur piger. Apia cipe autem ideo erubescé um est de delicto, quia multudio tem ali cet el pigritia ferui, ficut velocitas multum placet. & Prouet. Eccl.22 Vidisti vitu velocem in o ere suo? coram rege abit. Pracque teable tamen à summo principe erubescedum est de delicto, & abillo taneric iudice cui cuncta aperta sunt. Et cuncta quæ fiunt adducerno terit til dicium, & de quoliber momento temporis negligenter explis deas ei exigerrationem. Luarto erubescendum est de iniquitate il nagoga & plebe. Et primo de hoc, o homo fibi inique appro priat, quod debet elle commune: vt faciunt viurarii, qui tempu dum el omnibus commune fibi appropriant, quod dominus voluit Impud omnibus equaliter possideri. Et mali dispensatores qui sibite etubell nent, quod pauperibus debent dividere, quibus dicitur Luc il ad Tim Facite vobis amicos de mamona iniquitatis, id est, de pecuni habet, inique vel inæqualiter detenta. ¶ Quinto erubescenduelt ale fcendu cio & amico, de iniustiria : id est, hoc quod iniuste agir ergalo cipuè p cium & amicum. Hoc valde iniquum est. Prouer.3. Ne moliati pauper amico tuo malum, cu in te habeat fiduciam Sexto etubelco lequitu dum est de farto. Tob. 2. No licer nobis aliquid edere de funo тотно aut cotingere. Et præcipue erubescendum e, si quis furtums & no re cerit, vel sustinuerit fieri in loco in quo ipse habitar Septimo, belcibi erubescendu est, de veritate Dei & testimonio : id est, de venta te quam Deus docuit, & tot testimoniis confrmauit, si aliquisil. cialiter lisidem non adhibuit Octavo erubescendum est de discubitu in panibus, fi quis le inhoneste habuerit, vel si ei, ad cuius menfam comedit, fidem postea non seruauerit. Sicut faciut illi, qui postquam ad mensam domini sederunt, vel spiritualitet velth pia lib

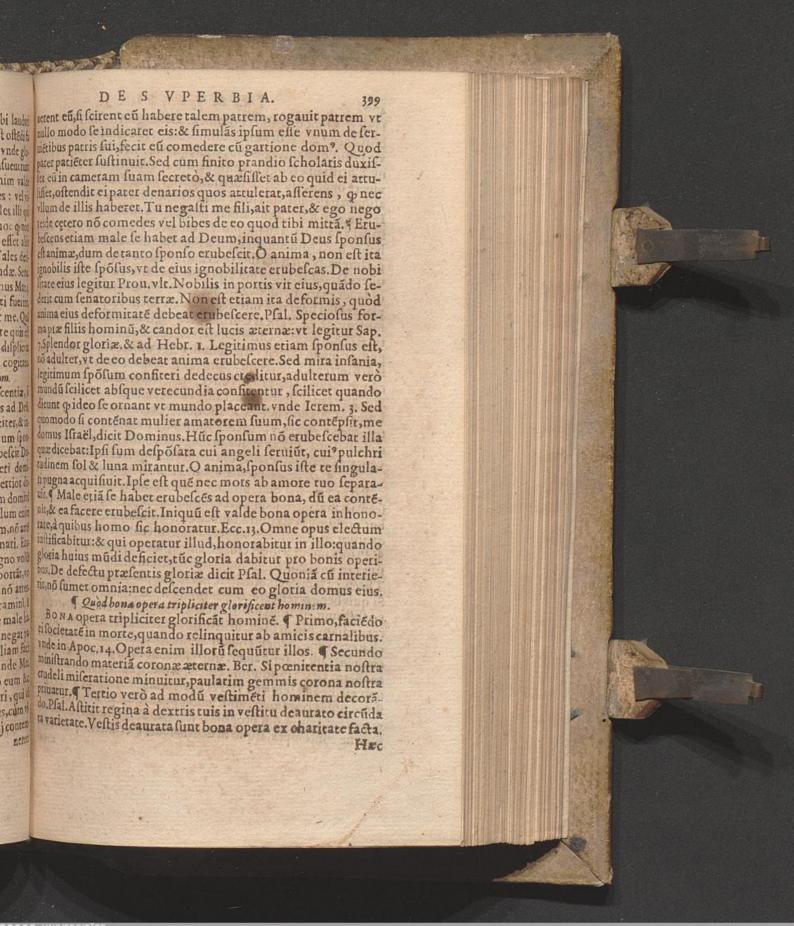

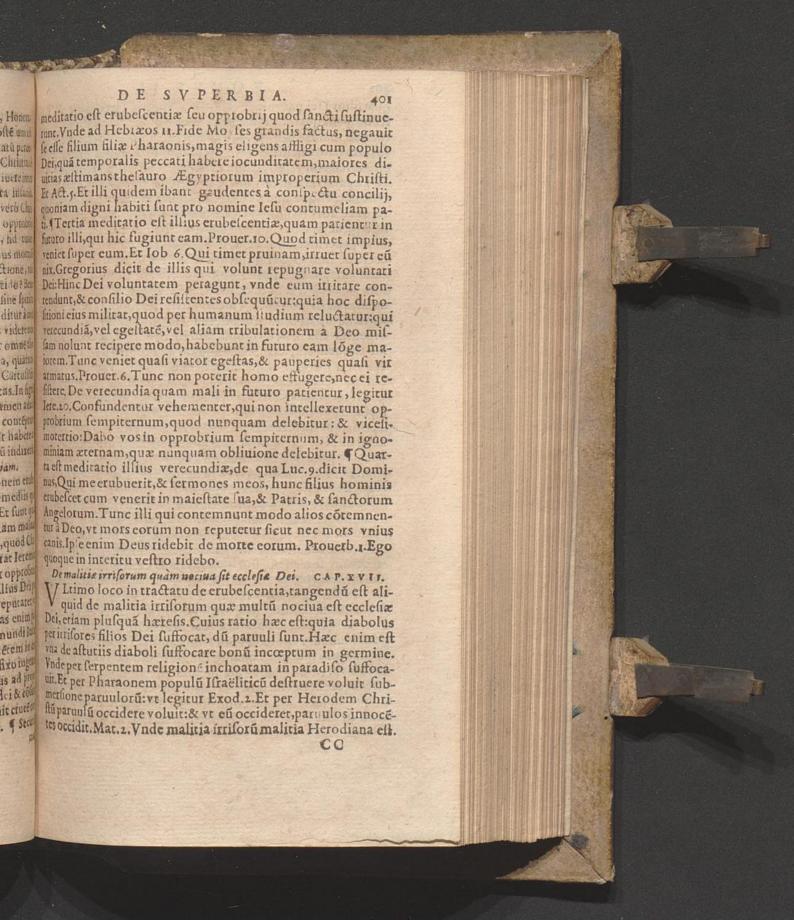
SVPERBIA. riculoled tem. Trepidauerunt, ait Dauid, timore, vbi non erattimor. Ipfa catio Dan tiam funt heut paruuli qui terretur latratu catuloru, qui morn à respot deenő postunt. Sen. Authoritatem habemuslenti & vitia pueliaritatem forum. Non puerorum tantum, led eriam infantium. Illi leuia alafulpic formidant, hi falfa, nos veraq . Leuia formidant, qui verba irrieris ad bum formidat. Falfa formidant, qui reputant dedecus quod in de ferma reitate est honor Mudus ifte est velut carulus latrans irtistotamen sibus cotra eos qui bene agunt: sed mordere nescut, quia no eos e & mose mouti,& cum l'aris latrauerir, tacebit. O quam strenui milites ne carenz lunt,qui propter lattatu relinquent domum suam:sed bene recimosta linquerent eam, fi videret milites armatos insequentes fe. Si ali llum que quisde militibus regis Franciæ ipso petente debitum seruitiu acob. weo, diceret se no audere ei seruire: quia homines inde loquein impor unturifriuola & ridiculo la reputaretur eius excufatio. Sic friuo quusable heltexcufatio illorum, qui propter verba hominum dimittunt homins kuite Deo. Ipfi etiam funt timidi vt lepores. Vtina tamen eld timork lent leporibus in aliis similes. Lepusculus plebs inualida collon Deias catin petra cubile suu, vt legitur Prou.30 Labia habet in motu, eus beng au es longas, pedes veloces. Timor enimaddit alas pedibus. Sic on profer hare debet qui debilem se nouit. In petra cubile collocat, qui ij homus inpetra Christo fiducia habet. Labia habet in motu, qui læpe a ista im orat.Longas habet aures, qui iuxta verbu lac.t. velox elt ad auo miletia dendu, a tardus ad loquendum, ad respondendu s. opprobriis vt dictib que fibidicuntur. Pedes veloces habet, que timor Dei occupat. oftea de Qua qui timet Deu,nihil negligit:vt legitur Ecc.7. Caula huentius ustimotis est duplex. Prima est amor placedi mudo. Sen. De-Lentogni lines timere, si desperare desieris. Coutra tales qui volut placegrauntas. temundo, dicitur Iac. 4. Adulteri, nescitis quia amicitia huius quam co mundi,inimica est Deo. Quicuque ergo voluerit amicus huius erey james leculi esse, inimicus costituitur Dei Pfal. Confusi sunt qui homi nibus placent, quonia Deus spernit eos. Et Apost. ad Gal. I. Si ho AP. XTL minibus placere, Christi seruus no essem. Secuda causa potest no poner elle hac, q Deus forsitan recesserit ab eis. Vix enim posset elle centiam tanta timiditas in eo, cu quo esser Deus. Psal. Si ambulauero in contract. medio ymbræ mortis, non timebo mala, qintu mecu es. Quod endarus autealiquis timid' fiat, postqua Domin' recesserit ab eo, patet ubelcenti creo, o Cain caput tremulum habuit, & adeò timidus fuit, ve m timen Domino diceret: Omnis qui inuenerit me, occidet me. Gene. 4. fentiate. Adide facit illud Leuiti. 26. Si spreneritis leges meas, & iudicia meacontempseritis, ve no faciatis ca quæ à me constituta sunt, & adirritum perducatis pactum meuin, ego quoq; hac faciam n, nove

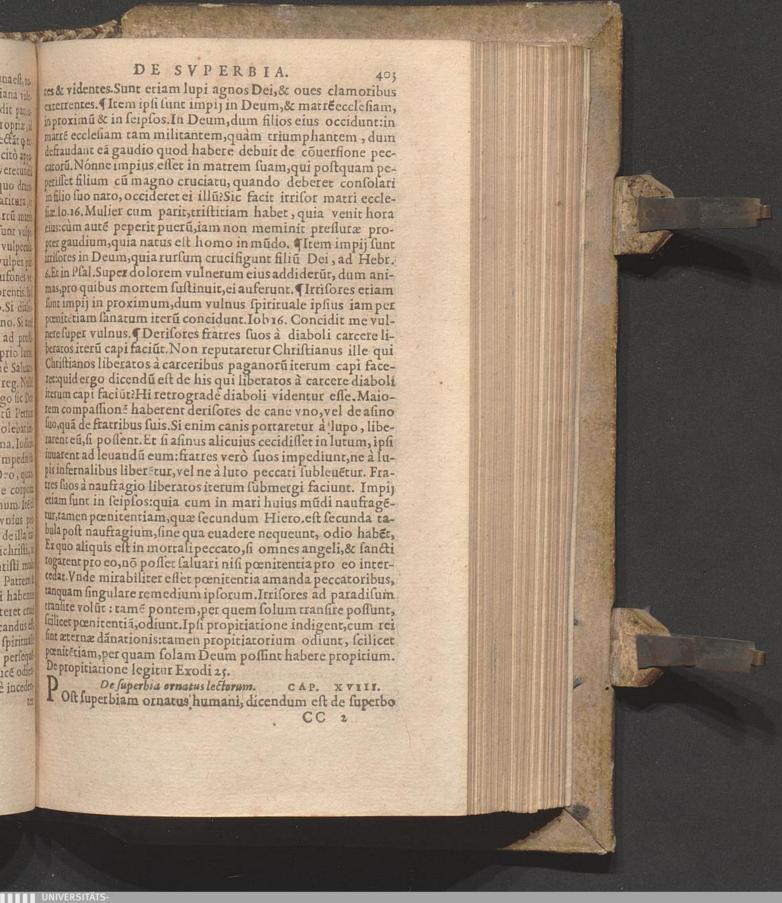

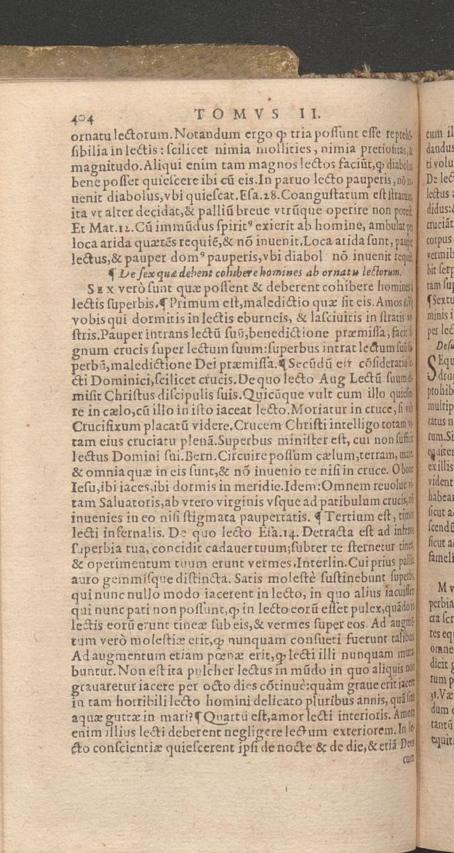

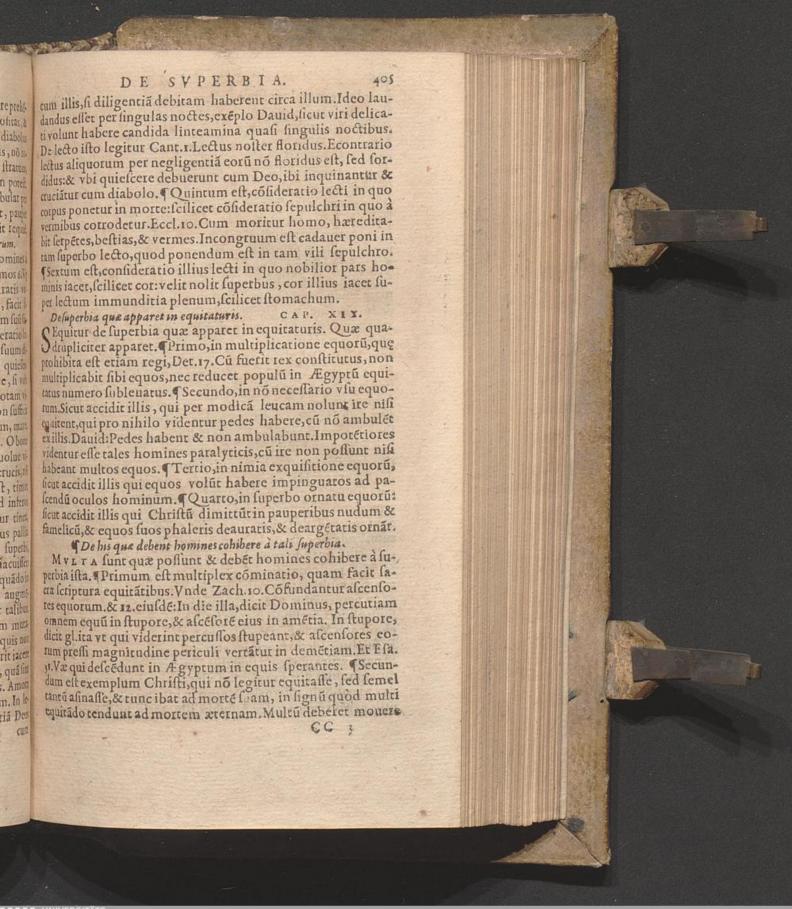

406

homines exemplum istud Zachar. 9. Ecce rex tuus veniet tibin stus & Saluator: ipse pauper & ascendens super asinam & som pullum filiú asinæ. Et disperdam quadriga Ephraim, & equid Ierusalem. Dispergere deberet exemplum istud de ecclesia De equum. Mirum est, o non erubescit seruus ire e uester, exqu dominus vadit pedes. Bern. Intolerabilis impudetiæ ell, vin sese exinaniuit maiestas, infletur vermiculus, & tumescat. (To tium, exempla sanctorum. Indeces enim est ex quo filij Delle licet viri iusti pedites incedut, seruos diaboli equites incedez. Hanc peruersitatem dicit Salomon se vidisse, Eccle. 10. Vidis uos in equis, & principes quasi seruos ambulates super tenan Quartu, est hoc, quod cum equitaturæ habeantur a supel ad gloria, tamé diligenter aspicienti potius cedunt adignomi niam.vnde frater Guido Catthusiensis: Quomodo no gloriam de fortitudine, qui gloriatur de infirmitate? Equus qui tele infirmitas tua est, fortitudo esset si eŭ ferres. ¶ Quintú est la quòd superbia ista apostasia est in sidelibus. Abrenuntiquem enim popæ diaboli in baptismo. vnde pompatice incedere, stafia est ipsis. Amos 6 Vævobis qui opulenti estis in Sió, & o fiditis in mote Samariæ: optimates capita populoru, ingrede tes pompatice domum Itraël. Sextum est hoc, quod supem ista multű constat, & parum habet vtilitatis, quantú costetu superbia, multi apertius legunt in libro experientia, quamino bris (cripturæ: multi enim depauperati sunt hac de causa, & me rito depauperatur: qa care emút equos, & volútarie equi com dut super eos. Hic est enim vnus de velocioribus modisdepas peradi alique, quado equi comedut super eu:nec solu superbol equi comedut super eos, imo etiam comedunt eos, quandon equi comedut de rapina. Comedut enim super animas paus rum. Vnde hoc modo loquendi, quo aliquis dicitur comeden palliu fuu, quando comedit illud pro quo palliu fuum impign ratuelt, possumus dicere, o superboru raptoru equi comedun eos No multu etiam vtiles sunt huiusmodi equi, cu faciliusm equo perueniatur ad cælesté patria, qua in equo. Facilius em fugit aliquis, & effugit manus hostiu infernaliu fine equo,qua cum equo. Vnde Efaix 30. dicunt mali: Super equos ascedema Et subditur: Ideo velociores erut qui persequentur vos. Nech lu paru vtiles sunt equi superbis, imò etiam valde nociuism eis:cum enim illis fint alligati vinculo vani amoris, ipfittalit eos ad patibulu infernale. Merito in inferno punierur, qui po priis expesis equos pascit à quibus illuc trahitur. Septimuel

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN nia ful Na

Vbi mi polleff vita in latera: eft bor penti.& mecum habita tium e lem.Pi bit. Mi

& ficus ad mu ptilma fum d miliar fatuita cò quo comit micæ,

milia

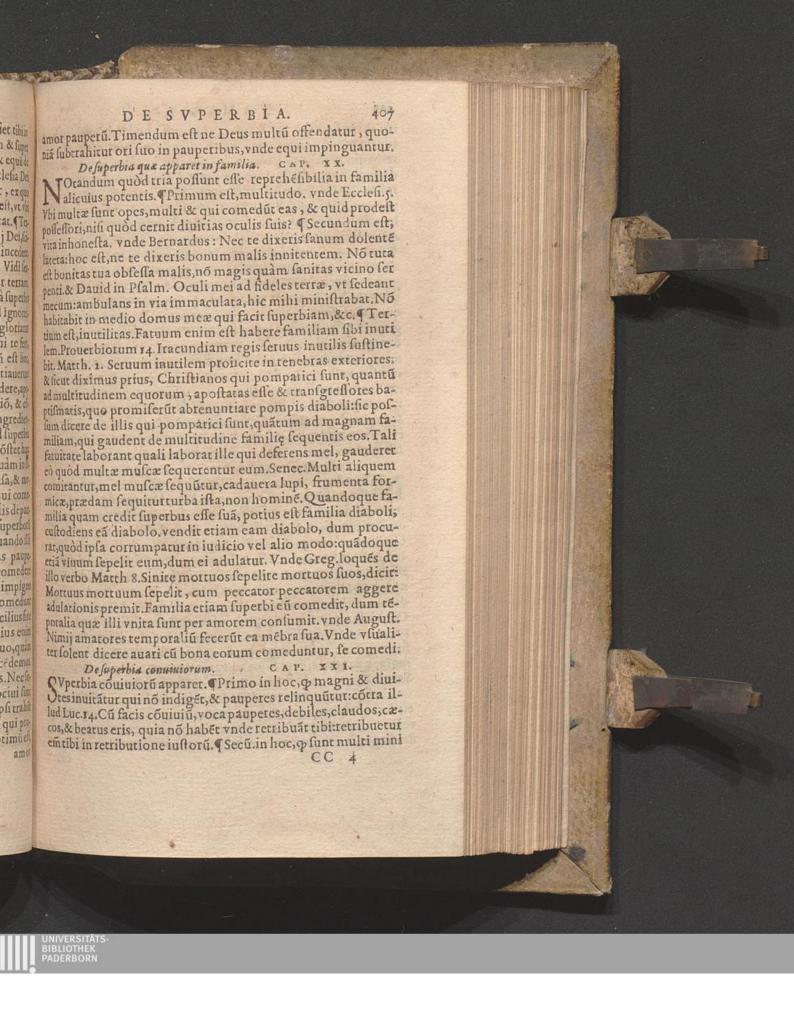
custo

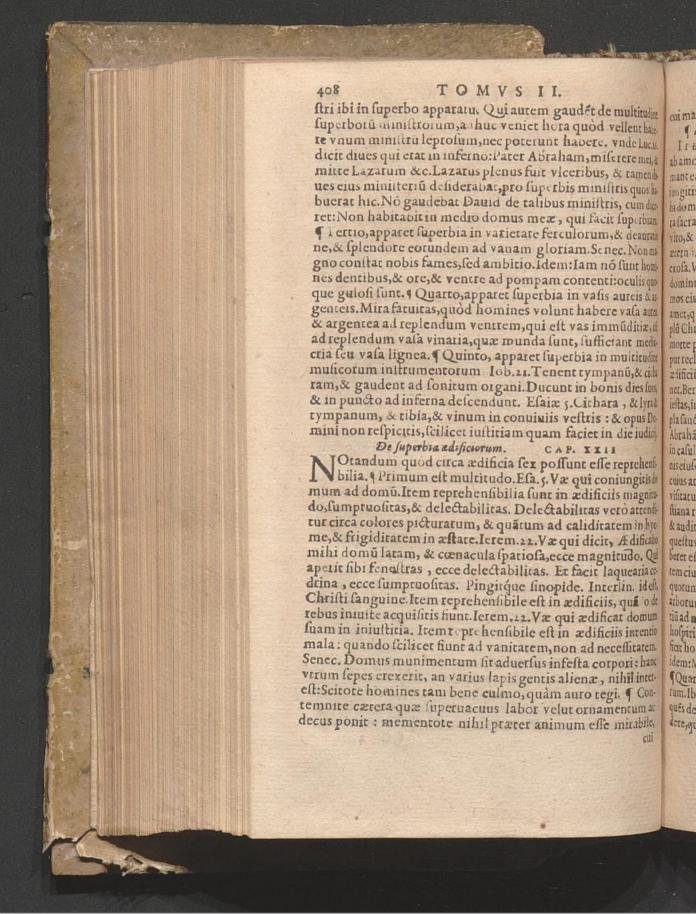
rat,quetiá villo vo Morti adula poral

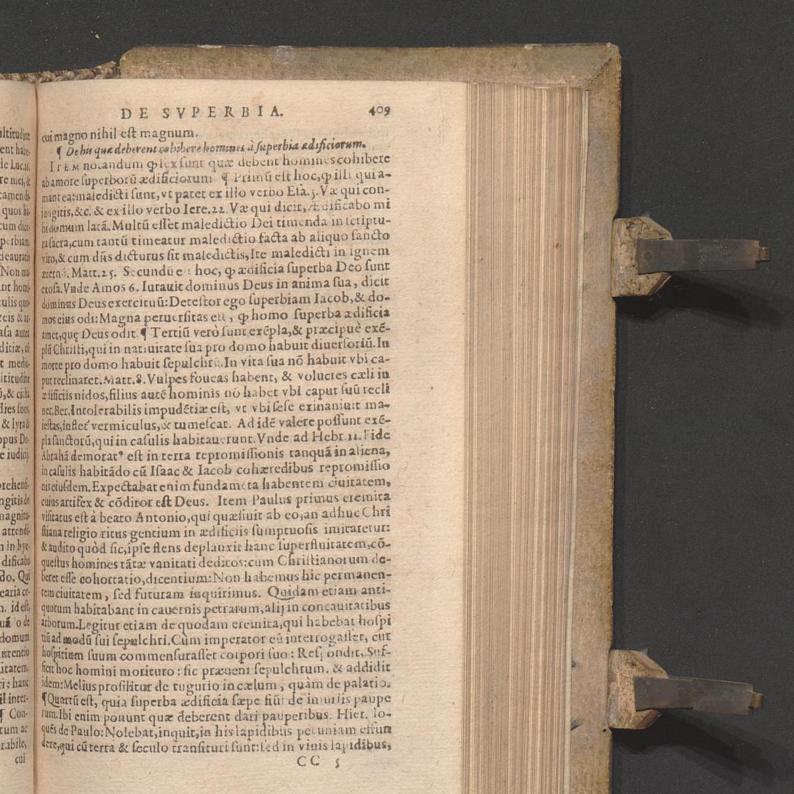
Svi Stellud I

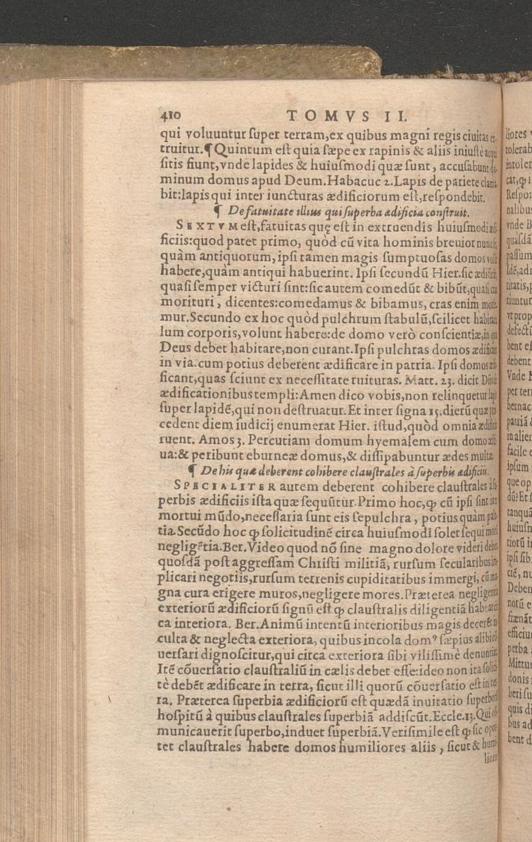
Nimi

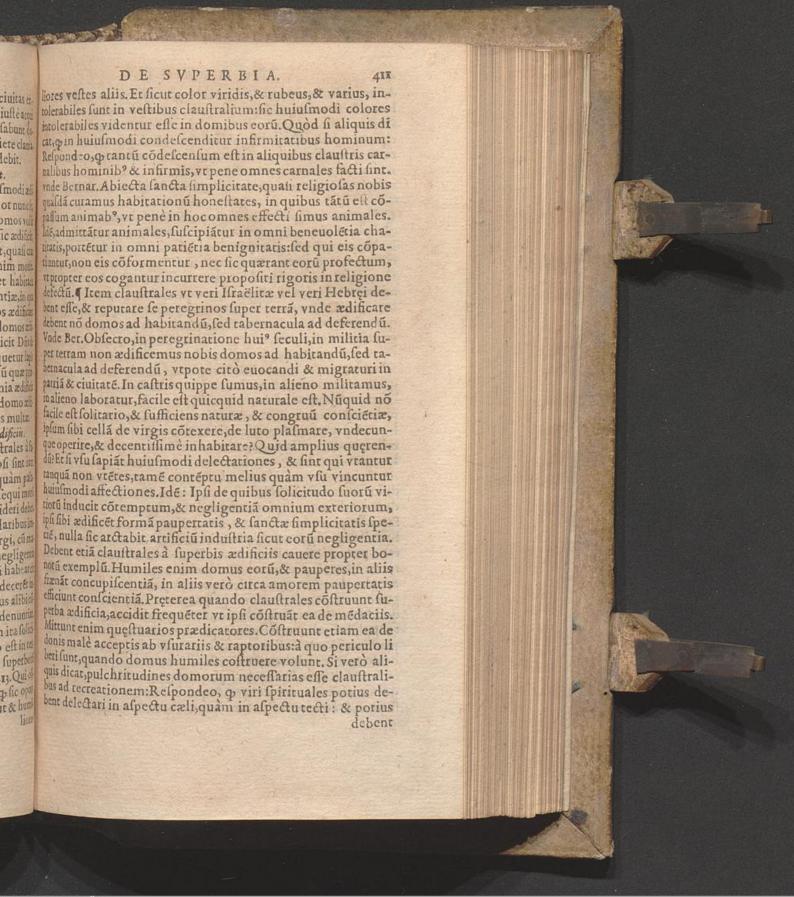
cos, &

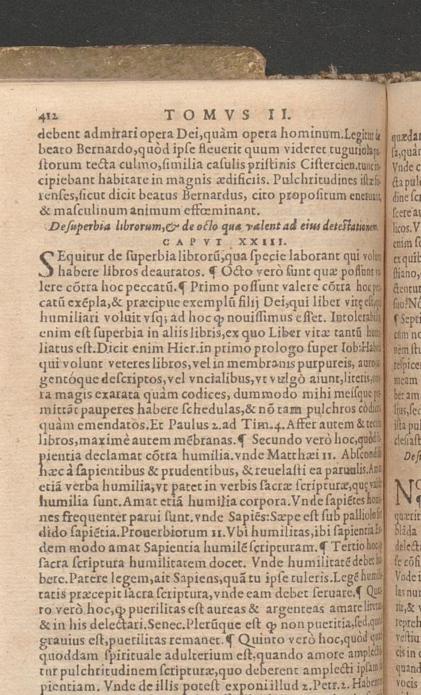

oculos plenos adulterij & incessabilis delicti. Sapientia Ipos

est intellectus nostri, vnde Sapientiæ octavo. Hac amausan

quisiui cam à iuuentute mea, & quæsiui eam mihi sponsant

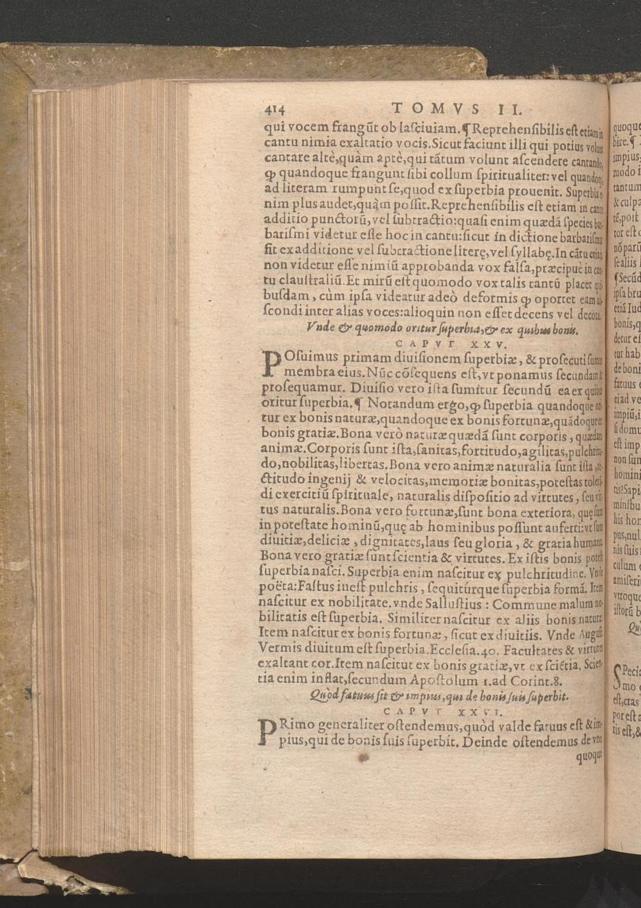
sumere, & amator factus sum formæillius. Scriptura vetop

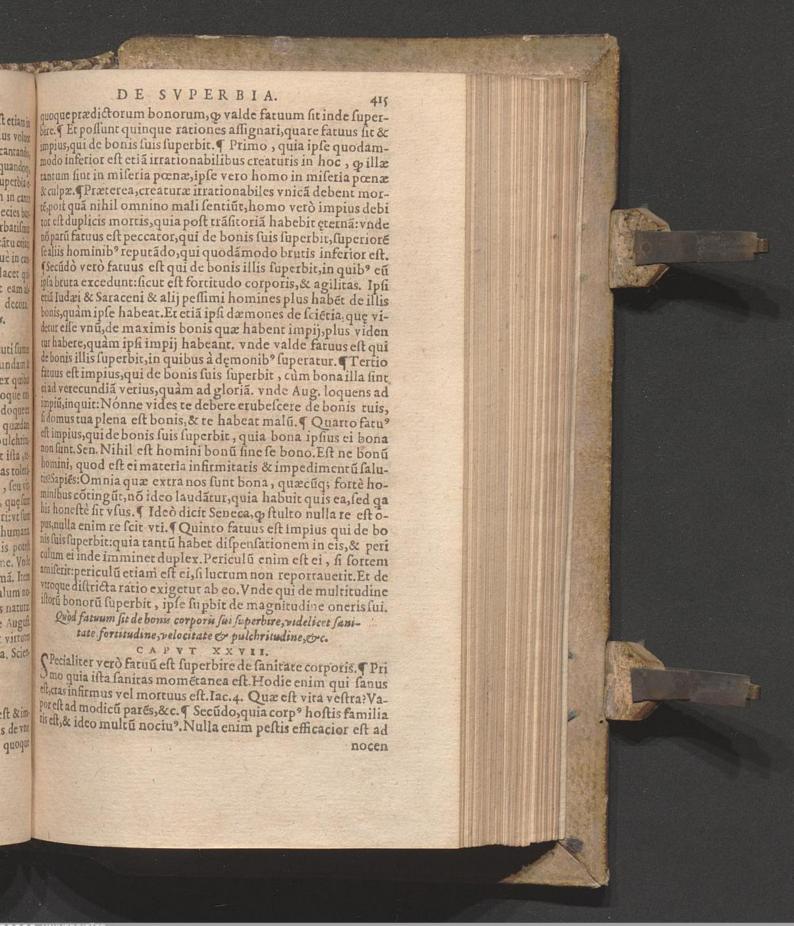
Videti

cgo a

vituli

SVPERBIA. DE quædam ancilla est ipsius Sapieriæ. Vnde plus debet amari spoegitur & fa,quam ancilla:id est, sapientia, quam pulchritudo scriptura. Hiolan. Vude cauendum est ne ancilla tantæ pulchritudinis fit, q relitunen. dapulchritudine sapientiæ animus fornicetur cum pulchritus iltah dine scriptura. Sexto hoc, q valde impiù est oculos suos panereall sereauro & argento, quando homo vidertot filios Dei famelicos. Visus plura habet vnde pasci potest, quam gustus. Habet ttsomem. mim folem, & luna, & stellas, & flores innumeros, & multa alia erquibus pasci potest. Vnde valde impium videtur esse Chriii volu fiano, ori Dei subtrahere in pauperibus, vnde oculi eius delefinnt dentur. Ad quid depingit aliquis homines vel flores in libro Monne sufficient et, homines & flores quos Deus creauit? te cite (Septimo hoc, quod tales contumeliam auferunt sapientia, lerabile am non reputent dalcedinem eius sufficientem ad consolatio tú hun pem studentium: cum scriptum sit Eccle.23. Nihil dulcius, quam telpicere in mandatis domini. Et Sapient. 8. Intrans in domum auros meam conquiescam cum illa, scilicet Sapientia. Non enim haeris,ou beramaritudinem conuerfatio illius, nec tædium conuictus ilfquere lus, led latitiam & gaudium. TOctauo hoc, quod parum valet s codice la pulchritudo feripture:non enim hominem fatiat. Vnde Ec-& tett delialt.r. Non satiatur oculus visu, nec auris auditu. ,quodi Desuperbia cantus, & his que sunt reprehensibilia circa cantum. ofcondi alis, And CAPVT XXIIII. Notandum ergo q circa cantum hæclunt reprehensibilia. Primo reprehensibile est, cum quis nimis blanda voce quevale tes hom quarit, vol ad gloriandum, vol ad delectandum. vnde Greg. Cu Hicks blåda vox quæritur, sobria vita deseritur. Aug. Quoties plus me entiali delectar catus, quam res que catarur, toties me grauiter peccaltio hoca le conteor. Ité reprehéfibilis videtur elle in cantu vocis fractio. debeth Vodeinlegenda fancti Sebastiani: Putasne illu inter Christico é humir asnumeradu, qui tonsura diligit, comam coponit, sapores que . Qui 14,8 voce frangit? Fractio vocis signum est fractianimi. Sicut relim fed, qual reprehensibilis est crispatio crinium in hominibus, corrugatio veltium in mulieribus: sie videtur esse reprehesibilis fractio vorod qui us in cantatibus. Et sieut ventus solet facere in aqua crispatione mplecti ipfam quandam: sie ventus vanitatis hane crispationem seu fractione Habens vocis frequenter facit: Talis cantus ob lasciujam factus, similis ia ipon videtur esse cantui illi de quo legitur Exo.22. Vocem canétium aui,&c ego audio, air Moyses. Cumq; appropinquasset ad castra, vidit oniami vitulum & choros. In vitulo, qui est animal lalciuu, lasciuia irveroge telligitur. Vnde cantus adorantium virulum, est cantus eorum

omne

Robili

omne

ignob

lumus

bilibu

1105 01

mus c

omni

ergo d

temne

Nolui

gæ,im

cundu

etiā gi

de 1.ac

(Qua

lius qu

dit.Vn

nosfu

temne

contra

& imi

bili pr

habeb

modo

libet e

&c.Jd

nanda

ms, ir

tas no

Nemo

anibus

dinitia

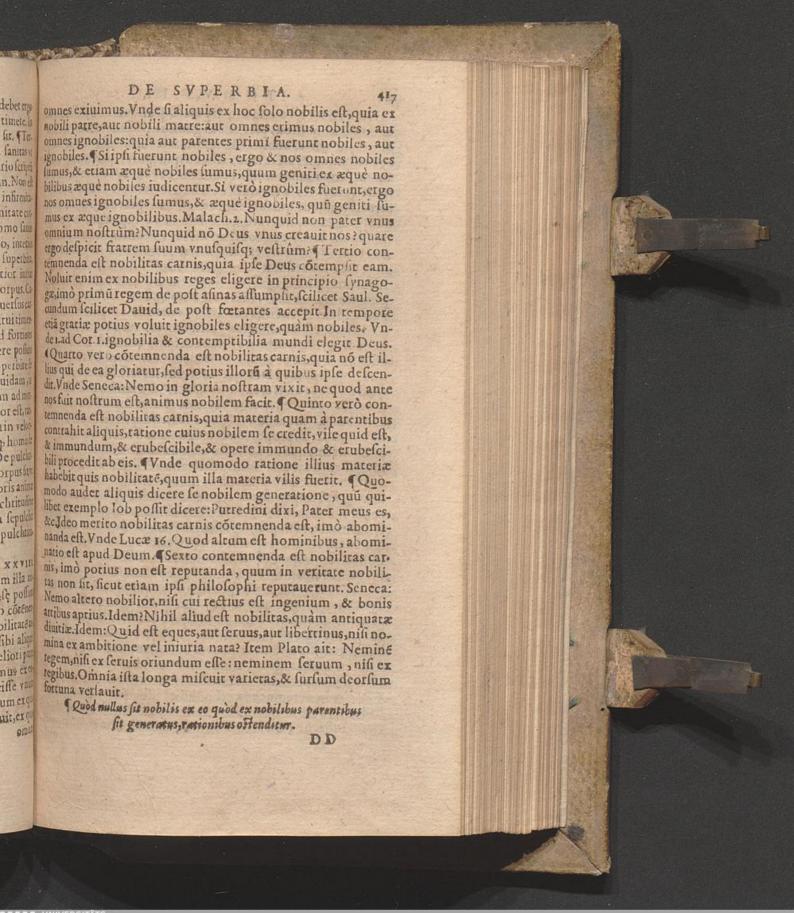
mina

tegen

regibt

tortur

nocendum, qua familiaris inimicus, ait Sapies: Non debeten aliquis imperbire apret fanitate corporis, led potius timere maiori enim periculo est homo, cu homis cius fanus ft. Ta tio fatuus est qui de hac fanitate superbit, quu ipsa santan frequetius occasio fit infirmitatis anima, ficut eco ratiolani eit Eccles.31. Infirmitas grauis sobriam redditanimam. Non quare aliquis superbiat de sanitate pedis, si in capite infirma tem habeat ad morté: sic non est superbiedum de sanitatem poris, ex quo in anima infirmitas est ad mortem. Homo fam corpore, infirmus mete, similis est pomo exterius sano, incui putrido. De fortitudine criam corporis fatuum est supent quum scriptum sit Sapientiæ 6.quod fortioribus fortiet in cruciacio,& cum cotinua lucta fit inter fpirirum & corpud to enim concupifcit aduer fas f iritum, & frities adueilisa nem. Vnde quanto corpus forcius, tanto magis spirituitimo dum est Et ad literam hoe videmus frequenter, quod fomm corpore, infirmiores sunt mente. Minus enim refiltere polle Iræ & luxuriæ & cæteris vitiis. Fatuum ctiam eft fupcione corporis velocitate, cum corpus sit velut equus quidam, quo hostes infernales vt frequenter ducunt spiritum admi tem ipfius, & vt frequentius quanto ifte equus velociorella to facilius spiritus ab hostibus suis capitur. Præterezin el tare illa etiam à canibus superamur. Vode fatuuest q home hoc Superbiat, in quo canibus inferiore se videt. I Depuldo tudine etiam corporis est faruum superbire, quum corpusier lut quo dam sepulchrum. August. Corpus peccatorisanim mortua e l'epulchrum Vnde cum peccator de pulchitum corporis superbiat, simile est ac si mortuus de pictuta sepulat superbiat : simile est etiam acsi aliquis superbiat de pulcho

TO MYS II.

nitis

bilio

uus

flict

TO C

cain

nes o

nobi

aftri

phus

gene

anin

niti i

Pulc nus f

dice

tui.I

rus i

Gau

Yttig

alijo

impr eft, op

anim

tus: A

lius:I

Deil

ille r

uus e

aligs

ortus

Dis:

glori

418

RATIONIBVS etiá oftediporest, qualiquis nobilismonte ex eo o exnobilibus parentibus genitus. Ex eadem enimal ce exeunt vile & nobile. Thos farina & furfur ex cadem pa ce exeunt: tamé furfur cibus vilis elt quo porci pascuntur, la autem farinæ cibus nobilis est. Item ex cadem radicepromi fpina & rofa. Rofa creatura nobilis est, quia no cessat bent cere hominibus, qui funt iuxta cam, fuum gratum odere me que spargedo. Spina verò, quoddam vile est, quia pugit ca m iuxta eam funt. Sic ex eodem patre, & ex eadem marre polin nasci duo. Vous tamé erit nobilis, alius ignobilis. Vous ad no dum rofæ no cestabit benefacere vicinis fuis. Itte nobilis qu Aliuserit ipina in ignem infernalem mittenda,quinocelat pungere vicinos suos, hic critignobilis. Multis aliis exem potettidem oftendi. Ex cade arbore nata funt duo poma, qu rum vnum est sanum, aliud putridum, vel vermem habeilm ex codem libero arbitrio procedut bonu & malu. Iteli non esser quicquid à nobilibus procederet, omnes nobiles essent qui omnes simus à Deo, qui nobilissimus est. Malach. 1. quid no Deus vnus creauit nos, &c. Ité fi omne quod ex me procedit nobile effer, ergo pediculi & allæ fuperfluitates, ex nobilibus procedut, nobilia essent. Septimo contenda nobilitas carnis propter onus magnu quod ei est annexi. bilitas carnis quæda possessio est, quæ tanto ezsu onerata magni comitatus & archiepiscoparus no sufficier ad solum cenfum illumino praver hae necesse est, sieuripsi nobile! cunt, q iph impignorent regnu caloru, & feiplos diabolo centu isto foluendo. Vnde multis nobilibus magis expedito ipli effent leprofi,quam queffent in ftatu in quo funt , ficut qui etiam ex eis recognoscunt. Octavo contemnendaelto bilitas carnis, quia est rei eotemptibilis, scilicet corpotis, elt quali quidam faccus immunditia plenus, ficutea oftenti que exeunt de lacco isto per foramina quinque sensui. On nes: Vilis nobilitas, qui in locis ta turpibus generatur. (No contemneda est nobilitas carnis, quia inferior videtutestes biliras ilta quæ est in hominibus nobilirare illa quæ ind bus:quum illa nobilitas quæ est in canibus, certa signa halo exterius quibus agnolitur, nobiles verò homines non hall cerca ligna necellariò quibus ab aliis hominibus dignoless Decimo, contemnenda est nobilitas ista, quia ridiculolas Ridiculum enim est vnu seruu aliis seruis nobiliore dicere, vnum rustică nobiliorem aliis rusticis. Sicut filio cuiuldam

DE SVPERBIA. uitis burgen derisorie dictu est à quodam, quiple esset de nolisnonk bilioribus rusticis suæ civitatis. Sie cum corpus naturaliter seruus sit (datu est enim spiritui ad seruiendum) & natutaliter rudem mi slicusti, quu tot rusticitates ab eo quotidie exeant, ridiculu est intur, for orpus vnu nobilius dicere altero, vel vnum nobiliorem alteeproces no ex parte corporis. V num tamen bonum habet nobilitas quæ at benefi camis dicitur effe, quasi frænum est quoddam quod homidotë vit git ea gu re politi nes debet cohibere ne male agant. Hiero. Nihil aliud video in nobilitate appetendum, nisi quod nobiles quadam necessitate us ad mo astringuntur, ne ab antiquorum probitate degenerent. Philosoobilis un phus: Nobilitaris tantum ad hoc memineris, vt cum claritate nó cellah generis, morti lanctitate contendas, & cum nobilitate corporis exemp animi nobilitate proficias. Item: Laudatur in quibusdam, q gemifint nobiles, in aliis o nobilitatem virtute sunt affecuti. oma,qo Pulchruest respodisse nobilitati, pulchrum etia humilius genabés.km sus factis illustrasse. Ité quida vituperabat aliu de genere suo, té li nobis dicens: Tu es caput tui generis. Cui ille: Et tu es cauda generis es effe ch.2, Na wiltem quidam sapiens, quum quidam ex patritio genere natus inferior factus ignobilitatem generis illi obiiceret, inquit: d cx non Gaudeo op ego ex me surrexi, tu ex te cecidisti:generis nostri tates, ntenedia vuique sumus decus & dedecus. Et alius Philosophus similiter alijobiurganti respondit: Mihi obiicis profecisse: crimen meu nexu. N imputas gloriæ, dum tuum imputas ignauiæ. Et notandum cratact d folum est, o vera nobilitas amini est. vude illud : Nobilitas sola est, nobiles animum quæ moribus ornat. liabolog De animi nobilitate duplici CAP. XXIX. x pedita. Nimi verò nobilitas duplex est. Quæda naturalis, de qua A Sene. Quis est generolus ad virtute? bene à natura coposit, ficut us: Alia robilitas est gratuita, quado aliquis gratia Dei habet ndaelt oris, que qua Dei filius est, q custodir eu, vr nulli curpitudini seruiat. Tuloftende lius:Liber aftimadus est, q nulli turpitudini seruit. Ité Sapiens, luú.Oil De illa nobilitate glorieris, q filios Dei, & cohæredes facit. Tuo r. Not ille nobilitare sua integra seruare se putet, si dedignetur seruitureffe tevitiis,& ab illis superari. A quo enim qs superarur, ei 8 & sermselt.Ber. An no feruus, cui dnatur iniquitas? Quantucunque inci aliqs ex nobilibus ortus sit, came ignobilis est, si Deu contemgna hate non habi nat, & nolucrit ei seruire. Et ecotrario quant ucunque ignobilis nofcant ottus sit, nobilis tamé est, si Deo seruiat. Vnde r Regum 2. dicit Disad Heli: Absit hoc à me, sed quieuque honorisicauerit me, culoise glorificabo cum: qui autem contemnunt me, erunt ignobiles. dicere, iuldami Quod sex sunt signa vera nobilitatis.

regem

gnacif

rex fin

tione

exépla

malib

miferi

main p

fužde

hil iuc

Subject

gau ru

terra, 8

Cúcta

nec bel

Ictis.

eos qu

quo gl

iltis gl

re.Hi

impug monib

pictas

eos.qu

probri

pitudir

onóti

non er

tű, scili

impug fis viui

tiapec

do,qui

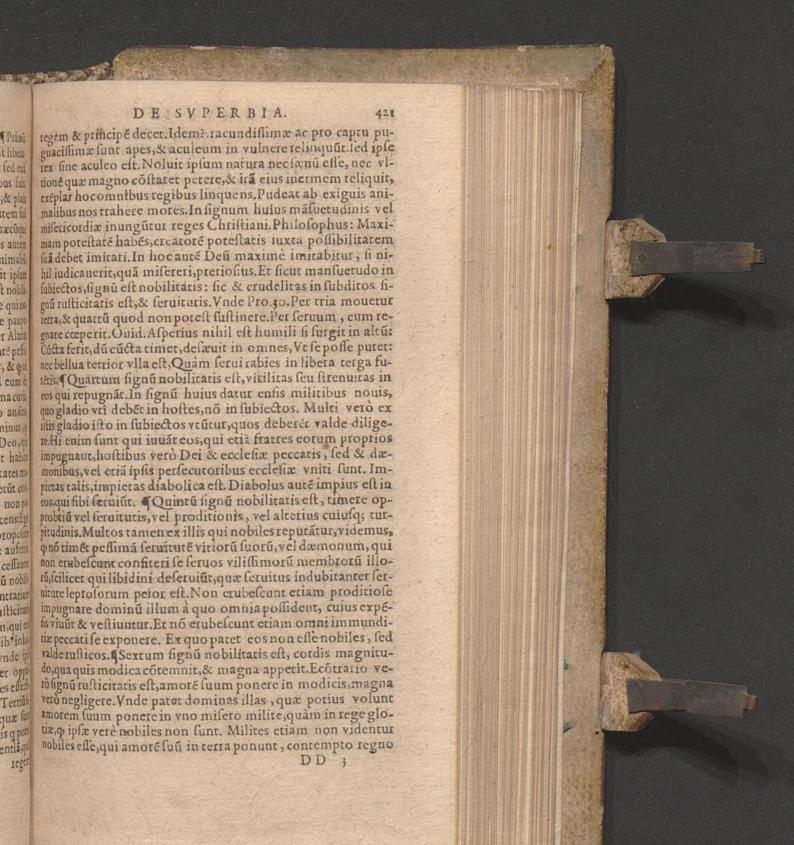
tòlign

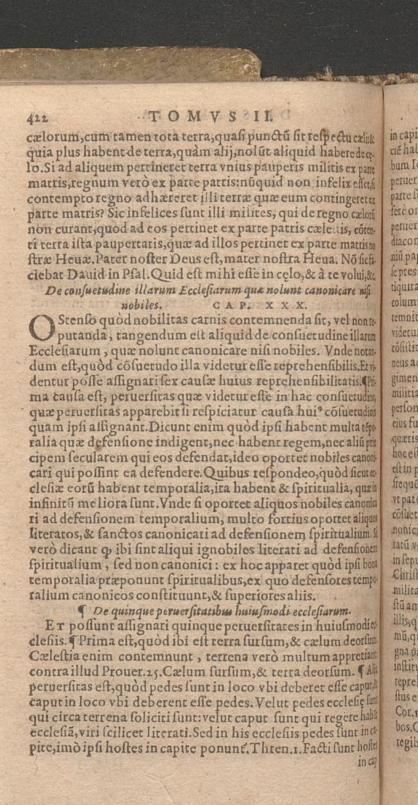
verò n

imore tix,q

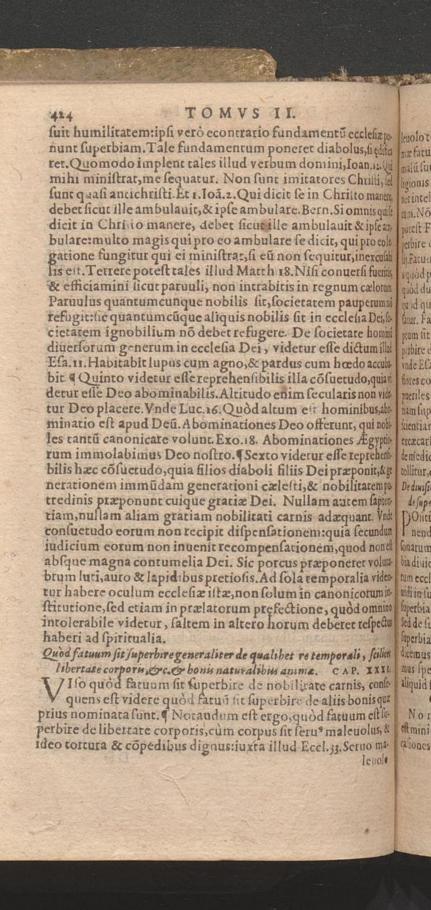
nobile

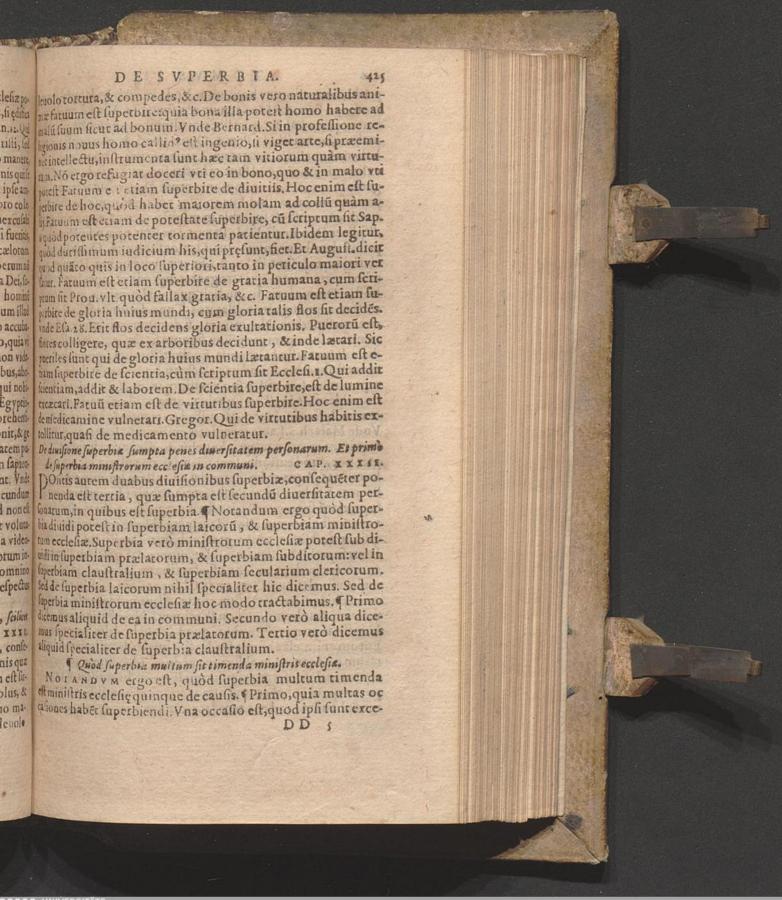
Er notandum eft, p fex funt figna veræ nobilitatis. Primi est, liberalitas. Vnde Deus, qui nobilissimum est, ipse est liber lissimus. Liberalitas eius tanta est vt non folum suadet, seden seipsum:nec solum seruientibus sibi dat, sed etia hostibus im Iple enim folem suum facit oriri super bonos & malos,& plin fuper iuitos & iniuitos. Match. 5. Iple propter liberalitatem la fecit quæcuque facta funt. Ad dandum enim fecit quæcuque fecit. Creaturas enim rationales fecit vt eis daret, alias auten creaturas, vt eas darer. Leo etiam, qui dicitur esse rex animali quod animal nobile est, liberale est. Vnde Aritto. dicit iple esse animal comunication. Et sicuti liberalitas signu est noll tatis:ita rapina fignu est rusticitatis. Vnde multi hodie quin biles reputantur, rusticissimi sunt, cu no cessent auferre paye ribus, & illis, qui no possunt defendere se, sicut magister Alim oftedit quibuida militibus. Legebat Alanus apud Montepell lanu,& andierur milites vicini q tantus clericus effet, & qui omnia interrogata responderet : vnde accesserunt ad cum communi colilio. & quælierunt ab co quæ esset maximacin litas. Qui respondit eis, q dare curialistimum esset:quo aus omnes confenierunt responsioni cius. Ideo dicit dominus beatius est dare, qu'am récipere: quia dare facit similé Deo, q omnibus dat, & a nemine recipit. Iple verò dixit eis, vt habit conlio ad inuice dicerent ei,quæ inter omnes rufticitatesm ior esser. Qui habuerunt consiliú adinuice, & no poruerut m uenire in idem:vndereuertentes ad eum, dixerunt q nonp terant concordare. Quo audito ipse increpauit eos dicensis posuera vos in via per qua posseris quastionis vobis propost solutione cognoscere. Si enim dare curralissimum est: aufent quodeft ci cotrariu, rufticifimu eft. Vnde vos qui incessant aufertis pauperibus rusticistimi estis. Secudum fignu nob tatis, est gratitudo seu recognitio beneficij. Et per contrame ingratitudo seu beneficioru no recognitio, fignum rusticum eft. Vude patet quilli qui nobiles reputantur, qui Deum, qui præ cæreris hominibus honorauit, præ cæteris hominibin norat subditosetia suos, qui multo sudore lucratur vnde viuut,& propter quos ipli funt in honore incessanter op muc, rusticissimi sunt. Feris etia videtur tales deteriores este ræenim officia siue beneficia sentiut, sicut ait Sene. Temil gnu nobilitatis est, mansuetudo & misericordia in caqua for eis subiecta. Et hoc est vnu quod valde deces est in his quot state habet. Vnde Sene. Nullu ex omnibo magis clementian

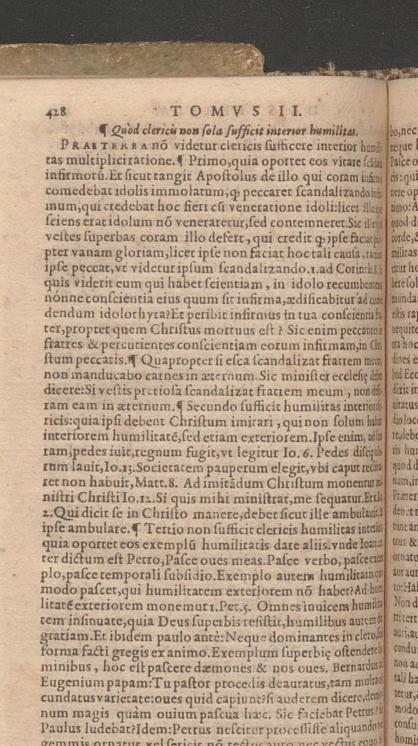

gemmis ornatus, vel sericis, no tectus auro, nec vectus equo

SVPERBIA. DE

andoid

et illeoz

faciate

la, tann

rinth&s

mbentes,

rad com

ientia fa

ccantesa

n,in Chi

m mem

lefie dete

nonde

remore

um hala

im, ada

diffepu

ut recim

entur

ur.Etth

bulaun

s intello le Ioana

afceer

litatisqui

Ad hun

humilia autemis

clero,

endereb

nardusa

multad

ere, deme etrus? uandor

s equo:

bo,nec stipatus milite, nec circunstrepentibus septus ministris: or hum leque hic tamé credidit satis posse impleri salutare madatum, re felle Palce oues meas. Quarto no sufficit interior humilitas clerimiulim is: quia non solum à malo, sed ab omni specie mali eos abstinecoporter:iuxta monitione Pauli 1. ad Theflalonicenfes vlumo: Abomni, inquit, specie mala abstinete vos. Ad hoc autem quod dominus dicit, Discite à me, quia mitis sum & humilis wide,&c.Dicendum, q hoc dicitur ad oftendendum quod humilitas cordis necessaria fit, & non ideo o sufficiat sola:sed didur hoc contra hypocriras, qui tolam iultitiam exteriore haberesolebant. Matthæi 24. Væ vobis Pharitæi & hypocritæ, qui mindatis quod deforis est calicis & catini : intus autem pleni ells rapina & immuditia. Et ecclesiastici decimonono: Est qui ocquiter se humiliat, interiora auté eius plena sunt dolo. Conmhocverò quod dicitut q licet alicui habere has pulchritulines exteriores secudum modum sua persona, viderur este il-Ind Ecclestertio: Quanto maior es, humilia te in omnibus, qui dirkinomnibus, nihil excepit. Et Luca decimoquarto: Cum in ukatus fueris, &c. recumbe in nouissimo loco.non dixit, in medoloco: sed in nouissimo. Præterea qui præeminet in dignitate,debet præeminere & virtutibus, vnde debet este excelletiois humilitatis: virtutes enim funt æquales. Contra hoc verò quod dicitur, quòd homo debet se conformare moribus hominuminter quos viuit:est illud: Nolite conformari huic seculo. Pimerea quando aliquis est in aliqua religione dissoluta, non debattespicere ad ea quæ ibi seruantur, sed ad ea quæ instituemotantiqui parres, ve ibi seruarentur. Ordinauerunt enim Petrus & Paulus etiam de mulieribus, quod cauerent à pretiolo omatu, primæ ad Timotheum secundo: Non intortis crinibus, amauro, vel margaritis, vel veite pretiofa. Et illud einfde fexwiHabentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti fimus. Non dicit, quibus ornemur, sed quibus regamur. Et primæ Pe-Intertio: Quarum non sit exterior capillatura, aut circundatio autiaut indumenti vestimentorum cultus. Ad en ergo quæ secondum ordinationem corum debent fieri respiciendum est, aon ad ea quæ fiunt. Præterea, fi quis episcopus vel presbyter in tali habitu in principio ecclesiæ fuisser, multum reprehendetetut, & habererur, p magno peccato & magna superbia. Quo-modo ergo desiit esse peccatum quod superbia erat? Nunquid confuetudo peccandi aufert vel minuit peccatum? Imo potius hominem magis peccatorem constituit. Nunquid quod tunc

SVPERBIA. DE itas!Prate me in comparatione ad dignitatem ecclesiasticam se habet ve ter quot brum ad aurum. Contumeliam etia videtur facere naturæ hunes define mana, & Deo, ad cuius similitudinem homo creatus est, qui tacotum in bus homine ornare vult, vel honorare. Sen. Scitote tam bene t,quodas homines culmo quam auro tegi. Cotemnite omnia quæ luperfortidir acuus labor vult, ornamentum aut decus poterir cogitate. Ni-. Prattal Aprater animum est mirabile. Item cum aliquis non debeat tut,ne la Mierrenam gloriam amare, videtur quòd fimiliter no debeat 8.dict & am amare proximo, cum debeat proximum diligere ficut feivenerate dam. Igitur nec debet eam amare ecclesia, cum ecclesia nihil diculumi and linguam collectio fidelium. Præterea, quid quærunt mini nonom hiecclefiz in huiusmodi pulchritudinibus exterioribus? Quecationen mmeibi beneplacitum Dei, vel vtilitatem propriam, vel proat. Tettor imissiquærunt beneplacitum Dei, fatue agunt. Deus enim spi ritia, ma meselt, & decor spiritualis placet ei. Hier. No tenera vestis, sed ecent per muditia mentis ornatum facit clericu. Multa etiam funt quæ ent este damagis placere Deo, vt sunt opera pietatis, in quibus poiretiolate mexpendique in exteriori pulchritudine expenduntur. De on demi mulmodi expensis, quæ pro pulchritudine extetiori siunt, inhosem anum est an Deo placeant. Tene certum secundum verbum vti plon Augustini, & dimitte incertum. Item constat sanctitatem Deo Gregota parete. Illam enim expresse requirit Dominus Leuitic. 19. Sanjuærit, h di nquit, estore, quia ego sanctus sum. Et Apostolus 1.ad Thes er iphwh Monicen.4. Hacest voluntas Dei, sanctificatio vestra. Siergo otius ha querunt Deo placere, sanctitatem honori, non honore sanctina glene undebent præferre. Cuius contrarium in multis ministris ecexterion delix aperte quotidie videmus. Vnde Bernardus: Videmus om oftquamb aemecclesiasticu zelum feruere pro sola dignitate tueda. Hoe voles notitotudatur, sanctitati nihil: imò, quod plus est, de placitis oriaems Deino curant, nec de propria salute, & plus granarentur expeele Cantil detedenariu vnum pro amore Dei, & propria salute, quam defiaesto com libras pro amore huius mundi. Ber. De placito Dei vltima roruma métio est, pro iactura salutis nulla cogitatio, nisi quod sublime exterius dihocfalutare dicamus, & quod gloriam redolet, hoc iustum. o often Conflat etiam quod non vtilitatem proximi in hocquærunt, rem, and quam videant of in hoc potius proximum scandalizent, quam si venizzadificent. Vtilitas etiam propria non apparet ibi. Bene apparet am libe qualtum constant talia, sed fructum quem consequentur ex Prateres hunsmodi expensis, non videmus. Et hoc solum deberet suffiornate meministris ecclesiæ ad contemptum talium. Senec. Omnienimus bus confiliis & rebus faciamus quod solemus facere, quoties

Si verò

appare

elle ma

dant ve

uanda i

reergo

purpura

pientia

quod di

penfas a

iu, præ

Cilicet

ftus eft:

qui am

Adulter

Qui erg

tur Dei.

ministr

videant

etiá cur

illum ir

facit fu

quo per

bo mod

minus f

tuum,q

Contr

clefiæ,q

talibus

habente

chim pr

licet cæi

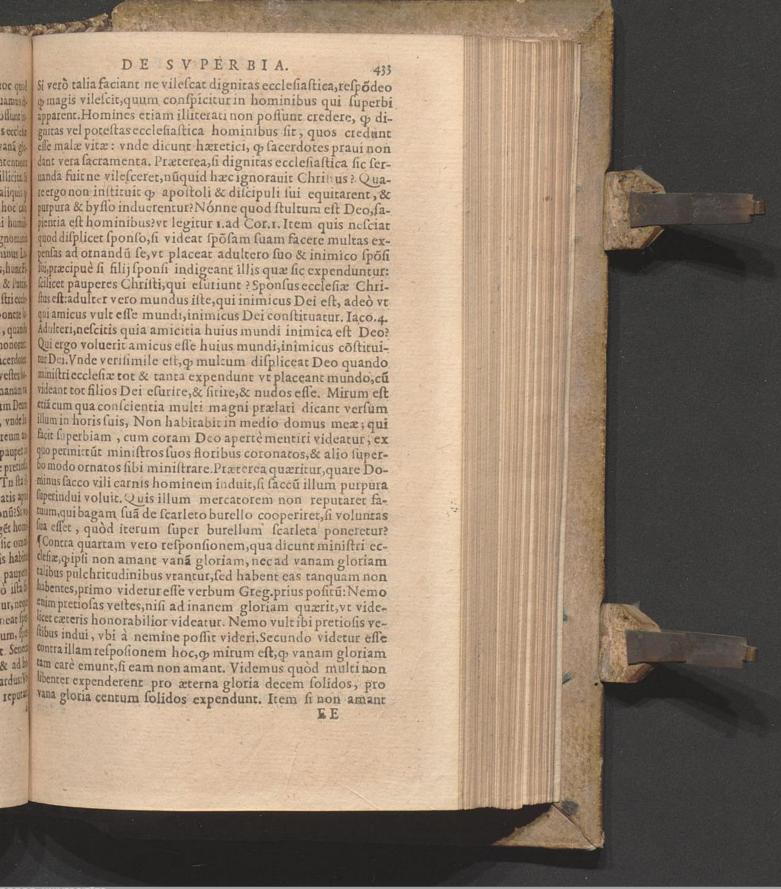
contra i

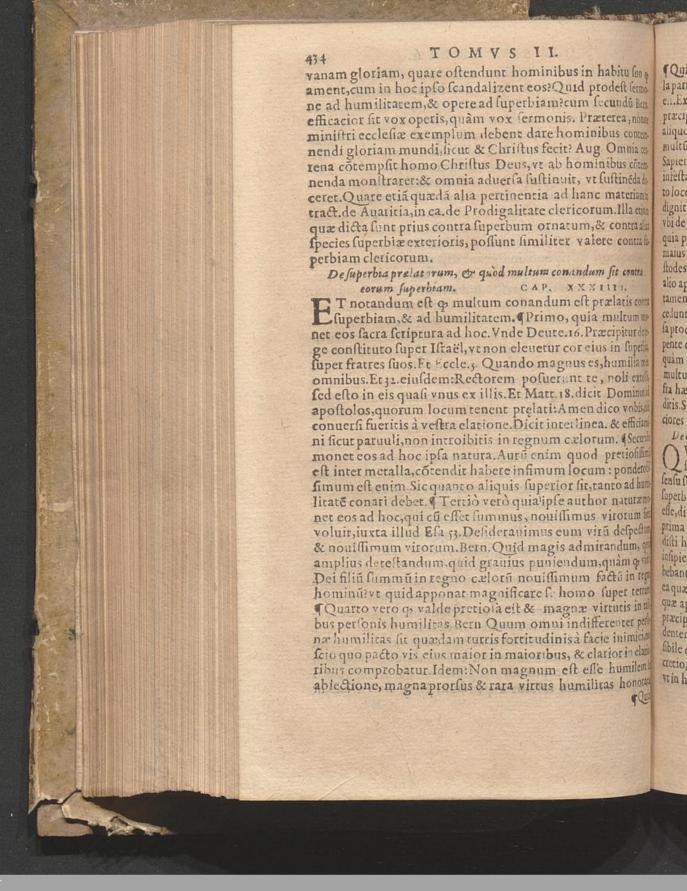
tam car

libenter

vana g

ad institorealienius mercis accesserimus, videamus hoc quil concupiscimus quanti deseratur. Præterea dittinguamus uersas intentiones, quæ in talibus pulchritudinibus possum cidere, ve appareat verum diquo modo talia ministris ettel licita fint. Et constat of fi fiant propter luxuriam vel vanigh riam,illicita funt. Icem fi ex superbia fiane, scilicet intenne & defiderio excellendi alios, constat fimiliter o fint illicus verò fiant vt erubescentia viretur, quia erubesceret aliquis non esset honorabiliter indutus sicut alij, neque in hoca absque culpa esse videtur. Non enim debet Christiani hum rarem Christi erubescere. vnde Beinardus: Grata ignomm crucis, fed ei qui Crucifixo ingratus non est. & Dominus L. cænono: Quiautem erubuerit me,& meos fermones,hund. lius hominis erubescet cum venerit in maiestate sua, & lans & fanctorum angelorum. Si verò talia fiant , ve ministricco fix ab hominibus honorentut, videtur quod hoc fit ponent queum simplicibus. Videntur enim simplices peccare, qual ministros ecclesia proprer pulchritudinem vestium honom Ad quod videtur pertinere illud Ofee 3. dictum ad facerdos Laquei factieltis speculationi. Qui homines propter velles norant, vel propter divitias, videntur contemnerchumanana turam, cui vestes & diuitias praponunt. Videnturetiam Den contemnere, ad cuius similitudinem homo factus est, vndth cobi secundo: Si incroierit in conspectu vestro viraureums nulum habens in veste candida, introierit autem & paupel fordido habitu, & intedatis in cu qui indutus est veste prend & dixeriris, Tu fede hic bene: Pauperi autem dicatis, Tofta lic, aut lede sub scabello pedum meorum: nonne iudicatis ap volmetiplos, & facti eftis indices iniquarum cogitationiis ròifta faciant ministri ceclena, ne dissimilitudine fugethor nes à se, licet hacintentio recta videatur, tamé neque sicom no laudabiliter facere videntur. Sicut enim humilis habi aliquos diuites forfitan fugaret : fic pretiofus habitus paup ab eis fugat, ve non andeant ad eos accedere. Si verò ista ciant ministri ecclesia ne ab hominibus contemnantut, ne in hoc laudabiles videntur:cum ad perfectione pertineat for nere feipfum, verfus: Spernere mundum, fpernere nullum, nere sese, Spernere se tperni, quatuor hæc bona funt Sent Aquo animo audienda funt imperitorum congitia, & adi nesta cunti contemnendus est ipse contemptus. Bernardus! rus humilis non vult humilis prædicari, fed ciullis reputt

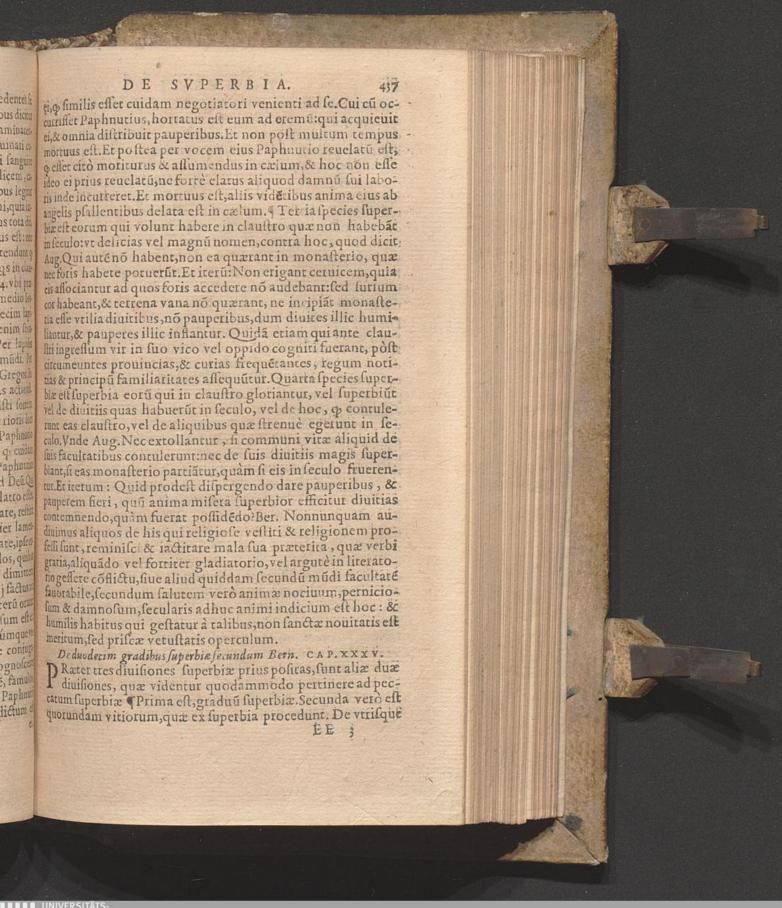

DE SVPERBIA. Quintò veró, quia ex hac parte prælati sunt debiliores. Et iltu fuo q laparre pracipue muniendu est castrum, ex qua parte debilius ft fermo en.Ex illa parte præcipue refiftendu est hostious, ex qua parte dú Ben przespue impugnant. Sic quando aliquis videt se pronum ad a, nome aliquod vitium, vel à natura, vel alia occasione, iple debet se contramultu Hectere ad oppositu:sic enim faciunt secundum verbum minia to Sapientis, qui tortuola lignoru dirigut. Superbia enim multum is cotta infestat prælatos. Perstant enim altissima venti. Superbia in alinédado toloco nata, scilicet in cælo, alta petit, vnde pauci sunt, qui in teriami dignitate veram humilitatem seruent. Quod patet in lib. Reg. Ila etim voide tot regibus legitur, quexcella non abitulerunt. Sexto, ntradis quia prælati maiori scientia & gratia indigent qua alij, & ideo eontta is maius vas humilitatis eis est necessarium. Præterea prælati custodes sunt sponsæ & ideo necesse est, vt nec in habitu, nec in alio appareant in eis aliqua figna vel lasciuiæ, vel luxutiæ, quod tamen valde male hodie seruatur. Bern. Intuere quomodo in ETIS CONTI edunt nitidi & ornati, circumamicti varietatibus, tanqua spoltum m saprocedens de thalamo suo. Nempe si quempiam talium redep innie pente eminus procedentem aspexeris, sponsam potius putabis Inpena quam sponsæ custodem. Et notandum o ad hæc duo prælati miliana multum deberent niti, vt præessent vtiliter & humiliter: & inli exto sta hæcduo limitata deberent esse ea quæ ipsi iniungunt subminus diris. Sed sicut Bern. deit: Pauci profecto sunt qui vtiliter, Pauvobis ciores qui humiliter præfint. efficia-Dequadruplici superbis claustralium & Securit CAP. XXXIIII. Vadruplex superbia in claustralib foler inueniri. Prima tiofilla species superbiæ est eoru qui sapientes se credunt, & ideo onderoll leslusuo fe regere volut, & multu sunt sua voluntatis. De hac ad h superbia dicit Bernar. Superbia quantum illis prudens videatur aturamo este, dimittenda est & abigenda. Si enim admittatur superbia, orum fit prima die qua incipit habitare, incipit leges dare. Prouer. 26. Vicipetto dilli hominem fibi sapientem videri?magis spem illo habebit lum, q infipiens. Tales no lut facere quod eis dicitur, etiam fi prius ham g bebant voluntatem, quam eis diceretur. Greg. Superba mens ad in top eaque non appetit, nullis adhortationib. flectitur: ad ea verò er tellin qua appetit, sponte etiam cogi quærit. Et hæc species superbiæ ris in th przeipue periculofa est in nouitiis.vnde Bernar. Nouitium pruter per dentem, insipiente, sapienté in cella diu posse cossistere imposi mictat sbile elt. Stultus ergo fiat, ve sit sapies. Et hæc omnis eins sit difr in class uctio, vt in hac nulla ei sit discretio: hec omnis eius sapietia sit, milem win hac parte ei nulla sit. Secunda species superbiç est eorum honor 900

contra

venit ad eremum. Et cum mortuus fuisset, itetum dicum

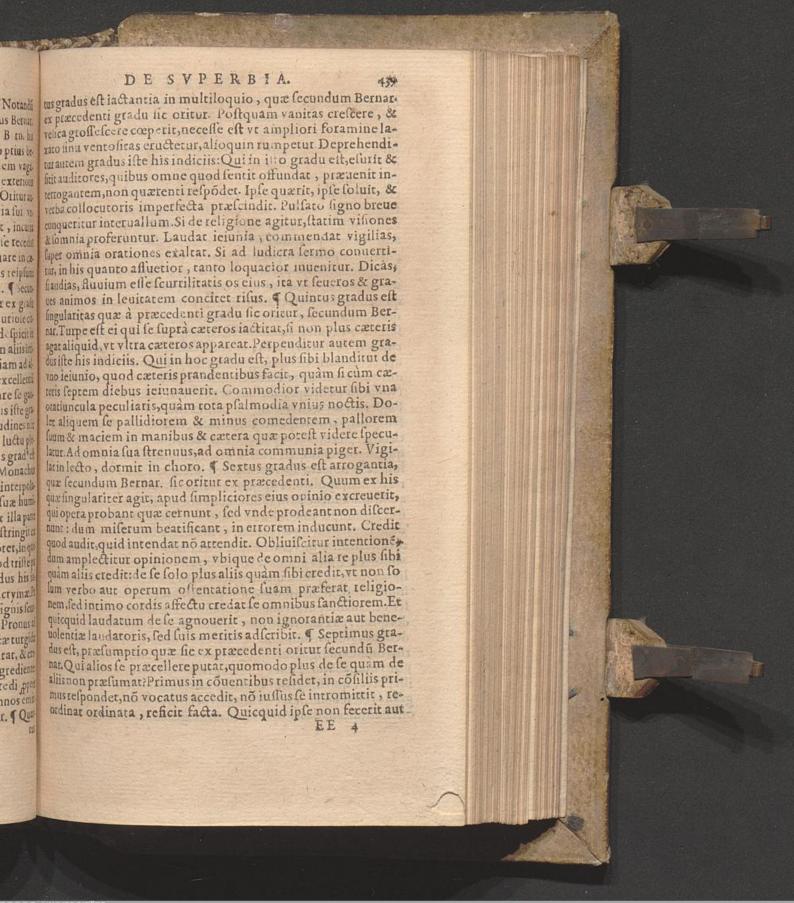
D

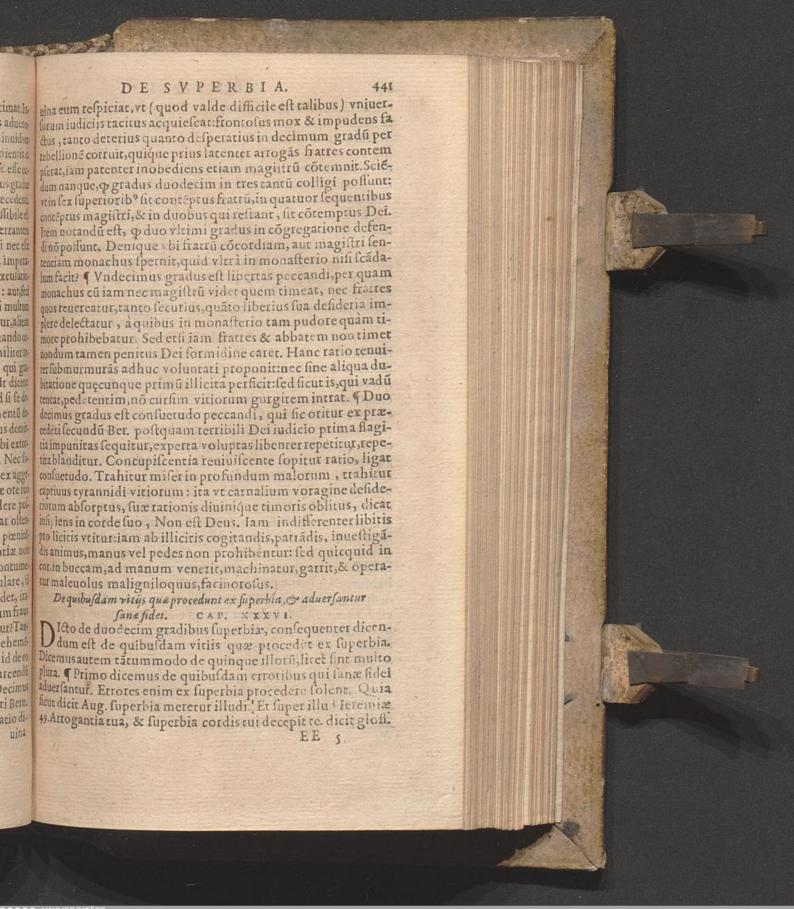

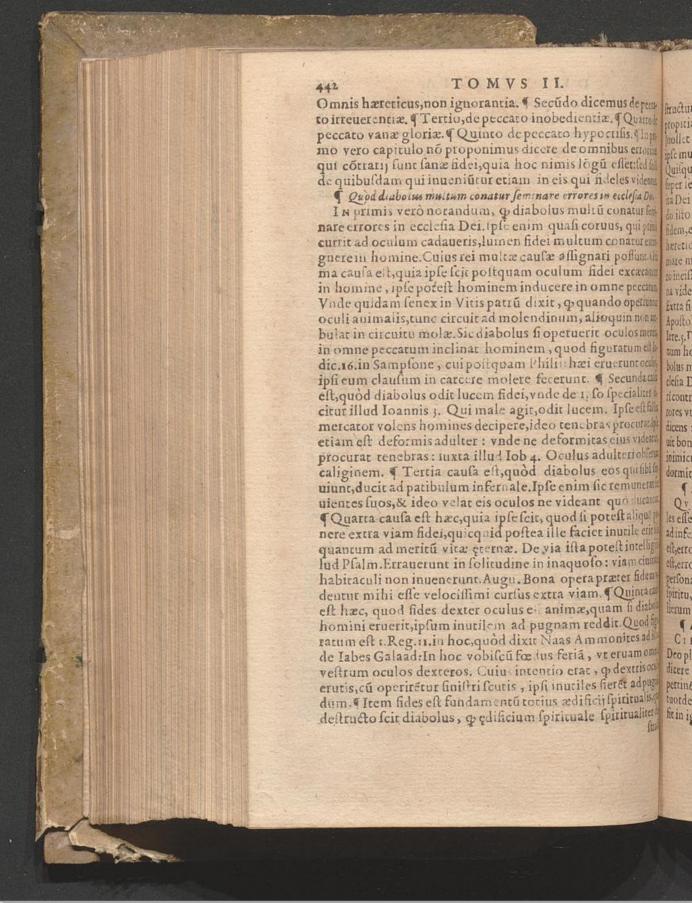
ergo tractabimus. Sed primo de gradibus superbix. Notadi us gr eltergo o duodecim funt gradus fuperbix, quos beatus Benn dittinguit. Primus gradus eft curiofitas, quæ fecundu B m. hi velica indicis deprehendieur. Si videris monachum, de quo prinste Xaco ii ne confidebas, vbi star, ambulat, sedet, oculis incipientem vage fitit au ri, caput erectum, aures portare suspensas, è moribus exterior hominis interiorem immuratu hominem agnolcas. Otiura tem secundum Bernar. ista curiositas in alios ex incuriasu n de iple ait: Dum anima à sui circunspectione torpeicit, inan conqu & lom fui,in alios cur ofam eam facit. Idem : Quoàte curiole team laper Cuite interim committis? Nunquid audes oculos leuarema tur, in lum qui peccasti in cælu? Terra intuere, vi cognoscas reiplan fraudi iplate tibi repræsentabit, quia terra es, & in terra ibis. (semues at dus gradus eit leuitas, que lecundum Bern. he oriturer gat ingul præcedenti. Monachus, qui sui negligens est, alios curiotet nar.T cunspicit, dum quosdam suspicit superiores, quosda de spicia agat a feriores. In aliis quidem videt, quod inuidet, quod in aliisin dusift det: inde animus nulla sui cura grauatus, per superbiamada VДО 16 ra fe erigens, modo per inuidiarn tabefeit, nunc per excellent teris f pueriliter hilarescit, & o superati se dolet, & o superate legs DEACHU det amor ppriæ excelletiæ facit. Quibus verò indiciisiftegi let al dus perpedatur, Ber oltedit, dices: Has animi viciflitudinesat luum pauca & mordacia, núc multa & inania, núc rifu, núc luctuple latur. na, l'emper verò irrationabilia indicat verba Terrius grad'el atin imanis letitia, que secudu Ber. sic oritur ex præcedeti. Monadu qui duos gradus superbie ascendit, cum gaudiu viderinterpoli quæfi ri trittitia, qua de bonis alterius cotrahit, impatiens fua hum quio liationis, fugit ad confilium falfa confolationis. Ex illapan nunt qua fua fibi vilicas, & aliena excellentia mostratur, reftringia quod riofitate, vt in quo ipfe videtur excellere, curiofius notet,ing dum alter præcellit,semper dissimulet:vt dum deuitat quod tilles quan tatut, letitia cotinuetut. Deprehenditut etiä iste gradus his lum diciis, fecudu Bern. Rari vel nulli gemitus sunt, vel lactyma. nem, tes, fi attedas aut sui oblitu, aut ablutu à culpis: fi in signisse quice tilitas, in fronte hilaritas, vanitas apparet in incessu. Pronus uolei iocum, facilis & promptus ad rifum Similis est vesicaturgu dus e vento pucto perforatæ exiguo,quæ fi ftringitur crepitat, ad nat. bros sonitus reddit, vento non passim, sed strictim egredient aliis fic ventus vanitatis à monacho non vales libere egredi po disciplinam silentij, inter angustias fauciu per cachinnosem titur: & cu os obstruxerit, per nares sternutare auditur. I Qui

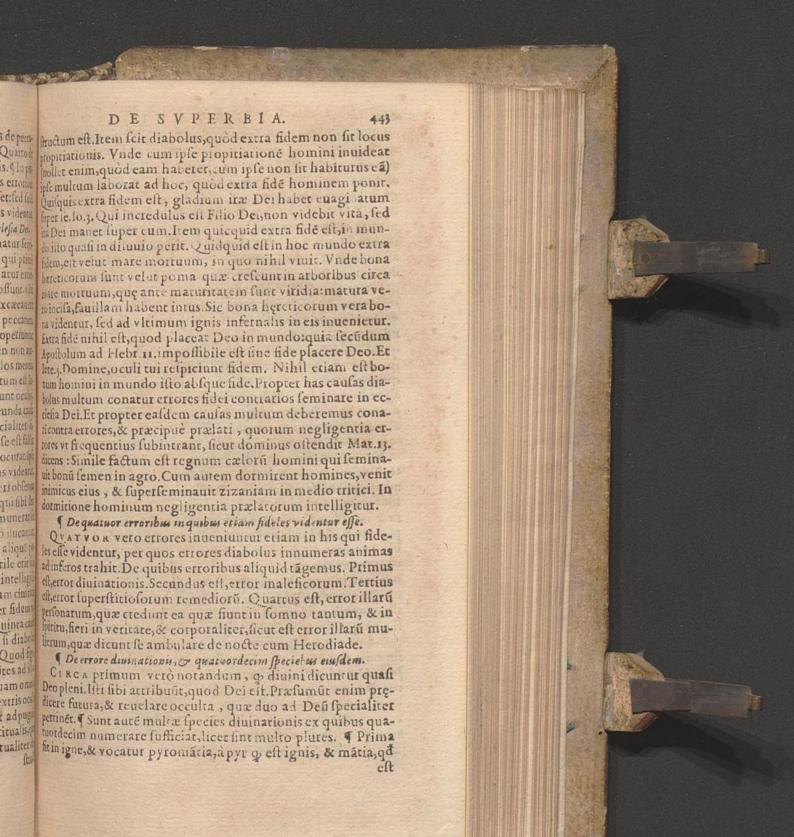
mus

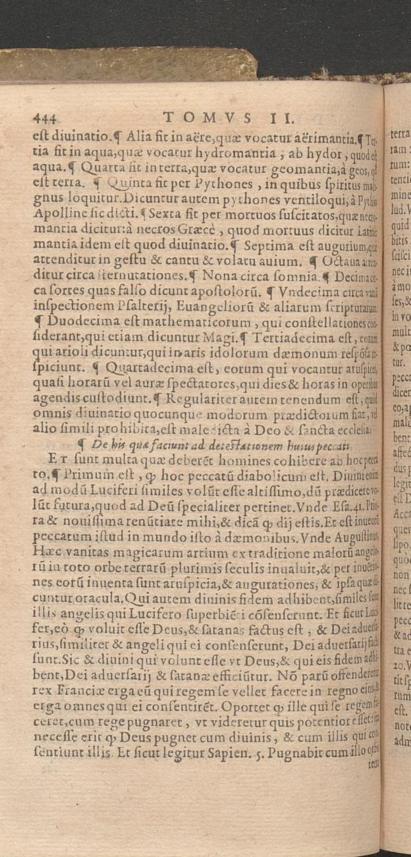
ordi

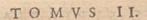

DE SVPERBIA. terrarum contra infensatos. Ibidem legitur, paccipiet armatutia. To sam zelus illius, & armabit creaturam ad vitionem inimicoquoden geos, of num: & acuet iram diram in lanceam: & tunc apparebit quis potentior erit, an ipse, an divini. Secundo deberet cohibere hoitus may mines à peccato 11to hoc, quod lacra scriptura ita disluadet ili, à Pythi lud. Vnde Leuitici 19. Ne declinetis ad magos, nec ab ariolis ali uæ necequid sciscitemini. Et ibidem: Non augurabimini, nec obseruaur Laine bitis somnia. Et Deuteron. 18. Non inueniatur in te qui ariolos rium,qu felicitetur, & obseruet somnia arque auguria, ne sis malesicus, aua aitm necincantator, nec pythones consulas, nec diuinos, nec quæras ecimanamortuis veritatem. Et ad Galatas 4. Dies observatis, & mencirca vani les,&tempora,& annos:timeo ne forte fine causa laborauerim pruratus. invobis. Terrio deberer cohibere homines à peccaro isto iones conmultiplex poena qua legitur Dominus punisse hoc peccatum, ft, com &pænæ quæ in lege divina & iure politivo huic peccato taxan relpolati tur. Notandum ergo quòd peccatum divinorum fimile est arulpus peccato Heux matris nostra, qua diuinam scientiam appetiit n openles dicente sibi diabolo Genesis 3. Quacunque die comedericis ex eft, quid eo, aperientur oculi vestri, & critis sicut dij, scientes bonum & n fiat, 18 malum.vnde mulieres quæ diuinæ funt, vel diuinis fidem adhi cclelia bentes, quemadmodum mater earum Heua divinam sciétiam affectant, attendere debent multiplicem pœna, qua totus munhospett dus pro peccaro illo punitus est. De pœna etiam huius peccati, ininienn legitur 4 Reg. 1. quòd mandauit Elias Ochozia: Nunquid non dicerero ell Deus in Iliaël, ve eatis ad consulendum Beelzebuo Deum a. 41, Pno Accaron? Quam ob rem hæc dicie Dominus, De lectulo super A inuetti quemalcendulti, non deicendes, sed morre morieris. & 1. Parauguities lipo 10. siclegitur: Mortuus est Saul propter iniquitates suas, eò ru angelo quod præuaricarus sie præceptum Domini quod præceperat, & r inucus noncultodiuit illud, sed insuper etiam pythonissam consuluit, laquad neelperauit in Domino, propter quod interfecit eum, & tranitu miles lun littegnum eius ad Dauid filium Ilai.De pæna vero taxata huic ficut Loo peccato, legitur Leuitici 19. Anima quæ declinauerit ad magos eiaduent &adariolos, & fornicata fuerit in eis, ponam faciem mea conrfarijtan tta eam, & interficiam eam de medio populisui. Item Leuitici dem addi 20. Vir siue mulier, in quibus pythonicus vel divinationis sueendeien titspiritus, morte moriantur: lapidibus obtuent cos: languis cono cios tum fit supereos. Poena talium secundum canones multiplex regemb est. Sunt enim infames: nec debent recipi ad Eucharistiam, si reflet:n notorium est peccatum, sicut nec histriones. Item non debent s qui coi admittiad accusationem. Item ad hoc debent excommunicari. nilloom

11

SED adhuc quæritur quomodo eueniant frequente qu prædicut diuini, ex quo fides eis adhibeda non elt. Adquodi Ipodet Aug. o hoc fit Dei permissione, vt probetur qualefide homines ad Deu habeant. Quod probat Aug.illo verbo De 13. Si surrexerit in medio tui propheta, aut qui somnium viele fe dicat, & prædixerit fignü aut portentu, & euene it quod & cutus eit,& dixerit tibi: Eamus,& sequamur Deos alienos,qui ignoras, & feruiamus eis, non audies verba propheta illius a somniatoris:quia tentat vos Dominus Deus velter, ve palifi an diligaris eu, an no. Præterea diuini quibuldam fignis lom futura cognolcere: vnde quado inquiruntur de aliqua mula, vtrum grauida fit, solent zonam ipfius inspicere, in qua alique figna grauiditatis possint percipere.vnde quæda deceptasin quodam facerdote, qui non poterat corrigere parochianos lu quin fide adhiberent cuidam diuine, fed randem milit zons fuam ad eam, quæ zona inspecta cum sacerdos esset impingu tus, incrassatus, dilatatus, ipla iudicauit sacerdotem pragnati esse. Præterea à casu quandoque dicunt ea quæ futura sunt

Devaticinis diabols. DIABOLVS etiá, ficut dicit Rabanus, nonnunqua folen ra multa predicere, vt ad extremum valeat anima aliqua falla te laqueare. Quomodo aut diabolus futura predicat, laus !! oftedit his verbis:Demones prediti acumino sensus celenia motus, nuntiat quæ homines pro sensus terrenitarditare min tur. Accessit etia dæmonibus loge maior reru experietia, que potest hominibus propter breuitatem vite prouenire. Perhant ficacias, non folum multa futura prædicunt dæmones, vem eriam multa faciunt quæ quandoque homines dicere aut face non possunt:vnde eos dignos quibus seruiat, & quibus honos diuinos proferant, arbitrantur. Prænuntiant etia queiph fade sunt. Accipiunt enim sæpe potestatem & morbos immittet. Ipfum aërë vitiando morbidu reddere, & peruersis atque am toribus terrenoru comodoru malefacta suadere:de quotum ribus certi sunt op sint eis ralia suadentibus cosensuri. Aliqui prædicunt non quæ ipli faciút, sed que naturalibus signis suo prænoscut, quæ figna in hominum sensus venire non pollet Non camen propter hoc dicedi sunt dæmones dinini, licetp uideant aliquaque homines non præuident : sieut neeme cus diuinus dicendus est. Vnde Augustinus: Non quia prauls medicus quæ prænidere nescit homo artis ignarus, non tant ideo habendus est diuinus. Fallunt etiam damones, sient

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN rore i mitta iecto

> fentir multa feitati carett mode fancti fet,no folum Abral gnun busti

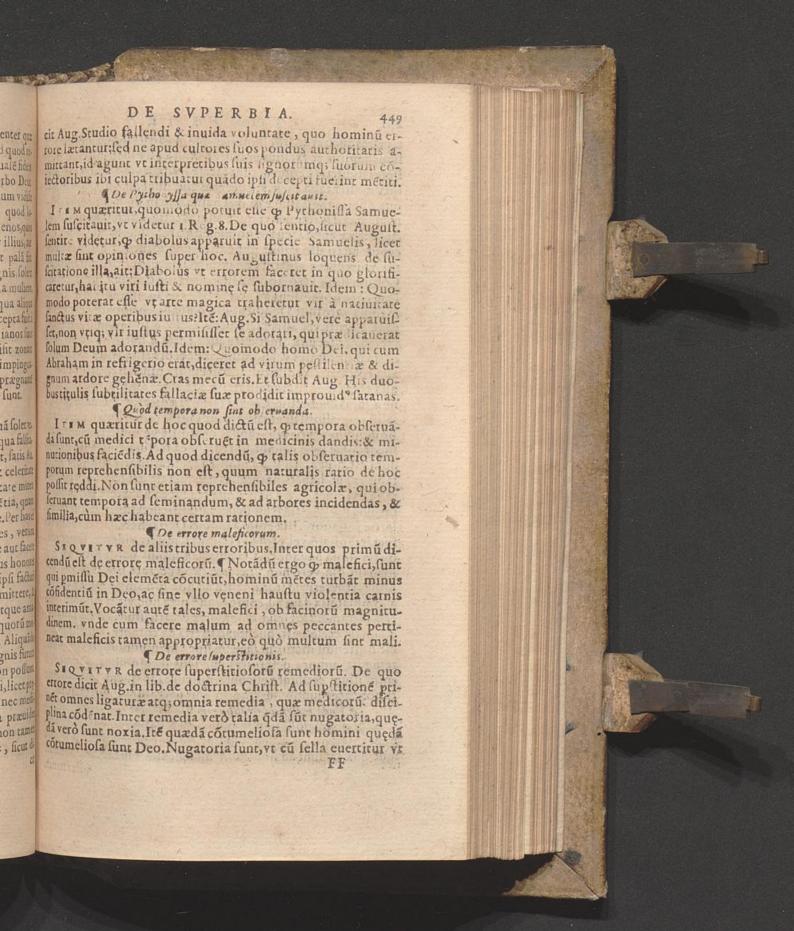
lem f

da fur nucio portur possiti ferua simil

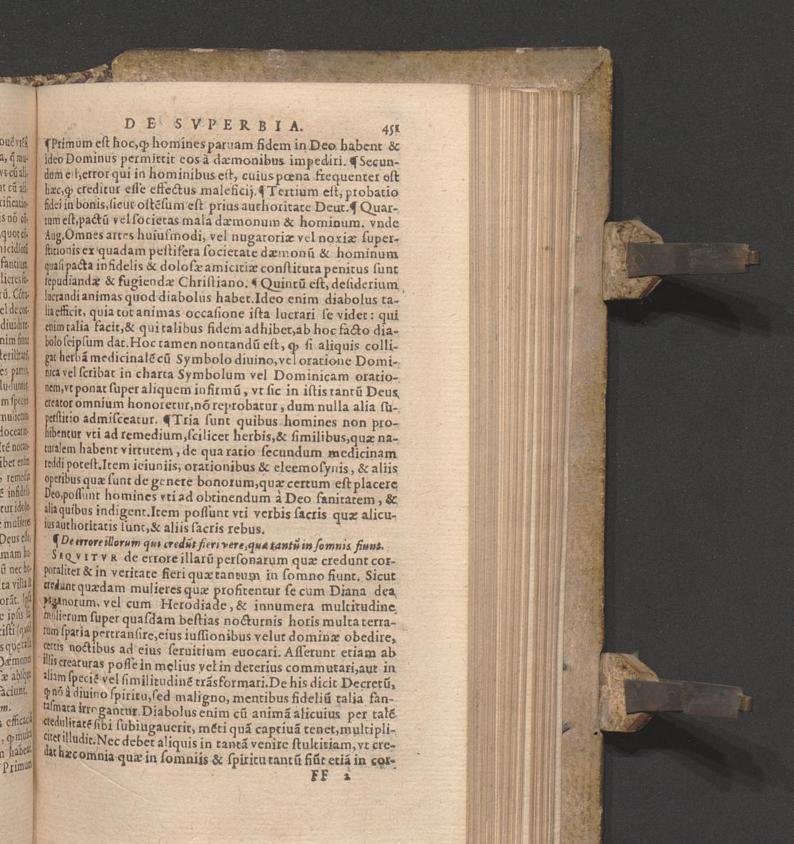
cendi qui pi cofide interi dinen neat

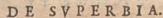
nét o: plina dá ve cotur

SI

TD.

sia est, quando aliquis negat honorem illi, cui debet eum exhibere. Primo ostendemus quibus exhibere reuerentiam debeamus. Secundo, qualiter parentes tam carnales quam spiri-

tuales sint honoratidi, & quare.

Quibus reuerentia sit exhibenda.

fit fapts

redither

t, aut ui

atore, pr

indeli de

perluado

i dũ dụ

ndo, qu

idetut 1

ergefadu

et eluness

nima cus

tus tuen

itudoor

m videta

itatuselli

alicuit

cumer

orare, Pu

Herodi

framin

tiftalgo

vtero 11

arrexit, fo

atur det

rrore,quoi

i declina

comaffee

quibus

e noctes

formali

i de dom

inquires

fic, addition

omos vic

od cu res

ndicare

is illudell

XYIL

irrenera

Norand v m ergo quatuor sunt quibus debemus reuerentia exhibere: scilicet Deus, angelus, res Deo cosecrata, vt ecdesia,& homines. Deo reuerentia debemus exhibere, vi cora co etubescamus peccare, & cora eo strenuè bona agamus. vnde quidă, Cu quid turpe facis quod me spectate ruberes : Cur spetante Deo, no magis iple rubes? Boetius: Magna nobis si distimulareno volumus, indicta est necessitas probitatis, cum &c. De reuerentia verò exhibeda angelo, dicit Ber. In quotis diuesorio, in quouis angulo reuerentiam habe angelo tuo. Nec audeas eo præsente, quod me præsente no auderes. De renerenus verò sacris locis exhibéda, intelligi potest illud Gen. 28. Qua teribilis est locus iste, no est hic aliud nist domus Dei, & porta czli. Præcipue reuereda est ecclesia propter præsentia Dnici orporis. Sed valde mirandum est, of sunt quidam homines qui nespropter præsentia Dominici corporis ecclesias reuerentur, com hac de caula ecclesiæ dæmonibus terribiles sint. Videntur tales homines in hoc dæmonibus esse deteriores, cu Dni sit tetna plenitudo eius. Bene deberet salte loca sibi cosecrata paciheepossidere, bene deberet homines cessare à cotumelia Dei in locis huiusmodi quæ facta sunt ad seruitiu Dei. Bene deberet lufficere eis, q in aliis locis servitiu diaboli facetet, & in his sola Deo seruirent, quo modo oratio eius in ecclesia exaudierur, qui nea no timet Deu offendere? Deberent etia ecelefiæ terribiles ellehominibus propter sanctos illos, in quoru honore dedicatatunt, qui offenduntur, cu ecclesia eoru franguntur. Pracipue veto cotra fractione ecclesiaru valere potest illud exemplum quod legitur 2. Macha 3 de Heliodoro, qui locum sacrum vo-lebat spoliare pecuniis ibi commendatis. Sic enim ibi legitur: Apparuit quidam equus terribile habes sessore optimis operimentis adornatus: isque cu impetu in Heliodoru priores calces ellit:qui autem ei infidebat, videbatur habere aurea arma. Alij cuam apparuerunt duo iuuenes qui circonsteterunt eum, & ex viraq; parte flagellabat fine intermissione. Subito auté Heliodor'cocidit in terra, & in fella gestatoria deportat' est ex ara-110, & iacebat mutus atq; omnispe & salute prinatus. Sed post precibus Oniæ sacerdotis vita ei donata est. THominibus reue

454

rentia exhibenda est. vnde 1. Petr. 2. Omnes honorate. & ibiden Subiecti eftote omni humanæ creature propter Deum. Apollo lus ad Rom. 12. Honore innicem præuenientes. Specialiter at in hominibus debemus Dei imagine honorare, non velles, mi diuitias, vel aliquid fimile. Si imagini beatæ Virginis honore hibedus est, quomodo imagini beara Trinicatis que in home honor exhibendus non erit? Ber. Conscientiætuæ debes honn coram qua peccare erubelcas & Eccl. 10. Da anima tua hond secudum meritum suum. Honorandi etiam sunt hominespi pter angelos eis ad custodia deputatos, vnde Matt. 18 Viden contemnatis vnum ex his putillis. Angeli enim coru temper dent faciem Patris mei, qui in cæliseit. Fatuuelt hominens honorare eos, qui ita ab angelis honorantur. Luc. 16. lactielle morererur médicus, & portaretur ab angelis in finum Abas Honorandi funt etiam homines proprer naturam humani nitam diuina:fatuum enim estillud inhonorare, quod Dest honorauit. Etiam ferui contemnendi non funt. Cyprian Qu le cupis esse erga te Deum talis esto ipse erga seruum tuum? Cum inferiore lie viuas, quemadmodum velis superiotemm viuere.Idem: Quemadmodum stultus est qui equum emptim non ipfum af, icit, fed ftrarum & frænum: fic ftultiflimusely hominem ex veste aut ex coditione, qua circundatus ellen mar honorandu. Item Sen. Serui funt?imò homines. Seruite imò contubernales. Serui funt? imò colerui. Serui funt? imoli miles amici. Et ideo istos rideo, qui turpe existimant cumim Juo conare. Virga murmur omne copescitur: tota noche in perstant. Sic fit ve isti de domino loquantur quibus cora dom no loqui non licet. At illiquibus non tantu coram dominis cum ipfis lermo erat, quorum os non confuebatur, paratient coram domino porrigere ceruicem. In conuiuiis loquebant led in tormentistacebant. Ad Coloss. 4. Domini, quod iultio Ieruis præstate, scientes quonia & vos dominum habetisino Io.Præcipuè autem honorandi sunt serui, si sunt boni & side! vnde Ecc. 7. Seruus sensatus sit tibi dilectus quasi animatua? eiulde: Si est tibi seruus fidelis, sit tibi sicut anima tua, quali trem sic eum tracta. Non sunt etiam contemnendi peccatolo quia ille qui valde malus modo est, forsiran in Dei prouident bonus homo est. Deuter.23. Non abominaberis Idumæum, frater tuus est. Præcipuè tamen illi honorandi sunt, qui ctelle tur esse bonæ vitæ,cum (vt videtur) attineant Deo omni grod patentelæ.vnde dominus Matt.12. Quicunque fecerit volunt

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN tem Partet eft.
habita
uenien
nostrii
qui tre
premiil
cutrit i
in Viti
viuent
sum i
nim de
vtege
betur,

ET

fonæ n

Viduas

uis. Ad

fit.& a
bus.Et
& Ger
humil
luda,c
luit Et
eò,qu
1.Petr
domi
dotun
li:Op
veter
cano

more

parci

ynde

hilor

Viri

mior

cont

put (

parentu

medon

lideteri

eremp!

depilati

moriant

los not

prouide

rant. Ide

Bocacco

tus eit de

dpete a

leos fibi

ddit.Vr

teditate

habuit o

thalam.

heripol

unctur,

flium fi

tegédur

luo ad c

flendo r

quaten

fistalis

vis dare

videtur

mihi fi

Pollu

Botent,

quantu

oppolit

pertine

pacris to

thefaur

norar p

viuet lo

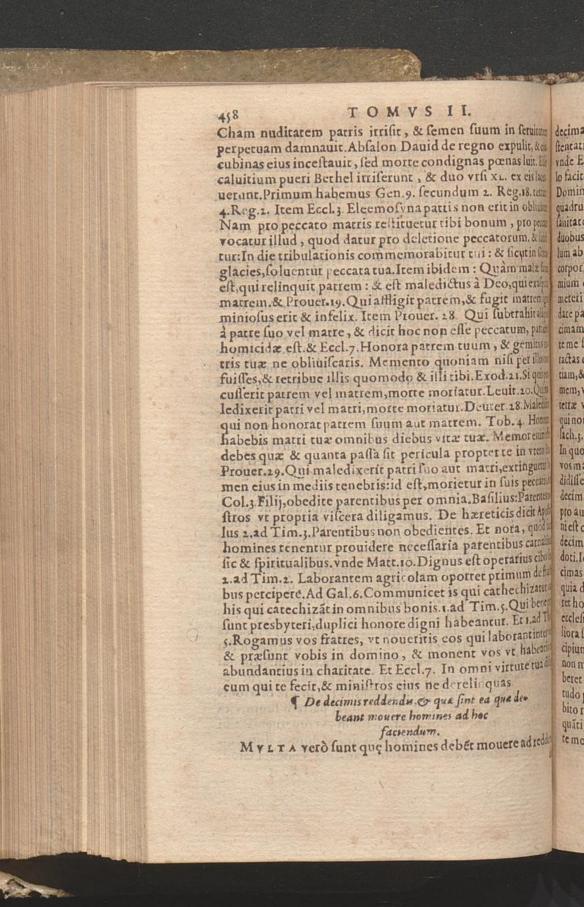
benedi maledi

vellet dominari & esse caput. Et in signum huius cu in corpor humano sint duo, edes, dua manus, & duo oculi, non estantibi ussi vnum caput. Si enim ibi essent duo capita, quandova vellet esse à sinistris, aliud vellet ire à dextris: sicut patet indumo vbi sunt duo capita, quia nunquam erit ibi pax.

Qualiter o quare renerentia sit exhibenda patribus spirituali-

bus er carnalibus I TEM honorandi sunt parentes & spirituales & carnales. Spiritualibus tegicur Eccl. 8. Honorifica sacerdores, ad Heb. 1/2 Obedite præponeis veltris, & subiacete eis Ipsi enim peruigha quali tationem pro animabus veltris teddituri : vt cum gando hoc faciat, & non gemetes. 1.ad Tim 5. Qui bene presunt pul byten, duplici honore digni habeantur, maxime qui laborin verbo & doctrina. Ad idem facit illud Thren. 4 priuspolium Non addet dominus ve respiciar eos. Facies sacerdotum nom bu rut. Glot. Nota um, quod supra sacerdores quasi homicies plankit, & hic leparantui à facie domini, quia non detuleiun quamuis entin mali fint, non funt contemnendi, sed ille inil colendus elt & honorandus, à quo missi sunt. Et alia gloss Non quam terrivile fit lacerdotes contemnere, nec faciem eotim bescere id estillis monentibus & videntibus à sceletibus nom fare. De his enim dicit dns Luc. vo. Qui vos audit, me audit.los magis displicet Deo contemptus eorum, quia Dei vicemu nent, & propter dignitarem lacerdotalem, quam nec ipli angel creduntur habere Non enim credo, quod fieret translublianus tio, inverbailla, que profert sacerdos in missa ab angeloprofit rentur. Parentibus etiam carnalibus honor exhibédus est. Vote Exod.20. Honora parrem ruum & matrem tuam. Et nota, quol honor qui parentibus carnalibus exhibendus elt, non folum a tenditur in verbis, sed etiam in beneficiis, vnde Hier, Honorio scripturis non tam in salutationibus & verbis, quam in collatte nibus munerum lentitur. Multa aurem sunt quibus possumu vei ad excitandum homines ve honoret parentes. Et primopol fumus ad hoc vii exemplis. Interquæ præcipuum est exempli Christi, qui cum esset in angustia passionis, tamé no est oblito matris fuz, imo curam ip fus habuit, & Ioanni cam commen dauit, vt legitur Ioā.19 Modo etiam adeò facit eam honorarim eccleha lua, ve multi videantur effe deuotiores matri,quam iph filio. Quod credo ideo fieri, ve oftedar quantum placeat libi, q parentes à filis honorentur. Etia infideles parentes suos hono rat edocti à legenaturali. vnde infideli videtur esse deterior, qui

DE SVPERBIA. servieure decimas & primitias & oblationes ministris ecclesie ad coru fu ulit, & ftentatione. Primu est remuneratio qua à Deo inde expectat. slui. Le vnde Ecc. 35. Da Altislimo secundu donaru eius, & in bono ocux eislas lo facito adinuencione manuum ruarum:quonia retribuens est 1.18. tet Dominus, & septies tantum tibi reddet. & Remuneratur autem quadrupliciter qui bene dat decimas, f. ab abudantia fructuum, n oblima propezz initate corporis, remissione peccatorum, & cælesti regno. De m. & duobus primis dicit August. Si decimam bene dederis, non socutin lam abundantiam inde recipies fructuum, sed eriam sanitatem osporis conlequeris. De aliis duobus idem similiter: Qui præmalan mium deliderat comparare, aut peccatorum indulgentia proul extinu meteri, reddar decimas, & de refiduis nouem partibus studeat nattemin due pauperibus. & Mala.3. dicit Dominus : Inferte omnem derahitalin amam in horreum meum, & sit cibus in domo mea, & probam, patie ume luper hoc, dicit dominus, si non apperuero vobis catagemitus natascali, & effudero vobis benedictionem víque ad abudanper il tam, & increpabo pro vobis deuorantem. Et dicit interlin. ver-.Si quin mem, vel vitium aëris. Et subditur: Et non corrumpet fructum .20.QUB tetta vestra: nec erit sterilis vinea in agro. Econuerio vero 8. Malent 4. Home quinon dant bene decimas, puniuntur in pauperrare. Vnde Malach, Si affiget homo Deu, quia vos configitis me. Et dixitis, nor enine la quo configimus te? In decimis, & in primitiis. Et in penuria in victo vosmaledicti estis. Ecce pæna, vbi dicit Gl. Sciatis vos ideo peringum didille abundatiam, quia fraudastis me parte mea. Aug. Quum s peccan decimas dando, & terrena simul & cælestia posses promereri, Parenten pro auaritia duplici benedictione te fraudas. Hæc enim Domidicit Apo meltconsuctudo iustissima, vt si illi decimanon dederis, tu ad a, quodi decima renoceris. Dabis impio militi, quod non vis dare lacer-IS carna doti.Idem: Maiores nostri omnibus copiis abundabat, quia derius cibo dmas Deo dabant, & Cælari censum reddebant: modo autem um de fu qua discessir deuotio Dei,accessir iudicio fisci. Secundo debechizatut ui bene tethomines mouere ad soluendum decimas & alia ministris, Et 1.ad Th ccclesia, ipsum ministerium corum. In infinitum enim sunt me antinto lioralpiritualia, quæipfi ministrant,quam carnalia quæipfi rehabeatt cipiunt.vnde 1.ad Corint.9.Si nos vobis spiritualia seminamus, ite tuid non magnum est, si nos carnalia vestra metamus. Tertio deberet homines mouere ad foluendum decimas & alia, magniudo peccati, quæ est retinendo ea.vnde Augu. Decimæ ex debito requiruntur: & qui eas dare noluerit, res alienas inuadit: & quati pauperes in locis suis vbi ipse habitat illo decimas no dan adreddo temottui fuerint, tantorum homicidiorum reus ante æterni iu-

leo

cit.& 28

dias & fa

lediction

maledić

reliquiæ

umenta

quideci

quidere

ledictio

pars vel

minus n

omnia r

telt hab

Deitui,

interpo

& incre

terat te,

nos Dec

comedi ledicta

bit tibi.

pratati

Deono

ptis De obedire

ix. vnd ciam h

abco:q

Domir

obediu

una co

vicifice

czli,&

No fui

minis.

diente

legitu

eit. & Deut. 2. habetur sic de illo qui paretibus carnalibusmis inteddi obedire: Si genuerit homo filium cotumacem & protetui, quino p no audit patris aut matris imperium, & coërcitus obedite tempserit:apprehendent eum, & ducent ad seniores ciuitalius, & a porram iudicij, dicentes ad eos: Filius noller illen teruus & contumax est, monita noitra audire coremnit, con fationibus vacat & luxuriæ atque conuiuis: lapidibus cum ruet populus ciuitatis,& morietur, vt auferacur malum des dio vestri. Item & omnis inobedientia morte aternadignal puniti Præceptum quafi quidam laqueus est. Vnde Ecc. cula fapictiæ alligatura falutis. Transgressio verò pracephi inobedientia, strangulatio est suipsius. Poena etia inobode tiæ est miseria præsentis seculi in quo sumus. Vnde minus quomodo vitra modum non odimus inobedientia, qua in tam mileriam nos poluit, pro qua omnes morri adiudical mus. Ista interfecit omnes amicos nostros qui mortui sun! illos qui nobis remanserunt, & nosipsos interficiet. Adhun habet homo ita bonú amicu, que odio no haberet, fi tot km mala fibi feciffet, & adhue faceret quata fecie: & hoc face bedientia nobis. Secundo potest valere ad detestatione in peccati magnitudo remedij, quo indiguit illud peccatitali curationem. Oportnir enim vt filius Dei fieret obediens for ad mortem, vt peccatum inobedientiæ fanaretur. Bern, hit deratione remedij periculi mei astimo quantitate. In venta potius timere debemus inobedientiam, quam morte, exiple lij Dei. De quo Ber. Memerote fratres, Christus ne perdentor dientiam, perdidit vitam. Idem: No dabit inobedienticopu furtatus obedietiæ amator,qui maluit mori,quam no obtom

Demalis que sequentur inobedientiam. TERT 10 potest valere ad detestatione hui peccati, field dantur mala quæ ex inobedientia sequuntur. Notadumti o inobedientia, Primo homine faciridololatra, vnde i. Reg quan scelus idololatria est, nolle acquiescere. Inobedient Deum, in quantum ipse Dominus est. vnde Luca 6. Quid voa tis me Domine Domine, & no facitis quæ dico ? Vera recogn tio Dominij est obedientia sidei:in obedientia verò potioso dit ad cotumeliam Dei, quam ad honore, Maiorem enim col tumeliam facit Domino Iesu Christo qui no vult ei obeditt cet credat eum este Deum,quam si nollet ei obedire,eo got crederet eum esse Deum, tunc enim per ignorantiam petras que culpam eius aliquantulum diminueret. Secudo inobede

SVPERBIA. ibusnos inteddit hominem maledictum. Vnde Deuter. 27. Maledictus terui, quino permaner in fermonibus legis huius, nec eos opere peredie dit & 18. Si nolueris audire vocem Domini Deitui, vt cultociunam das & facias omnia madata eius, & c. veniet super te omnes ma er illes ledictiones ista, & apprehendent te. Maledictus eris in ciuitate, maledictus in agro. Maledictum horreum tuum, & maledictæ nit,com us come idiquia tua. Maledictus fructus vetris tui, & fructus terra tue, menta boum tuorum, & greges ouium tuarum, Maledictus ensingrediens, & maledictus egrediens, Et in Pfalm, Maledicti quideclinant à mandatis tuis. & Ecclef. 41. Væ vobis viri impij, um deas a dignic cci.6. 11 quidereliquistis lege Domini altissimi. Et si nati fueritis, in ma æceptilk ! noble dictione nascemini: & si mortus fueritis, in maledictione erit pus vestre. Hac maledictio figurata est Matt. 20. in hoc o Domirum minus maledixit ficulneæ fructum non habenti. Teitio ferè uzno omniamala huius seculi ex inobedientia proueniunt, sicut poudicatil tethaberi ex Deut. 28. vbi post illud, Si audire nolueris vocem ui funt, i Deitui,vt custodias & facias omnia mandata cius. quibusdam Adhucu merpolitis subditur, Mittet super te dominus famé & esuriem, tot am Mintepationem in omnia opera tua quæ tu facies:donec confacum ione matte, &c. Greg. Ideo inferiora nostra nobis no obediunt, quia nos Deo vel illi qui loco cius est non obedimus. Genes.; Quiz omedisti de ligno ex quo tibi præceperam ne comederes,maiens view ledida terra in opere tuo. Et post, Spinas & tribulos germinarn, Excel bribi.ldeo carnem suam multi inueniunt inobedientem, qui a in vent pralatis suis obedire nolunt. Inobedientia etiam facit quòd à ,exeplot rderer Deonon exaudiamur. vnde Prouer. 28. Qui declinar aures suas maudiat legem, oratio cius fiet execrabilis. Aug. Qui à præceattcopia pus Dei auertitur, quod in oratione postulat non meretur. Si ő obeda obediremus Deo, Deus etiam obediret nobis, & etiam creat iz vnde z. Ioan. 3. Si cor nostrum non reprehenderit nos: fid ati, from tam habemus ad Deu. vnde quicquid petierimus, accipiemi s dumeis 2000 quoniam mandata eius custodimus. Quia Iosue mandata 1. Reg Domini custodiebar, sol & luna ei obediebant, imò ipse Deus diesneg obediuit ei. vnde Iolue 10, Sol contra Gabaon ne moueatis, & uid voo luna contra vallem Aialon. Steterntque sol & luna quousque a recogn Malleretur le gens de inimicis suis. Sterit itaque sol in medio potiesa call, & non festinauit occumbere spatio vnius diei. Et subditur: enim co No fuirantea & postea tam louga dies, obediente Deo voci ho obeditt minis. Legimus etia alias creaturas irrationabiles fanctis obe-,e0 9 no dentes, eò quòd ipfi verè obedientes esfent prælatissuis. Vnde 1 peccars inobede legitur de Paulo abbate, quod præcipit discipulo suo Ioani, vt

AD ob

tem me

iplum 1

exemp

menin

nes del

portant

Pfal. Ar

plo fuo

detur e

cipuè c

obedie

quali A

punit,8

Hores v

SIE

celebra

faciunt

quid de

ttaria e tuor fu

elt, vac

beris,8

Domi

& filja

Dni G

opere . busex

Ezec.

leat &

Nolice

beret (

&fih:

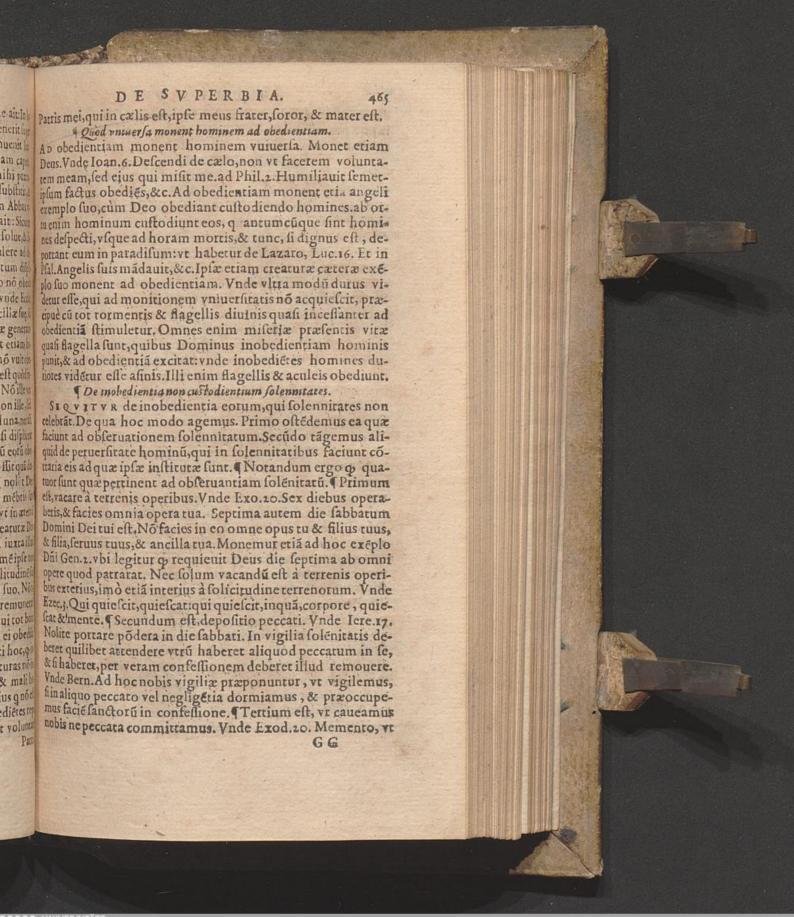
Vnde

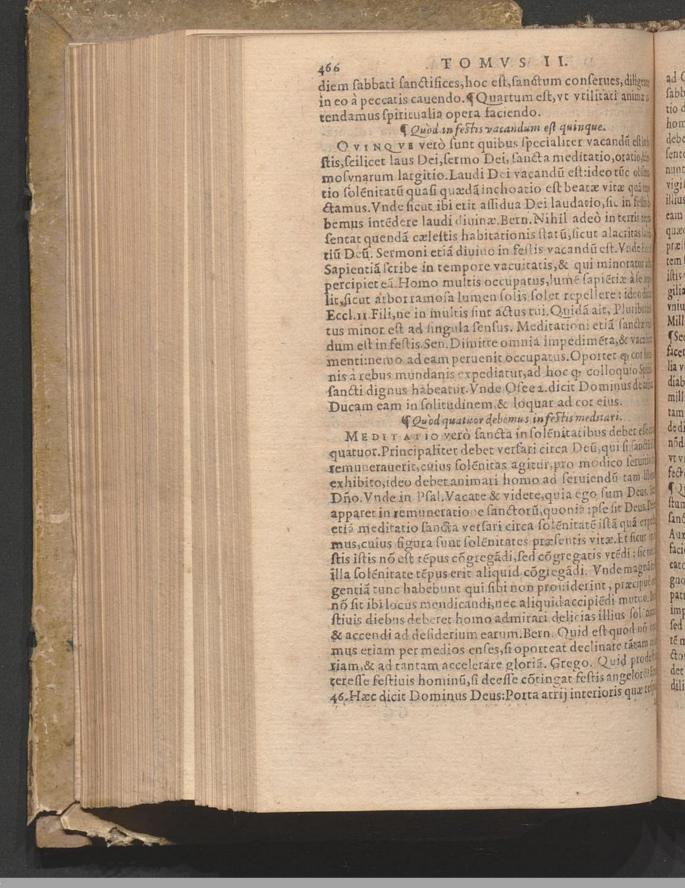
hinal

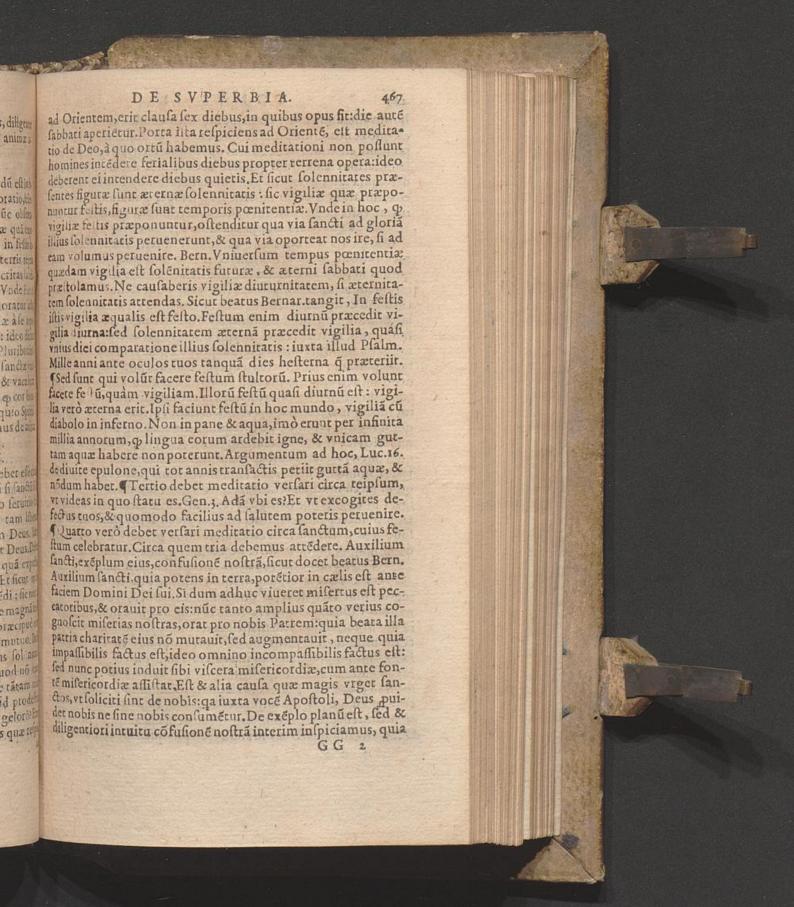
mus f

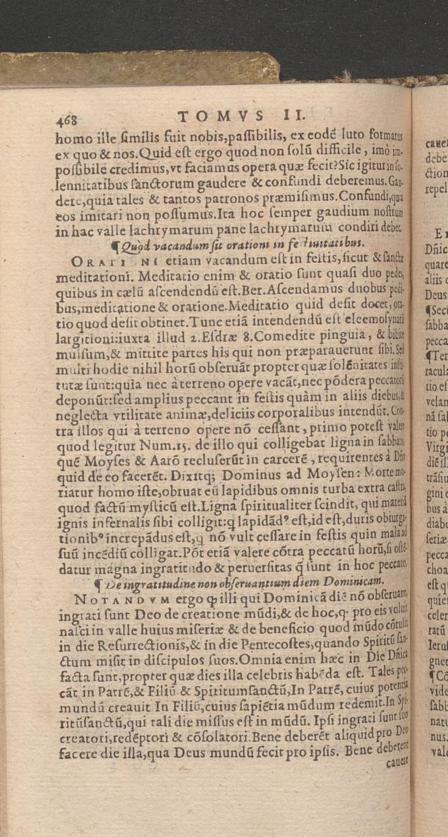
nobis

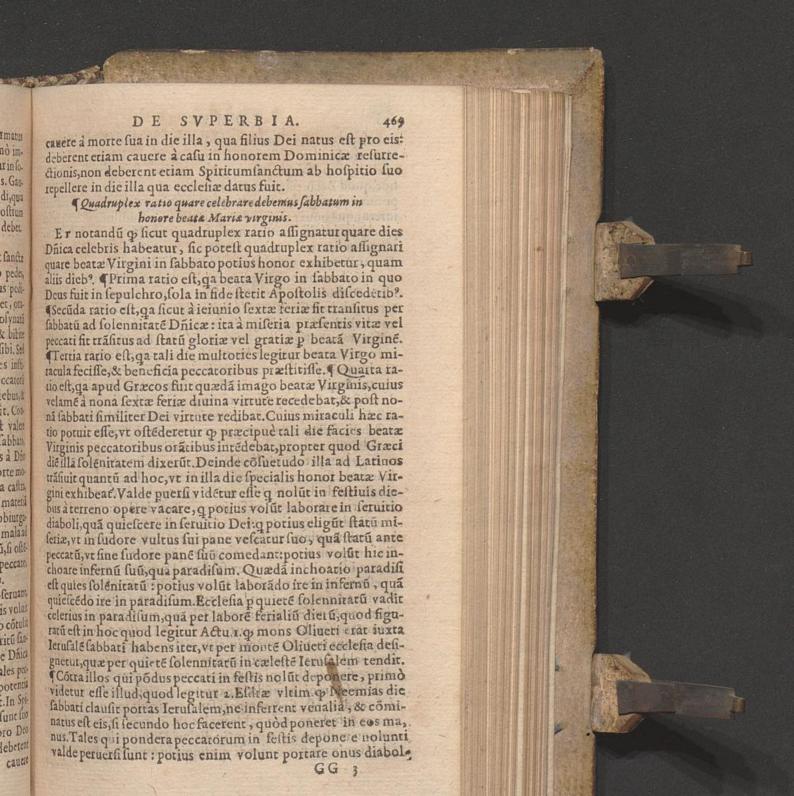
afferret ei fimum boum qui erat einecessarius. At ille aich Patris r co vbi fimus elt, habitat leæna. Cui Abbas dixit: Si veneit te, alliga eam, & duces eam tecu. Juit Ioannes & inueni nam. Et eum vellet super eum itruere, ipse voluiteam an Deus.V fed fugit, & Ioanes sequebatur eam dicens: Abbas mihi pin pit ve tealligatam ducam ad eum. Et statim bestia substitu tenens cam reuertebatur ad monasteriu. Quod cum Abba diffet, ne forte ex hoc facto discipulus extolleretur, ait: Sim infentibilis es,ita & infentibilem beltiam adduxifti:folutal mitte ca vt pergat ad locu fuum. Quarto potest valere al testationem huius peccati hoc, o hoc peccatum tantum di ceat Deo:nec miru fi displiceat Deo, quando homo no oli ei, cu videat eu obedire rebus vilishmis, sicutterra. vode la 10. Pecuniæ obediút omnia. Obedit etiam homo ancilla [u] licet carni, & vilissimis membris luis, illis scilicet que genera ni deseruiut. Obedit etiam dominis terrenis. Obedit etian ftibus fuis, scilicet dæmonibus, & tame creatori suo no vulti dire.vnde Ber.loquens in persona Dei : Quæ causa estquit mico meo vestroq; liber porius seruire, quam mihi? Noille pascit, non creauit? Si parua hæc videntur ingratis, nonile, ego redemi vos, non auro vel argento, non fole vellunand quo angeloru, sed proprio cruore. Ité no elt mirum si diplus Deo hoc peccati, quod homines fibi non obediut, cu colich dictia regno celoru velit emerc, nec fic ea habere possirquid mones & terreni domini quan pro nihilo haber. Ité nolith obedire ad leuia & vtilia: diabolo verovel vilissimis mébris obediut ad mortem eorum. Aug. Leuia inbet Deus viinand viuamus, & obedire negligimus. Præterea ceteræ creatura obediunt. Etiam fol, & luna, & alia corpora caleftia iumali Pfal.Præceptum poluit,& non præteribit,quibustameiphi tot bona fecit. No em creavit ca ad imagine & similitudine ita expresse, sicut hominé, nec redemit ea sanguine suo. No met etia puniri ab eo, fi ci no obedierint:nec speratremuna ab eo, si ei obedierint; & th homo Deo no obedit, quitotto à Deo accepit, & tot bona sperat, si ei obediat, cu illa ei obed Quinto potest valere ad detestatione hui peccati hough obedietes focij dæmonű funt. Inter em omnes creaturasno ueniutur nili dux qux no obediut Deo, f.dxmones & mili mines.vn Iob,18. Habitet intabernaculo illiº focij eius quêc Im à videtur inobedietes diabolo atrinere, ficut obedietes tat Dns suos attinetes.vnde Mat.12.Quicung; fecerit volum

vel for No ide que bo

bus, q

acquire

Deifer

cupidi

&luxt

amplii

ptimai

plenill

in ma

lénitat

dequi

Factal

eam h

litati c

rum ii

ciút,&

mi H

tettio

Rom:

nymu

te,que

requie

detur

vacar

domi

comr

phet:

veltr

SI

doal

duæ

Min

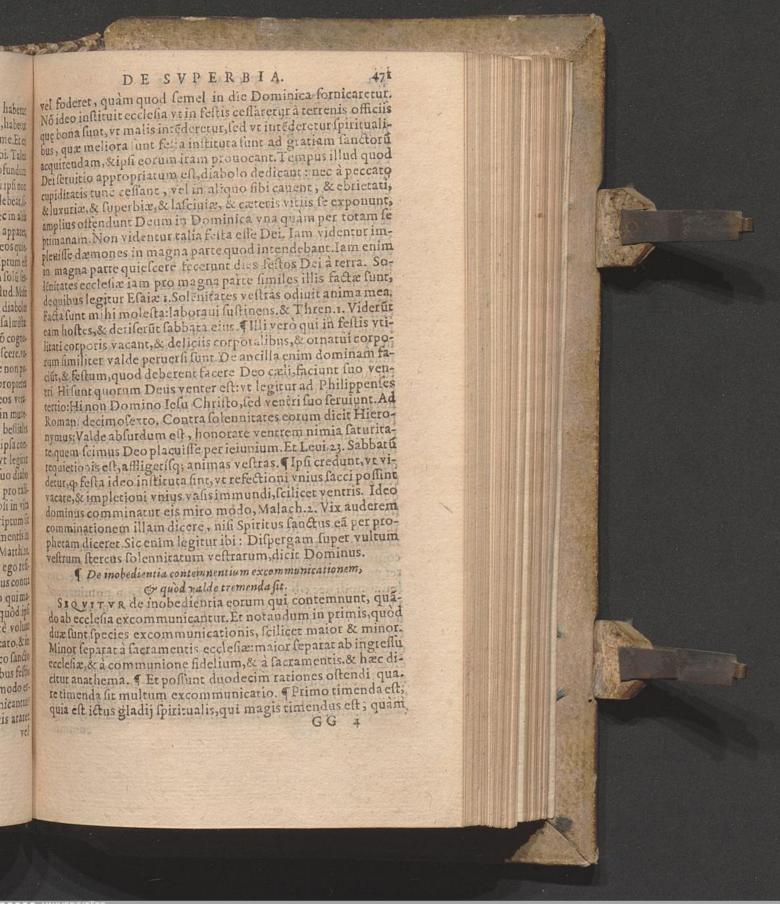
eccle

citu

Ic ti

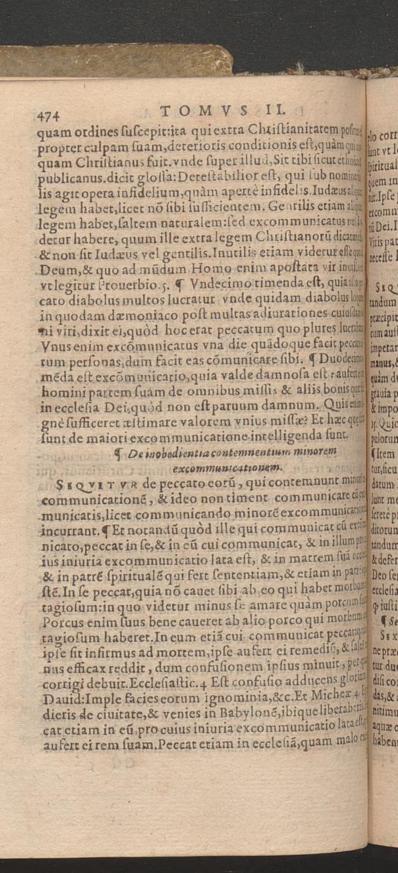
quia

graue, quam onus Christi. Quòd onus Christi sit leue, haben Matt. 11. Quòd onus diaboli, scilicet peccatum, sit graue, haben exillo verbo Pfal. Sicut onus graue grauate funt superme En hoc, quod Zach. s figuratur iniquiras per talentu plumbi. Tale potius volunt portare onus, quod demergat eos in profunda inferni, qua onus pro quo detur eis gloria paradifi. Et cuipfina permitterent afinum luum oneratum elle vltra quod debeats biipfis in hoc nullo modo copatiuntur, nec in feitis, necinia diebus. Portitores ad collum videtur este diaboli. Bene appare o malu dominu haber, qui nec feitis diebus permittit cosquis scere. Diabolus videtur este dominus corú, de quo scriptume Ierem.6. Crudelis eit, & non milerebitur. Peccator non foille uus diaboli est, imò est quasi pecus ipsius, vnde superillud Mir in cos iram indignationis suæ.dicit glo. Tantu potest diabat in homine malo quantu homo in peccato fuo. Item Pfalmin Contritio, & infelicitas in viis eorum, & viam pacis no cogo uerunt. Impieras, quæ in eis est, non permittit eos quiescent de Esaiæ 57. Impij quasi mare feruens, quod quiescere non po test. Et Threno.primo: Peccarum peccauit Ierusalem, propint instabilis facta est.muscæ quæ vexauerunt Ægyptios, eos vit re videntur. vnde Gregorius: Istaël sabbatum accepit in muto te: Agyptus percutitur muscarum multitudine. Magis belits videntur effe tales, quam afina Balaam, in hoc quod iplam questa est de domino suo, qui inique agebar in eam : vi legu Numeri 22 Iph autem nesciunt conqueri de domino suo dian lo, qui adeò inique agit in eos. Fatuus videtur effe, qui protta bus petit tequiem æternam polt morte corum, cum iplim sua nunquam requiem amauerunt, præcipue cum scripuma in fine Ela. Erit sabbatum ex sabbato. Ex quiete enim mentin præsenti, sequitur requies in futuro. Et dicit dominus Matthil Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati estis, & egotth ciam vos,& mileri fugiunt eum. Clamat autem diaboluscom rium, & mileri homines current ad eu. De illis autem quint gis peccant in festis quam in aliis diebus, notandum quod s funt valde fatui & peruersi:in tempore sancto no sancte volus viuere fimiles illis qui extra ecclesiam cauerent à peccato, XII ecclesia se omni immuditiæ exponerent. Sieuc enim loco sando deferendum est, sic & tempori sancto. Si quis in omnibus selli araret & foderet, ipse valde malus reputaretur. Quomodo go non multum peccant qui in diebus Dominicis fornicanto Citius enim posset concedi qualiquis in omnibus festis atant

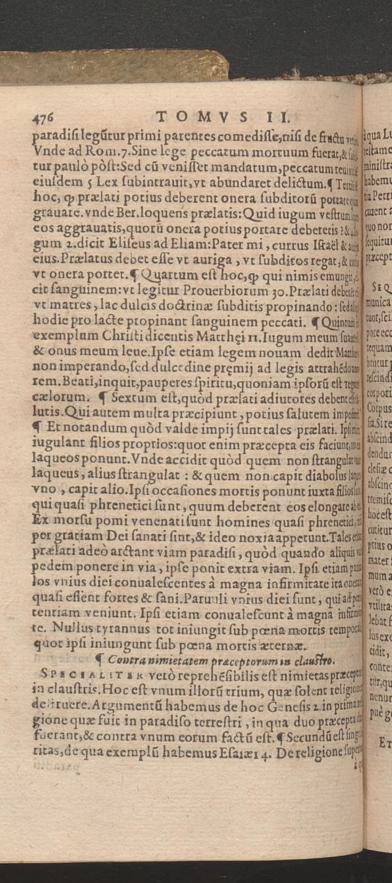

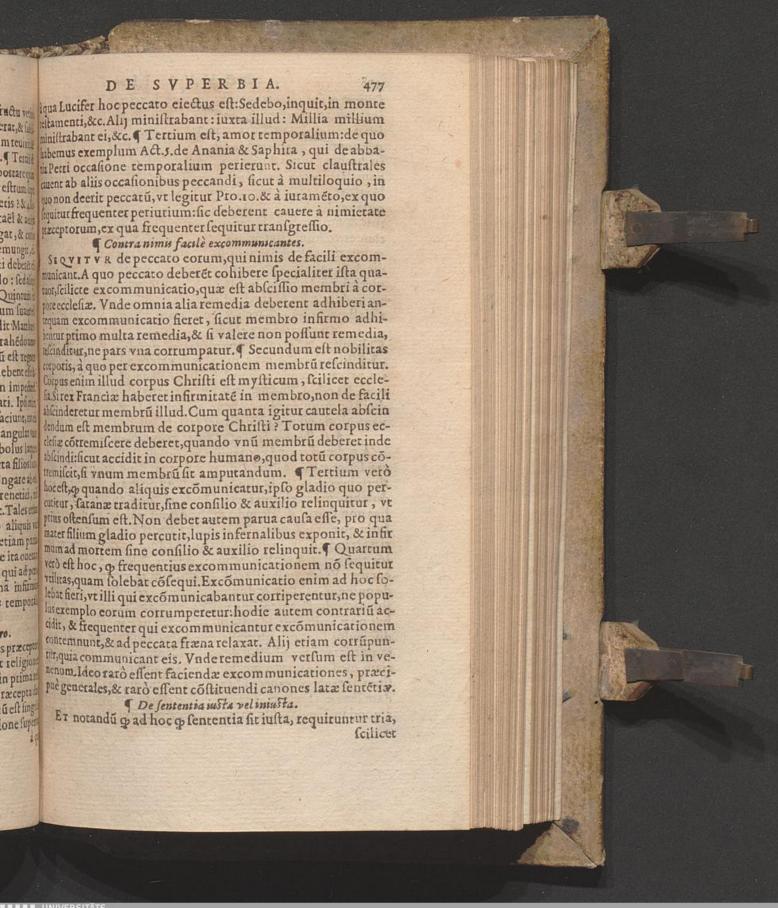
materialis. De his gladiis legitur Luc. 22. Ecce duo gladii comm Augetiam dicit de illo qui excommunicatur, quòd grania nicatio hocilli, quain fi gladio feritetur, fi à feris deuoraretur, finla lius va mis exureretur. 4 Secundo timenda est excommunicatio, u per om excommunicatus est ve homo valde infirmus qui nulumes magis dium vel medicina potest habere: iple enim separarusent Ai,quo cramétis ecclefie, quæ funt quasi medicinæ De quibusme formid nis legitur Eccle. 38. Vnguentarius faciens pigmenta luairi eftmer & vnctiones conficiens l'anitatis. Terrio verò timedache timend excommunicatus est velut homo captus ab hostibus suis,om milis e auxilio destitutus & omni succursu, quia priuatus està com teri ran nione fidelium, nec habet partem in aliquibus bonis que herer. A ab ecclesia. I ple est similis illi qui cecidit in fouea sub onena multav habet qui subleuet, & ideo væ illi Ecclesiastic. 4. Væ soliqua 15. Fill I ceciderit, non habet subleuantem se. Econtratio vero des morun Prouerbiorum 18. Frater qui adiuuatur à fratre, quali ciulis lignum ma Quarto timenda est, quia excommunicatus e qualit deat in mus habes morbum infectiuum,qui à confortio hominien decimo tur:Ideo lepra ab omnibus timetur, quia motbus contagui ett. Et multi sunt qui dicunt, Alias infirmitates det mihi De (Octa fibi placuerit, se i à lepra me custodiat. Excommunications munic lepra Spiritualis est. vnde per lepram Mariæ figurata est No telinqt ri 12. Et in hoc excommunicatus deterior est cateris pecano teltati. bus:quia fi alij peccatori loquor, vel alicui comunico, qualle afacer que lit, ex quo non est excommunicatus, non est mihi perio cittae fed in excomunicato magnum est periculum. vnde aliquim diabol qui potius eligerent mori, quam semel communicate cum tur. & 1 liberatione alicui excomunicato & in calu non concello. Ell prælen veritate melius effet comedere cum porco, quam cumeron tause municato. Deterioris enim conditionis in hoc videturelle modif communicatus, quam infidelis vnde 1.ad Corinth., Si quisti excom ter nominatur inter vos, & est fornicator, aur anarus, &c excom haiusmodi nec cibum sumere. Augustinus: Eam nominanou octano intelligi voluit Apost. quæ sit in quequam cum sententiant neiudiciario & integritate profertur 1. ad Corinth. 10. hele tur: Si quis infidelium vocat vos ad cenam, & vultis ire,omi quod vobis appontum fuerit, man lucare. Quintotiment elt excommunicatio, quia excommunicatus elt quali canss gem & mundus, cui non licet intrare in ecclesiam. Et in veritate maga qui ab ottenditur Deus, quod ipse intrat ecclesiam Dei, quam si vou maliq canis intraret. Apocal. vlrim. Foris canes. & Ecclefiasti 13. Qu bus fu

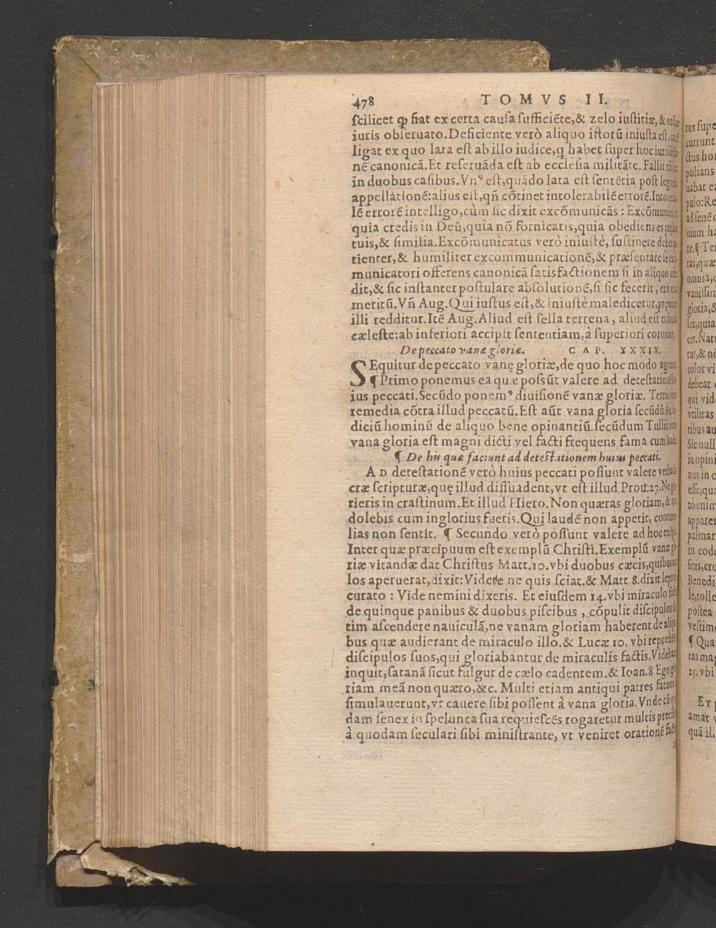

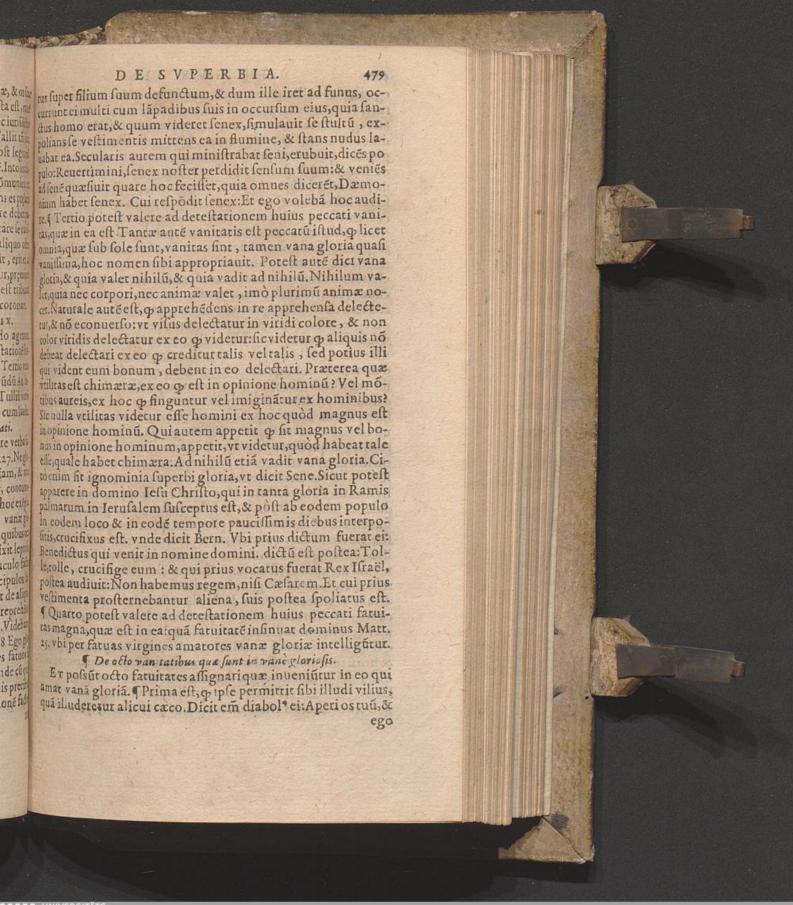

quam

bum p

tentes

datus e

ciuu h

tam de

quali a

opera f

creatur

ctedere

elt,no

facit,&

fine ma

puluer

homin

libus at

gloria:

bellis.S

riz hal

Sapien

lachran

no pot

vtlaud

calefté

mine p

quoru i

dicat, D

enim e

cum,qu

bra etia

magna linguis

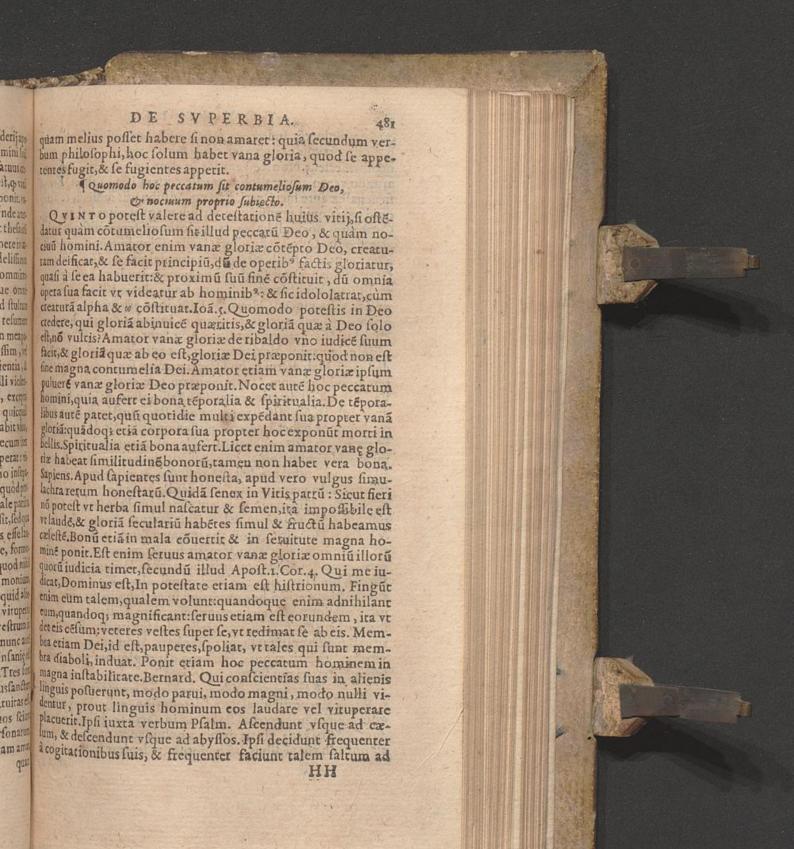
dentur

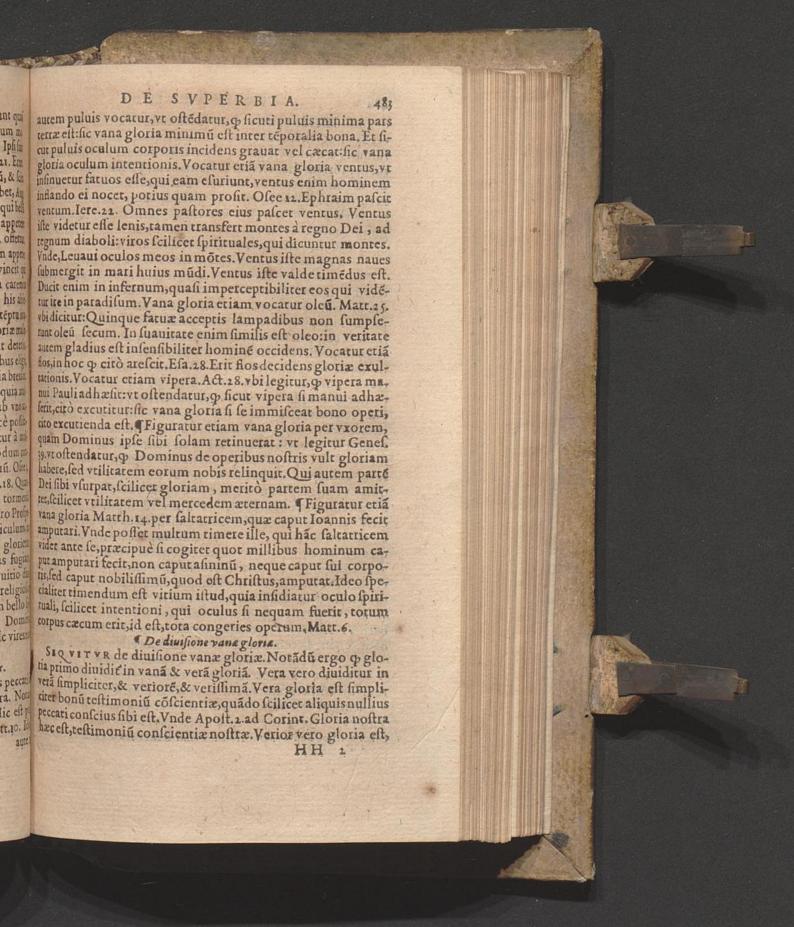
placue

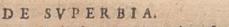
lum, &

acogit

ego implebo illud, & imponit ei diabolus, quú os desiderias ruerit, vana gloria, quæ nihil est, iuxta illud verbu Dominil 8.Si ego gloria meam quaro, gloria mea nihil est, & fatune dit os defiderij sui posse impleri. Secunda fatuitas elt, que gloriam quæ est ad instar puncti, gloriæ ærernæ præponitis de Gregorius: Stultum est inde transitoria quærere, vndeze na poslumus habere. A Terria faruitas est, quipse ponitthelis fuum in arça fine claue & fine fera, quu possir eam ponereins ca securissima, scilicer in arca conscientiæ. Bern. Fidelissi timet custos, non tutum arbitratur labiis hominum commin re gloriam fuam, arca fine claue & fine fera, nullaque ome no clausuræ nocere volenti. Non tutum plane, sed sulu est ibi thesaurum tuum recondere, vbi non valeas resumm cum volueris. Si ponis in os meum, non in tua, led in meno testare, cum viique pro meo libitu velte laudare postim, i derogare tibi. Sanum vas & inconcustum est consciential fernandis secretis idoneum, nullis patens insidiis, nulli vide tiæ cedens, nullo quippe oculo vel manui accessibilis, exam duntaxat spiritui, qui scrutatur etiam profunda Dei : quiqui ibi reposuero, securus sum, quia non perdam, seruabitim defuncto restituet. Nam quocunque vado, ipsa mecuni facit, secum ferens depositum quod servandum acceperation uo adest, mortuum sequitur voique gloria, vel confusio intelle rabilis pro qualitate depositi. Quarta fatuitas est, quodos tio illo quo potest emere regnu zternum, emit infernalepant lum. Quinta fatuitas est, quod ipsa non curat qualis sit, sido lis dicatur. Chryfostom. Hypocrita, vt quid non vis estelli dabilis, qui vis vt lauderis? q li formosum est apparere, form fius est este. Sexta fatuitas est, quod iple care emit quod mi scit valere, scilicet quod homines ferunt bonum testimonia illud à Deo, qui est cius iudex, non recipi, Bernard. Yt quidale no vel meiipfius testimonio cotentus sum, cuius nec virupa reprobus, neclaude dignus inueniar? si ante tribunal veltum dicandus aftarem, merito de laude vestra gloriarer: nunca cum folius Christiiudicio sim præsentandus, quanta inlang mei vel alterius iudicio gloriari?ficur dicitur i. Ioan.5. Tres! qui dant testimoniu in calo, Parer, Verbum, & Spiritussanti & horu testimonio stabitur in omnibus. Septima faturase quod ipfi volunt se regere secundum verba eorum quos se faruos effe, scilicer histrionum & aliarum vilium personaru Octaua fatuitas est, pamator vanæ gloriæ rem istamami

485

uitur,ita & anima per laude dissoluta, ab intentione sua perit. Hocremediu figuratu est Exod. 4 in manu Moyli quæ leprofa erat, & cu missa esset in sinu eius, facta est sana. Grego. Ille debet publicare bonu quod agit qui perfecta humilitate fundatur& nulla elatione contingitur. Secundum remedium est demissio:scilicet vt homo descendat ad propriam infirmitate. Sicut faciunt equitantes quando nimius ventus flat, & transeunt perponte, qui descedunt ne ventus eis noceatific qui laudatur, recurrere debet ad infirmitatem suam, & videbit se falh laudari: & fic potius erubescat, quam glorietur. Boëtius! Que fallo prædicantur, necesse est, ve suis laudibus erubescar. In Viispatru,quidam frater requisiuit abbatem Peremenem, si melus est remotus, quam cum aliis manere: Respondit Abbass Homo si seipsum reprehendat, vbique potest consistere: si aute lemagnificat, nusquam stat. Tertium remedium est, consideanoignis infernalis, vel purgatorij. Hoc remediu infinuatut nobis Actu. 28. vbi Paulus viperam manui adhærente excussit inignem:quod spiritualiter fit, quando consideratione poena qua vana gloria punietur, homo vanam gloriam à se abiicit. Quartum remedium est, consideratio gloria aterna: quia feundum Gregor.vilescunt temporalia, dum confiderantur mema. Et spiritualiter, vilescit vana gloria, si consideretur glona vera. Quintum remedium est, consideratio vilitatis vanæ gloria: quod patet ex hoco venalis est: quod notarur Matth. 25. vbi dicitur! Ne forte non sufficiat nobis & vobis, ite potius advendentes, &c. Testimonium venale repellendum est. Apparetetiam vilitas vanæ gloriæ ex vilitate perionatum, apud quas habetur. A vilibus etiam personis quomodo potest quis t care habere gloriam, nisi vilem? Præterea odiunt bonum, & diligüt id elt,co malum. Et propter hoctestimonium eorum repellendum est, meda, &debono, & de malo. De altero ratione amoris, de reliquo rano debt tioneodij. Amorautem vel odium veritatis nescit iudicium, lecundum Bernard. Sextum remedium est, consideratio maeberet ! gna infidelitatis qua est in hoc peccato. Valde enim infidelis fermon elt, qui Deo aufert partem suam quam in bonis suis sibi retinut Bene deberet homini sufficere pars illa quam Dominus cocto la etconcessit, cum Domini sint omnia. Exemplum sidelitatis habemus 2. Regum 12. de Ioab principe militiæ, qui sie scripsit ad Dauid: Dimicani aduerium Rabbath, & capienda est vibs aquatum. Nunc congrega reliquam partem populi, & oblide ciuitatem, & cape eam, ne cum à me valtara fueris HH 3

ado la

fili D

ia dius

elt,qui

Orians

elt. The

trnals

huivin

rurlum

n veins

ida:ficq

eft ign it dies!

illa him

citet em

de Ton

it,quell u de la

ibus con

ilos hom

tiusape ores Mou

, & 000

ignom mis:hou

ima vill

gratia po

Efa.32.

tate. Et

ur, ma

e ignis li

ilis.

iugula

quod

[epulc

do,int

bens co

pennę

hypoc

lam m hibetu

né,id e

vosin

dzmo

pendi

niá pr

ditæ,

Simo

facitit tenæc

quod

dove

Certui

tundi

in æt

Rult

hom

fcilie

Eze

etia

hab

nis &

hab

par

tuu

vrbs, nomini meo adscribatur victoria. Bern. Reuera fidelis mulus es, si de multa gloria domini tui, eth non exeunte es tamen traseunte per te, nil in manibus tuis adhærere coting Si quis super pauca fidelis inueniretut, ipse super multale domini sui costitueretur. Gloria vel laus quæda probatio hor num est, verum Deo fint fideles vel infideles, vnde Prouethe 27. Quomodo probatur in conflatorio autum, & in fornacia gentum: sie probatur homo ore laudantis. Septimumien dium est, quòd quando offertur homini gloria, ipse offente regi gloriz, cuius est: dicens: Non nobis Domine, non nobis nomini ruo da gloriam. Etillud, Gloria in excelsis Deo. Sig. ita assueuerit, vana gloria non tantam vim habebit contra quanta vim habebat prius. Octavum remedium est, quodi mo opus illud, cui vana gloria adhæret, dimittat, cogitans il opus esse amissum, & potius de illo esse stendum quam glos dum, quod remedium figuratum est Genes, 39. In hoc, quoli seph reliquit pallium, cui domina sua adhæserat.

De Hypocrifi

C A P. X L.

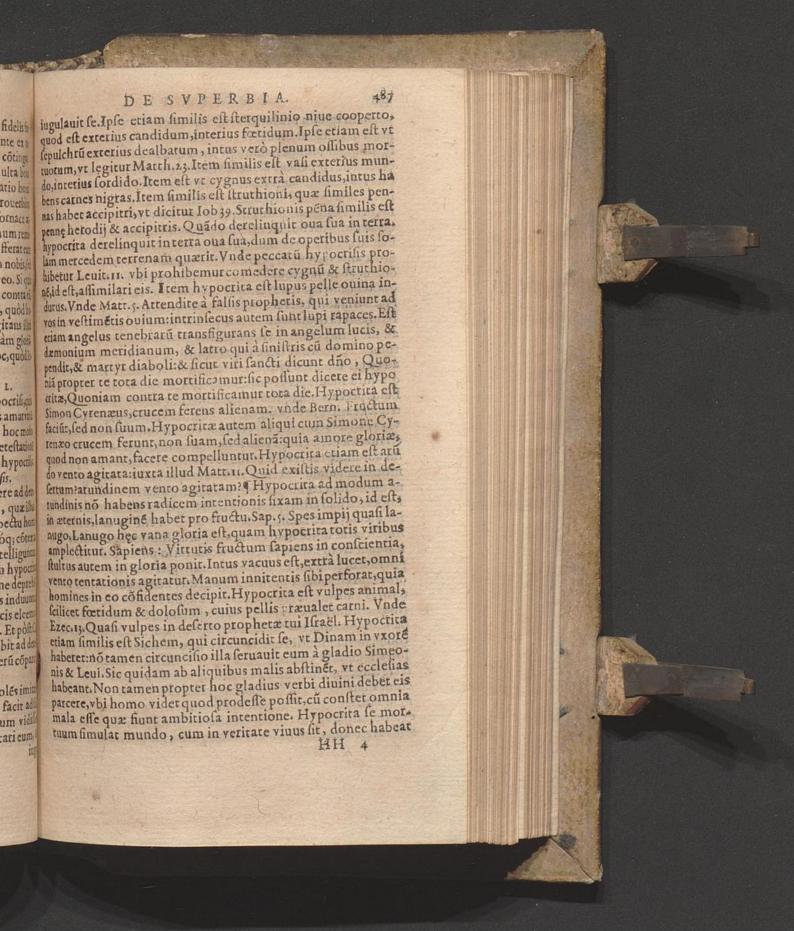
Dicto de peccato vanæ glorie, dicendű est de hypocrifi

hoc peccatű procedit propter hoc, quòd aliquis amanu
gloriá, & in se simular sanctitatem. Agemus autem hocmus
de peccato isto. Primo ponemus ea que faciunt ad detestant
huius peccati. Secudo assignabimus diversas species hypomi

De octo qua faciunt ad detestationem hypocrisis.

No T AND V Mergo cocto sunt que possunt valereadous statione huis peccati. Primo verba sacre scripture, que il dissuadet: vt est illud Ec.x. Ne fueris hypocrita in cospectulum nu, & illud Deut. 12. No indueris veste q ex lana linoq; coter est. Per linu que subtilius est, cogitationes intus subintelligum Per lana que alba est, opera exterius sucetia. Vnde in hypoms sub lane grossitie linu satet: que sub puritatis imagine depte di calliditas no valet: & ob hoc claustrales no lineis induem ad carné. Hec dissuades Mat. 6. vbi sic legitur: Cu facis electionais, no eritis sicut hypocrite tristes. Secudò valebitados statione huis peccati, si hypocrita tristes. Secudò valebitados statione huis peccati, si hypocrita diuersis generib. resucopus subus rebus assimilatur hypocrita.

Norand ve mon hypocrita est simia diaboli, volesimia silios Dei. Quod silij Dei faciut ad sui decorem, ipse facit ad sugulationem: sicut refertut de quadam simia, que cum vidi quomodo quidam rasor rassisser, postea voluit imitati cum

vnam magnam prælationem, in qua deliciis vacet, & tunere sociuu paret q viuus est. Sieut fabulose dicitur de vulpe qua monus Luc.12. fe simulaure, donce posta fuit super quadrigam in qua erant hypoct ca, & tune comedens aleca fe viuam oftedir. Ipfi etia fun mo carores pellium anguillarum, dum exteriorem conuctaine at vnd hominibus vendut. Terrio petest valere ad detestationel Sunt ct ius peccati peena quam leriptura eis minatur. Et est vnapon eux fu quod non videbut Dominum nificonuertantur. Iob 13. None vitidia: niet in conspectueius omnis hypocrita. Nec mirum, cum Da oper21 no sit ante faciem hypocritæ. Omnia enim opera sua facit wi inferna deatur ab hominibus. Hoc est vnum quod multum placet Da Vade h quòd homo cor suum semper habeat ad Deu. Vnde superila Vnde A Pfal. Firmabo fuper re oculos meos. dicit gloff. in persona Da Non aufera oculos meos à te, quia tu semper leuas oculosm Holten ad me. Aliapæna est vilificatio magna, quæ sequitur hocpus tum, & in futuro, & sepe in præsenti. Iob 20. Si ascenderit von ad calos superbia eins, & caput eius nubes tetigerit, qualifit quiliniu in fine perdetur. Quarto potest valere ad detestand tiam a huius peccati hoc, quod hypocritæ vix conuertuntur. Cuum plum p triplex rario porell'allignari. Prima est, quia hypocritavai Dat, & [vix petit à Deo. vnde super illud Iob 36. Non clamabunt cin 10s pec cti fuerint dicit Greg. Vincti non clamabunt, quia humanelle ptchen dis auiditate superati sanctos se esse, miseri etiam cu in pecul Нурос locis. moritirur putant. Secunda est, quia Spiritussanctus sugitess ne quo conuerti no possunt. Sap. t. Spiritustanctus disciplinate octo m prima fugiet fictuid eft, hypocritam, qui fingit se Deiamicum cumi mimicus. Terria est, qua diabolus nescitur este in eis: &ideo no regnun inquietatur ibi, & ideo dormit ibi diu. Iob 40. Sub vmbradol ttoeun mit in secreto calami. Quarta etia ratio potest assignation hipoci pocrita defendunt le cum arguentur. vnde Iudic. 1. dichur lut orante dominus cu Iuda, & montana postedit, nec potuit delere habi 100185 tatores vallis, quia falcatis curribus abundabant. Hoceft, incl. vilaci ribus corum falces quæ erat sibi obuiantia & aduersantia sea liigel bant. Habitatores vallis sunt hypocritæ, qui reprehensores suos Pharis conuitiis scindunt. Propter quod seitpo comparatur hypocrita num, s lob 8, Nunquid virescere potest scirpus absque humoreiaut de dam, fcere carectum fine aqua? Glos. Scirpus est iuncus vacuus, care dita, ctum manii lædit. Sic hypocrita gratia vacuus est, & correctio aute p &Pha nem non recipit, sed ad dilaniandam viram prorumpit:tanqui foris a exprobratio alterius criminis, abstersio sit proprij. Quinto, pomorre test valere ad detestationem huius peccati, si ostendatur quam

